Az ország magazinja

Vidék Magazin

Country Magazine

Magazine of Hungary

II. évfolyam, 12. szám I 2013. december-január • www.videkmagazin.hu
Ára: 620 Ft • előfizetőknek: 570 Ft I Külföldön: 2,89 €, 10,2 Lei, 250 Dinár

Szép, asztali beszélgetés

Bölcskei Gusztávval

A nemzet élő lelkiismerete

Interjú a NAV botrány kirobbantójával

Földmutyi extra

Uram, bátyám és Mészárosék

Új KAP

Zöldebb és méltányosabb

Politikamentes agrárkamarát

Interjú Győrffy Balázs elnökkel

Büdzsé, 2014

Kiszámítható kiszámíthatatlanság

13012
9772062490006

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY
A vidékért kezeskedünk

Hitelhez jutás kezességgel, kedvezőbb feltételekkel

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kiemelt szereplőjévé vált az agrárium és a vidék finanszírozásának. Kezességével szinte az ország egész területét lefedi, 2390 településen segítette elő a vállalkozások hitelhez jutását. A hitelfelvételnél az alapítványi kezesség bevonása számos kézzelfogható előnyt jelenthet a vállalkozások számára és júniusban az alapítvány nagymértékben le is csökkentette kezességi díjait. A kedvezményes díjú kezességről kérdeztük dr. Herczegh Andrást, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány ügyvezető igazgatóját.

Mit jelent az intézményi kezesség? Milyen előnyökkel jár?

A kezesség egy hitelfedezet, amely a vállalkozások hitelei mögé kerülhet kiegészítésképpen bevonásra. Kezes lehet bármelyik rokon, barát, de egy erre a célra létrehozott garantőr intézmény is elláthatja a kezes szerepét. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalása számos előnnyel jár a vállalkozások számára, kevesebb saját ingatlant vagy ingóságot kell bevonni a hitelek mögé, sőt, akár nagyobb hitelösszegekhez, hosszabb futamidőhöz is hozzásegítheti őket az intézményi kezesség. Mindezt azért, mert a bankok kockázatát nagymértékben csökkenti az alapítvány készfizető kezességvállalása.

Az alapítvány lecsökkentette a díjait. Mekkora most a kezesség díja?

Az idei év közepén az alapítvány szegmensektől függően 29-72 százalékos mértékben mérsékelte díjait. A kezesség díja az agrárium számára a hitel összegére vetítve évente 0,4 százalék, más vidéki vállalkozásoknak pedig 0,5 százalék. Ez a díj a maximális 80 százalékos kockázatátvállalás esetére vonatkozik, ettől eltérő kezességvállalási mérték arányosan alacsonyabb díjakat eredményez. Az intézményi kezesség díja a hitelek költségének kis részét teszi ki, amellett hogy a kockázat akár négyötödét is az alapítvány viseli. Egy átlagos KKV hitelügyletnél a teljes hiteldíj kb. 5 százalékát jelenti a garanciadíj, a Növekedési Hitelprogram keretében, 2,5 százalékos hitelköltség mellett finanszírozott ügyletek esetében pedig 16-20 százalékot. A szervezet az új díjtámogatási szabályoknak illetve non-profit alapítványi jellegének köszönhetően tudja biztosítani ezen rendkívül kedvezményes díjakat azon vállalkozásoknak, amelyek az uniós támogatási szabályok alapján jogosultak támogatás igénybevételére. A támogatásra nem jogosult cégek piaci alapon számított díjon élhetnek a kezességgel.

Kiknek tudnak a kezességgel segíteni?

Az alapítvány egyik fő célkitűzéseként a mikro- és kisvállalkozásokat, az őstermelőket és családi vállalkozásokat segíti, de a nagyobb hiteligénnyel fellépő, közepes méretű cégek számára is biztosítani tudja kezességét. Kiemelt ágazat az elsődleges mezőgazdaság, de gyakorlatilag minden vidékhez kapcsolódó tevékenység támogatható.

Az ágazat speciális finanszírozási igényeihez tud az alapítvány alkalmazkodni?

Egyre több banknál elérhetőek olyan termékek, amelyeket kifejezetten a mezőgazdaság sajátosságainak megfelelően, az ő igényeik alapján alakítanak ki. Az agrárágazat számára elérhető speciális termékeknél bevett gyakorlat lett, hogy az alapítvány kezessége beépítésre kerül a termékekbe. Tipikus ilyen ügylettípusok a könnyített fedezetű folyószámlahitelek - mint például Agrár Széchenyi Kártya, a takarékszövetkezetek vagy kereskedelmi bankok egyes folyószámlahitelei -, amelyeket az AVHGA kezességének bevonása nyomán rendkívül kedvező fedezeti feltételekkel helyeznek ki, többségében ingatlan fedezet nélkül. Speciális termék megállapodásokkal az integrátori finanszírozásban is aktívan részt vesz a szervezet, továbbá támogatás előfinanszírozó hitelekhez, vagy akár közraktári hitelekhez is tud egyedi feltételekkel kapcsolódni.

Hogyan lehet kezességhez jutni?

Több mint 150 pénzügyi intézménynél - bankoknál és takarékszövetkezeteknél - lehet kérni a kezességet, gyakorlatilag bármely vállalkozói hitelügylethez. Hangsúlyoznám, hogy közvetlenül nem tőlünk kell azt kérni, hanem a finanszírozó hitelintézetnél kell jelezni az igényt. Sok esetben a bank saját döntése nyomán, de természetesen a vállalkozás beleegyezésével von be minket kiegészítő fedezetként.

Hol olvashatnak az érdeklődők többet az alapítványról?

A www.avhga.hu weboldalon minden fontos információ megtalálható.

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány
telefon: (06 1) 474 5070
e-mail: office@avhga.hu
honlap: www.avhga.hu

Jelen hirdetés nem minősül ajánlattételnek.

Procurator in Winter

A festive family gathering. Decked out, donning white shirt and bow tie, dad is pouring posh wine in slender flutes, raising his to offer a toast. Mother looks stunning in that night dress, her sequinned silhouette backlit by a rainbow glow from the light garland on the stately Christmas tree, her face glorified with a diadem of pine needles in the background. She is like an apparition, straight out of a Coptic apocrypha.

Their eldest boy is leaning against the piano, nibbling at a bar of chocolate, starong at the open palm of his right hand. He is practicing how to hold his hand open with fingers tightly pressed together, his arm ready to swing into the air for a salute. Dad taught him how to do it. Dad explained what it means – faith to the reich. Those who are not faithful to the fatherland will soon be eliminated, he said. His kid brother is sitting on father's left. He has finished his share of the chocolate, had all the pudding he wanted, now scratching lines on the table top with a nail he keeps in his pocket at all times. No one tells him off. It's that silent night after all, when all is calm. On a bright night like this, fragrant with fresh snow, God looks the other way.

A simple white frame onthe wall, flashing a glass plate that looks impeccably clean, sheathing an old, faded photograph, its jagged edge stained and soiled with tiny flyspecks. A hoary elder looks down from among the specks. It's great-grandfather: the chariot driver of Count Pallavicini, who escaped from captivity in the great war. Another image used to show him and great-grandma leaning together, but that photo is gone. Someone saw it in an album a while ago.

The family gathers around the Christmas tree. Candles, small lights and lampions are bathing the apartment in a warm, syrupy glow. It is dark out there. You can get lost in the softness of the night. Logs are hissing and cracking in the fire. Splinters of light are dancing on the silverware but mother's diamond necklace and the mirror are shrouded in the shade. Howling darkness out there. A blood red cape, torn skin, a body shivering. Drops of red wine on the purple tapestry. The window of the *kinderzimmer* is wide ajar.

László Levente Tóth
founder-editor in chief, Country Magazine
videkmagazin@gmail.com

Helytartó télen

Ünnepkor együtt az egész család. Apa fehér ingben, fekete csokornyakkendőben ül az asztalnál, kezében teli borosüveget tart. Éppen kitölt, a poharat koccintásra emeli. Anya apát nézi. Anya áll, a nappali közepén. Anya estélyi ruhában áll. A háta mögött, a sarokban fénylik a fa. A perspektíva miatt látszik úgy, hogy anyának fényes tűlevelek koszorúzzák a fejét. Olyan, mintha egy most megtalált kopt apokrifből lépett volna ki.

A nagyobb fiú a zongorán könyököl. Csokoládét majszol, jobb tenyere nyitott, de összeszorítja az ujjait. Gyakorol. Így tartja a jobb kezét akkor is, amikor a magasba rántja, ha köszön. Apa tanította erre. Apa azt mondta: aki a hatalomhoz hű, így csinálja. Apa azt is mondta, hogy aki nem hű a hatalomhoz, azt hamarosan el fogják vinni. A kisebb fiú az asztalnál ül, apától balra. Ő már túl van a csokoládén, sőt a pudingon is, a zsebében tárolt szöggel vonalakat karcol az asztal lapjába, de most nem szól rá senki. Elvégre ünnep van. Béke. És ezen a gyönyörűséges hószagú téli estén a Jóisten hagyja ezt is.

A falon fehér, egyszerű képkeret, benne üveglap ragyog. Tisztának látszik. Az alatta lévő fotográfia fakó, széle sérült, s több légypiszokszerű pötty is van rajta. Ősz hajú, idősebb férfi néz le a pöttyök közül. Dédnagyapa az: gróf Pallavicini őrgróf hadifogságból hazaszökött parádés kocsisa. Egy másik fényképen ő és a dédnagymama összehajolnak, de az a kép már nincs. Egy régi albumban volt meg utoljára.

Ünnepkor az egész család együtt. Kisebb-nagyobb fények, lámpák és gyertyák a lakásban mindenütt. Künn vaksötétség. Elveszejtő puhaság. A kandallóban pattog a tűz. A fény az eszcájgon még meg-megvillan, de anya briliánsa és a tükör már homályban. A sötétben vonyító ordasok. Vérpiros palást, szakadó ránc, valaki vacog. Vörösborcseppek a bíbor kárpiton. A kinderzimmer ablaka tárva.

Tóth László Levente
alapító-főszerkesztő, Vidék Magazin
videkmagazin@gmail.com

Vidék Magazin
Az ország magazinja

5. Zöldebb és méltányosabb
Mezőgazdasági politika 2014 és 2020 között

8. A politikamentes kamara a cél
Interjú Győrffy Balázzsal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökével

11. Szép, asztali beszélgetés
Interjú Bölcskei Gusztávval, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnökével

18. Száz százalékos a szélessávú lefedettség az EU-ban
Következő lépés a gyors szélessáv

20. Földmutyi extra
Második Orbán-kormány: uram, bátyám és Mészárosék

22. A nemzet élő lelkiismerete
Interjú Horváth Andrással, a NAV volt adóellenőrzési koordinátorával

27. Büdzsé, 2014
Kiszámítható kiszámíthatatlanság

29. Két mankó
Az autóiparra és az államra támaszkodik a magyar gazdaság

33. Új szemléletmód a mezőgazdaságban
Interjú Czigány Tiborral, a Syngenta Kft. ügyvezető igazgatójával

38. Takarmányozás javuló piaci környezetben
Interjú Kulik Zoltánnal, a Vitafort Zrt. vezérigazgatójával

44. Mire jó a tojásvédjegy?
A terméktanács szerint összefogás nélkül nem megy

46. Egy baloldali, aki soha nem adta fel
Száz éve született Donáth Ferenc

48. Karácsonyi "halpénz" helyett pulyka?
Gundel János a karácsonyi menüről

Alapító-főszerkesztő: Tóth László Levente

Telefon: +36-70/420-3456

E-mail: videkmagazin@gmail.com

Web: www.videkmagazin.hu

Kiadó: NEWSPAPERS MEDIA GROUP

Kiadó székhelye: 2724 Újlengyel, József A. u. 12.

Postacím: NEWSPAPERS MEDIA GROUP 1580 Budapest, Pf. 176

Kiadásért felel: a kiadó vezetője

Szerzők: Athanasios Krizostom, Bihari Tamás, Fazekas Hunor, Kovács Lajos, Max Roseman, Ruskó Beatrix, Szegő Iván Miklós, Tóth László Levente, Ungvárnémeti Tóth László

Fotók: Bielik István, Bugány János, Kászoni László, Kertész Gábor, Marjai János, Stalter György, Soós Lajos, Ujvári Sándor

Címlapfotó: Stalter György

III. évfolyam, 12. szám
2013. december-január
ISSN: 2062-4905

Megjelenik: havonta országosan és Európában

Terjeszti: a Lapker Zrt., a Magyar Posta Zrt. és a NEWSPAPERS MEDIA GROUP

Előfizethető: a postahivatalokban és a kiadónál

Digitálisan megvásárolható vagy előfizethető: https://digitalstand.hu, http://www.dimag.hu, http://www.ecatalog.hu

Lapszámainkba betekinthet még: a Vidék Magazin honlapján www.videkmagazin.hu

Zöldebb és méltányosabb

MEZŐGAZDASÁGI POLITIKA 2014 ÉS 2020 KÖZÖTT

Fotó: Vidék Magazin

Nemzetközi sajtótájékoztató a parlamenti döntésről Strasbourgban

Az Európai Parlament novemberi plenáris ülésén döntött a Közös Agrárpolitika legújabb reformjáról, azaz támogatta az Európai Unió mezőgazdasági politikájának reformjáról az Európa Tanáccsal született egyezséget. A reform célja az volt, hogy az öt jogszabályba foglalt új közös agrárpolitika fektessen nagyobb hangsúlyt a környezet védelmére, biztosítsa a források méltányos elosztását, és segítsen a gazdálkodóknak megbirkózni a piac kihívásaival.

A Közös Agrárpolitika (KAP) reformja 2010-ben indult az Európai Parlament (EP), végső fázisába pedig 2013 júniusában ért, amikor az EP, az Európa Tanács (ET) és az Európai Bizottság (EB) tárgyalói a legfontosabb kérdésekben megkötötték a politikai megállapodást. Ezt első olvasatbeli megállapodásként hivatalosan jóvá kellett hagynia az ET-nek és az EP-nek, amire azt követően kerülhetett sor, hogy a hivatalos szöveg valamennyi nyelven rendelkezésre állt.

A megállapodás

Az EB 2011 októberében benyújtott javaslatain alapuló megállapodás a Közös Agrárpolitikával kapcsolatos négy alapvető európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozik: a közvetlen kifizetésekről szóló rendeletre, az egységes közös piacszervezésről (KPSZ) szóló rendeletre, a vidékfejlesztésről szóló rendeletre és a KAP finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről szóló horizontális rendeletre. A 2014–2020-as időszakra szóló többéves pénzügyi keretről folytatandó tárgyalások keretében több témát külön is megvitattak. Ide tartozik többek között a pénzeszközöknek a közvetlen kifizetések (1. pillér) és a vidékfejlesztés (2. pillér) közötti átcsoportosítása, a közvetlen kifizetések és a vidékfejlesztés céljait szolgáló nemzeti keretek kiosztása, a társfinanszírozási arányok, valamint a maximalizálás és a fokozatos csökkentés kérdése. Az EP az utolsó vitás kérdések rendezését követően tartotta meg a végszavazást. Az elfogadott jogszabálycsomagban a 2015-2020 közötti uniós agrárpolitikára vonatkozó négy rendelet, illetve a 2014-es átmeneti évre vonatkozó rendelet található.

Élelmiszerbiztonság és környezetvédelem

„Most öntöttük végső formájába az Európai Unió mezőgazdasági politikájának első olyan reformját, amelyet a miniszterek és a közvetlenül megválasztott parlamenti képviselők közösen dolgoztak ki. A hosszú és kihívásokkal teli folyamat során az Európai Parlament fontos területeken javított a jogszabályokon. Az új agrárpolitika kiegyensúlyozottabban kezeli az élelmiszerbiztonság és a környezetvédelem jelentette kettős elvárást, jobban felkészíti a gazdálkodókat a jövő feladataira, emellett méltányosabb és demokratikusabb” – fogalmaz a mezőgazdasági bizottságot elnöklő és az Európa Tanáccsal folytatott tárgyalásokat vezető európai uniós szocialista olasz képviselő, Paolo De Castro.

Paolo De Castro

Demokratikusabb és méltányosabb forráselosztás

Az EP elérte egy olyan feketelista létrehozását, amelynek szereplői, például repterek vagy sportegyesületek, eleve kizártak az uniós közvetlen támogatásból, kivéve, ha bevételük jelentős része mezőgazdaságból származik. Erre a szabályra azért volt szükség, hogy a közvetlen kifizetéseket csak valóban aktívan gazdálkodók kaphassák meg.

A parlament kivívta a fiatal gazdálkodóknak juttatandó extra támogatást is. A kötelező, az egész unióban érvényes rendszer szerint a fiatal gazdák az első 25-90 hektárjuk után 25 százalékkal több támogatást kapnak. A kis földterületen gazdálkodók is több forráshoz juthatnak, míg a 150 ezer eurónál több támogatásra jogosult nagy földbirtokok után az e felett járó összeg legalább 5 százalékával kevesebb jár.

„Amellett, hogy némi pénzt a nagyoktól a kicsiknek csoportosítottunk át, azt is elértük, hogy az EU egészében méltányosabb lesz a források elosztása. 2020-ra a különböző tagállamokban dolgozó termelők legalább a közvetlen kifizetések uniós átlagának 72 százalékára jogosultak lesznek” – magyarázza a közvetlen kifizetések és a vidékfejlesztési támogatások témájáért felelős európai uniós szocialista képviselő, a portugál Luis Manuel Capoulas Santos.

Fotó: Európai Parlament

Luis Manuel Capoulas Santos

Zöldebb mezőgazdaság – duplázás nélkül

Az új KAP alapján a tagállamoknak járó közvetlen kifizetések 30 százalékát csak akkor lehet odaadni a gazdálkodóknak, ha azok betartják a kötelező környezetvédelmi szabályokat, például terménydiverzifikációt alkalmaznak, és fenntartják az állandó mezőket és az „ökológiai jelentőségű területeket”.

Ugyanazon környezetvédelmi lépésért többé nem vehető fel kétszer is támogatás. A kötelező környezetvédelmi intézkedéseket elmulasztó gazdálkodókat a környezetvédelemért járó – és az új KAP első négy éve során folyamatosan kivezetendő – támogatások elveszítésén túl bírságok is sújtják majd. „Úgy tisztességes, ha elegendő időt adunk a gazdáknak arra, hogy megismerkedjenek az új szabályokkal. Az első két év-

Fotó: Európai Parlament

Giovanni La Via

Magyarország nyertese a Közös Agrárpolitikának

Magyarország egyértelműen nyertese a Közös Agrárpolitikának (KAP), ezért a kormány minden lehetőséget megad, hogy a gazdálkodók élni tudjanak a kiharcolt lehetőségekkel – ígérik a Vidékfejlesztési Minisztériumban. Felhívják a figyelmet arra, hogy Magyarország részesedése a KAP forrásaiból összességében az előző időszakhoz – azaz a mostanihoz – képest 2,4 százalékról 2014-2020 között 3,2 százalékra emelkedik. Így 2014-2020 között 12,3 milliárd euró áll rendelkezésre, szemben a mostani időszak összességében 10,4 milliárd eurót kitevő forrásával szemben.

A végleges jogszabályokat 2013. november végén fogadta el az Európai Parlament, decemberben pedig a Mezőgazdasági és Halászati Miniszterek tanácsa. A végrehajtási szabályok 2014 tavaszán-nyarán várhatók. A jogszabályok Magyarországon – a többi tagállammal együtt – csak 2015-től lesznek bevezetve. Ezért 2014 még a megszokott rendszert alkalmazó, átmeneti év lesz, az elosztás új modelljét jövő májusig kell kialakítani – hangsúlyozzák a szaktárcánál.

Sikerként értékelik, hogy a KAP kötelezően bevezetendő zöldítés elemében a tárgyalásokon sikerült kedvezőbb feltételeket elérni. A tárgyévben termesztett növények diverzifikálásában az eredeti bizottsági javaslat szerint 3 hektár felett 3 különböző növényt kellett volna termeszteni,

ben nem jár büntetés, és csak azután kezdődik a »zöld kifizetések« folyamatos leállítása" – ígéri a finanszírozási, igazgatási és ellenőrzési rendeletért felelős, uniós néppárti olasz képviselő, Giovanni La Via. „A vidéki gazdálkodás megőrzése és népszerűsítése, a hatékonyabb környezetvédelem, illetve a dupla kifizetések megszüntetése révén jobban hasznosul az elköltött adófizetői pénz, az eredményekből pedig mindenki részesül" – foglalja össze az eredményeket Capoulas Santos.

Erősebb termelői szervezetek

Az EP azt is elérte, hogy a gazdálkodói szervezetek több segítséget nyújthassanak termelőiknek a piac ingadozásainak kivédésében és az ártárgyalások lebonyolításában. „Kiszélesítettük például azon ágazatok körét, ahol a termelői szervezetek a versenyjog megsértése nélkül tárgyalhatnak tagjaik nevében a beszállítói szerződésekről. Az erősebb termelői szervezeteknek támogatniuk kell tagjaikat azok gazdasági helyzetének megszilárdításában, de ez nem fordulhat kartellozásba" – teszi hozzá az előzőekhez a közös piacszervezési rendeletért felelős uniós néppárti francia képviselő, Michel Dantin.

Fotó: Európai Parlament

Michel Dantin

ehelyett 10 hektár szántó felett 2 növényt, míg 30 hektár szántó felett 3 növény termesztése a feltétel. Ez alól mentesülnek azok az üzemtípusok, ahol egy vagy több követelményt automatikusan teljesítenek (például biogazdaságok, döntően gyepgazdálkodással foglalkozók, egyes tanúsítási rendszerekben résztvevő gazdaságok), valamint az állandó gyepterületek. Az ökológiai célterület fenntartása (állandó kultúrával fedett területen felüli jogosult területen) csak 15 hektár szántó felett kötelező. A konkrét lista magyar szempontból több kedvező elemet is tartalmaz (például lucerna, tájelemek, teraszok, kemikáliák használata nélkül termesztett energianövények, ugar).

Az új KAP megteremti a feltételeit a kisgazdaságok egyszerűsített, valamint a fiatal gazdák kiemelt támogatásának is. A kisgazdaságok egyszerűsített támogatási lehetősége a tagállamok számára önkéntes, a gazdálkodóknak választható elem lesz. A közvetlen nemzeti kifizetési keretösszeg 10 százaléka fordítható majd erre. A támogatás mértéke legfeljebb 1250 euró lehet, de nem haladhatja meg a tagállami átlagos támogatási összeg 25 százalékát. Ebbe a rendszerbe csak 2015. október 15-ig lehet belépni. Előnye, hogy nem kötelező a zöldítés követelményeinek betartása, és a kölcsönös megfeleltetés elleni vétség esetén közvetlen támogatását nem szankcionálják.

Az új rendszerben fiatal gazdálkodónak számít az a termelő, aki 40 évnél fiatalabb, most kezd mezőgazdasági tevékenységbe, vagy gazdaságát az első támogatási kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül hozta létre. A támogatás legfeljebb 5 éven keresztül nyújtható, alsó területi korlátja 25 hektár, magyar kezdeményezésre végül a felső területi korlátja 90 hektár lett. Ez a gyakorlatban azt jelenti majd, hogy a fiatal gazdálkodó 25 százalékos többletforrást kap a támogatható hektárszámig.

Magyarország a tárgyalások során sikeresen képviselte azt az érvet, hogy az érzékeny ágazatok mozgásterét ki kell bővíteni. A közvetlen támogatások esetében az úgynevezett termeléshez kötött támogatásoknál a támogatási szintet sikerült a mostani 3,5 százalékról 13 százalékra növelni. További 2 százalék fordítható fehérjenövények termesztésének elősegítésére.

A kormány kiemelt célja a vidékfejlesztési támogatások – vagyis a második pillér – esetében a prioritásoknál az öntözés és a kertészeti ágazat támogatása pályázati formában. Az alternatív energiák szélesebb körű használata szintén szerepel a 2014-2020. közötti új uniós költségvetési időszakban. Fontos szempont a vidékfejlesztési források felhasználásában a termelői szervezetek (tészek) integráló szerepének növelése, a rövid értékesítési láncok és a helyi termékek értékesítésének előmozdítása, illetve a hazai termékek fogyasztásösztönző programjainak kiszélesítése.

Vidék Magazin
Az ország magazinja

A politikamentes kamara a cél

INTERJÚ GYŐRFFY BALÁZZSAL, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA ELNÖKÉVEL

Hol tart és milyen lesz a 2013-ban alakult Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK)? – kérdeztük Győrffy Balázst, a köztestület elnökét.

Fotó: Stalter György

– A Vidék Magazinnak jó egy éve adott interjúja óta megtörténtek a kamarai választások és lassan kezd összeállni a Nemzeti Agrárgazdasági Kamaráról valamiféle kép. Mik az eddigi tapasztalatok?

– Vegyesek. A köztestület jogi értelemben 2013 március 28-án alakult meg, és az országos vezetők és egyéb fontos döntések – például az alapszabály, a tagdíj tekintetében – meghozatala után működni kezdett a rendszer. Egy 11 ezres önkéntes tagságról váltottunk 330 ezres, kötelező tagsággal rendelkező köztestületre. A tagdíjból kell egy olyan rendszert kialakítanunk és olyan szolgáltatást kiépíteni, amely azt eredményezi, hogy a tagság elégedett lesz azzal a kamarával, ami felállt. Ez nem egyszerű feladat, de a megvalósítás szempontjából még komplikáltabb.

– Miért?

– A tagoknak nincs túl sok pozitív tapasztalatuk különböző szervezetekkel kapcsolatban, ugyanakkor komoly elvárásuk van a befizetett tagdíj fejében. A tagdíj bevallás és beszedés pillanata népszerűségünk mélypontját jelentette – túl nagy meglepetést nem okozva. Innét lehet majd haladni előre. A változás lényege az lesz: a kamarai tagok érezzék, hogy több szolgáltatást kapnak a korábbinál és más jellegű hozzáállást tapasztalnak. Nagyon sok területen aktuális ez, akár az uniós források elosztásánál, az allokációnál a későbbiekben. A napokban egyeztettünk például arról, hogy a 100 millió forint alatti pályázatokat miképpen lehetne ingyen megírni azoknak, akik a kamara tagjai. Ez is egyfajta szolgáltatás lenne.

– Milyenek vannak, illetve lesznek még? A kamarai tagkártyát például az OTP gyártotta le a NAK-nak…

– A kártya által sok plusz szolgáltatás vagy olcsóbb vásárlási lehetőség használható fel. Itt ki lehet használni azt, hogy a kamara 330 ezer fős természeti és jogi személy tagsága kvázi egy, a szó klasszikus értelmében vett, korántsem öncélú fogyasztói csoport. Ezt hangsúlyozva próbálunk úgymond „protekciót” szerezni a tagjainknak. A kamarai kártyával a célunk az – és ezért nem is kötünk senkivel kizárólagos megállapodást – hogy a szolgáltatók felé versenyhelyzetet generáljunk a tagság előnyére. Sikerült megegyeznünk már a Mol-lal is. Továbbá ingyenes jogi tanácsadást is szervezünk a kamarai tagok számára, országos szinten.

– Hogy néz ki a NAK költségvetése?

– A bevételeink többségét a tagdíj adja a 2013. évi költségvetésünk alapján. Tagdíjból összesen 2,8 milliárd forint bevételt terveztünk, ennek csaknem 90 százaléka már befolyt, ez biztosítja azt, hogy stabil működéssel tudjunk a következő év elébe nézni. Egy anyagilag független kamara tudja csak magára vállalni a szakmai függetlenséget és ezáltal a tagság érdekeit szolgálni.

– Mi a helyzet a kamarai választástól távol maradó két szervezettel, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségével (MOSZ) és a Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetségével, az Agryával?

– A MOSZ-szal a viszony rendezésére törekszünk, vannak is tárgyalások velük, mint ahogy az Agryával is. Minden olyan szervezettel megállapodni szándékozunk, amely hajlandó arra és mutat némi szándékot rá, hogy közös munkát végezzünk, szakmai alapokon. Nem szeretnénk harcolni senkivel, de be tudnánk bizonyítani, hogy a minket ért kri-

Fotó: Stalter György

tikák alaptalanok voltak. A gabonánál például a vis maior ügyek kapcsán komoly problémák adódtak abból, hogy a kötések leálltak. A feldolgozó, felvásárló, kereskedői oldal képviselőit először mi tudtuk a termelői oldallal egy asztalhoz ültetni. Úgy néz ki, sikerül konszenzusos megoldást találni, s ez hamarosan törvény formájában is testet ölthet. Itt lehet tapasztalni: van értelme egy egész termékpályát átfogó köztestületnek. Januártól az összes szaktanácsadói feladatot a NAK fogja ellátni, a mostani 200 fős tanácsadói hálózat várhatóan meghaladja majd az 500 főt, a falugazdászok egy része ugyanis átkerül hozzánk. Információink alapján összesen 1 milliárd forinttal olcsóbban tudjuk mi ellátni ezt a feladatcsokrot, azáltal, hogy egy egységes rendszert működtetünk.

– A NAK erősödni látszik és kissé függetlenedni is? Az agrár közigazgatásban mindenki örül ennek?…

– A kamara végzi a dolgát. Azt nem gondolnám, hogy a minisztérium ne örülne ennek. Miniszter úrtól többször hallottuk, hogy agrárbéke van. Az agrárvilág pedig kezd konszolidálódni. Nyilvánvalóan van egyfajta várakozás, hogy mi lesz a kamarából. Kíváncsiság és ebből adódóan bizonytalanság is a 2014-2020-as tervezési időszakkal kapcsolatban, hogy milyen források fognak érkezni és azok hogy lesznek felosztva. Ezek a kérdések inkább foglalkoztatják a vidéki embereket. A többségük ugyanis biztonságban érzi magát és ha valaki nem ment bele kockázatos ügyekbe, akkor biztos gazdálkodással a háta mögött szemlélheti a közeli s a távolabbi jövőt.

– Az agrárbékének is két oldala van, erről lehet legalábbis benyomást szerezni az olyan rendezvényeken, ahová a miniszter nem megy el. A kamarát azonban az utóbbi időben mintha nem támadnák.

– Ennek örülök és szerintem ennek egyértelmű oka van. Nem elvonatkoztatva attól, hogy kormánypárti képviselő vagyok, meggyőződésem, hogy a kamarát szakmai alapokon kell irányítani. Hosszú távon csak így lesz hiteles és jó. Így nem egy politikai szócső lesz. Az országgyűlési képviselőségem pillanatnyilag előny, hiszen bizonyos jogalkotási kérdésekbe aktívan bele tudok folyni, akár egyéni képviselői indítvány révén is, ezzel a lehetőséggel egyszer-kétszer éltem is. Ez egy nagy lehetőség arra, hogy a kamara működését az elején olyan irányba fordítsuk, amely lehetővé teszi a hosszú távú működését. Nem támadnak minket, de nem is adunk rá okot, folyamatosan egyeztetni próbálunk ugyanis. Rengeteg szervezettel kötöttünk már együttműködési megállapodást és soha nem politikai alapon. Én Csikai Miklóssal (a Magyar Agrárkamara volt elnöke – a szerk.) is leültem beszélni, korrekt szakmai kapcsolatot ápolok vele és erre büszke vagyok. Nagyon hálás pedig azért, hogy elmondta nekem a kritikai észrevételeit. Az ember nem abból tud építkezni, ha dicsérik, örülök tehát az építő jellegű kritikának. Tőle ilyet kaptam és nagy hasznát vettem.

– Gazdálkodik?

– Igen. Minimális területen megtartottam a gazdálkodást. A család tulajdonában és bérletében, Pápa mellett, Nemesgörzsönyben lévő földek művelését édesapám koordinálja. Fontosnak tartom azonban, hogy kapcsolatban legyek a „realitásokkal". Néhány hete például kukoricát takarítottunk be, sajnos siralmas eredménnyel. Volt olyan terület, ahol az elmúlt években háromszor, négyszer annyi lett belőle annál, mint ami most sikeredett. A NAK elnöksége is tükrözi a gazdálkodás sokszínűségét. Az alelnökök közül Kis Miklós is a kisebb gazdálkodáshoz áll közelebb, Hubai Miklós tevékenysége inkább már közepesnek tekinthető, Zászlós Tibor és Éder Tamás pedig a nagyüzemi rendszerekben érintett. Ilyen értelemben kiegyensúlyozott az elnökség is.

Az összeállítást készítette:
Athanasios Krizostom, Fazekas Hunor, Tóth László Levente

Az ország magazinja

Vidék Magazin

Country Magazine

Magazine of Hungary

KELLEMES KARÁCSONYT ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET!

KÖZÉLET
GAZDASÁG
MESTERFOKON

ELŐFIZETÉSI AKCIÓ!

Előfizetőknek kedvezmény!

Restaurant & Gastro Pension

„Gargamelo”

Poreč, Dalmatinska 10.
Horvátország
http://gargamelo.info

+ ELŐFIZETŐINK KÖZÖTT CSALÁDI, KÉTSZEMÉLYES HÉTVÉGÉKET SORSOLUNK KI:

GERÉBY KÚRIA
LAJOSMIZSE

GEDEON TANYAPANZIÓ
BUGACPUSZTA

EGRI KORONA BORHÁZ WELLNESS HOTEL, DEMJÉN

MEGRENDELŐLAP

Előfizetésben megrendelem a **Vidék Magazin / Country Magazine** c. lapot ☐ **példányban.**

Éves előfizetési díj 2014-re: 5700 Ft

Megrendelő neve: . . . . . .

Cím: . . . . . .

. . . . . .

Kézbesítési cím: . . . . . .

. . . . . .

(csak akkor töltse ki, ha a fizető cím nem azonos a kézbesítési címmel)

. . . . . .

aláírás

A megrendelőlapot a következő címre, borítékban szíveskedjen feladni:

NEWSPAPERS
1580 Budapest, Pf: 176.

Megrendelhető e-mailen vagy telefonon is:

videkmagazin@gmail.com
06-70-420-3456

Szép, asztali beszélgetés

INTERJÚ BÖLCSKEI GUSZTÁVVAL, A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK LELKÉSZI ELNÖKÉVEL

Merre tart Magyarország és a Magyarországi Református Egyház? Erre a ki nem mondott kérdésre keressük a választ Bölcskei Gusztáv református lelkésszel, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspökével, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnökével, lényegében az egyház vezetőjével.

– Hogy látja a magyar vidék helyzetét?

– Két optikával is. Szatmárból származom, Szamoskéren születtem. Édesapám ott volt református lelkész, a téesz megalakulása után jöttek-mentek a főkönyvelők, aztán végül, a 60-as években édesapám lett lelkészi szolgálata mellett a téesz főkönyvelője is. Egyik bátyám a Debreceni Agráregyetemen végzett, Nagykállóban gazdálkodik, ő az egyik legnagyobb, 300 hektáros almatermesztő arrafelé. Tíz éve pedig – amikor kiköltöztünk egy házba Debrecen szélére – én is elkezdtem gazdálkodni, igaz, csak nagyon kicsiben. Nekem az a kikapcsolódás, ha kimegyek a kertbe. Van ott fólia is és megterem minden zöldség-gyümölcs, barack, málna, milotai papírhéjú dió. Még a hivatali munkatársak családját is én látom el paprikával, paradicsommal, uborkával. Amikor a pesti gyerek megkóstolja az én paradicsomomat, utána nem akarja megenni a Tescósat. Sok bölcsességet tanul meg újra az ember a földdel való foglalkozásban, ez a saját tapasztalatom.

– Milyen a másik optika?

– A nagyobb optika a szülőföldem és környéke, azt a vidéket nyilván jobban ismerem, hiszen ami a Tisza bal partján Záhonytól Szegedig van – tehát Szabolcs-Szatmár-Bereg megyétől Hajdú-Biharon és Jász-Nagykun-Szolnokon, Békésen át Csongrád megyéig – az a Tiszántúli Református Egyházkerülethez tartozik. Nem éppen bíztató, amit az ember arrafelé lát. Saját szülőfalum például az 50-es években egy magabíró, önmagát eltartani tudó kis közösség volt. Ahol nem volt se túlságosan nagy gazda, se egészen nincstelen ember. Az a közösség hihetetlen mértékben szétzilálódott. Egyrészt elfogytak. Az első nagy menekülési hullám az 50-es években

volt, amikor az első téeszesítés megtörtént. Akkor nagyon sokan elköltöztek onnét. Az 56-os események is elindítottak egy menekülési hullámot, aztán jött a második téesz, 70-ben a nagy szamosi árvíz. Akkor megint elköltöztek. Érdekes módon mindig közelebb: először a Dunántúlra, Pest környékére, később Debrecenbe, Nyíregyházára, Mátészalkára. Ma már nincsenek négyszázan, iskola nincs, a munkalehetőség igen kevés és az az összetartozás is nagyon meglazult, ami a gyermekkoromban még megvolt. Ez egy falu arról a vidékről, de ha elindulnánk arrafelé, találnánk még hasonlókat. A másik szomorú jelenség, hogy eltűntek a háziállatok. Az ember alig hall malacsírást, tehéncsordát sem lát. Ezek nem csak gazdasági, mezőgazdasági kérdések, hanem az elszegényedés, az elöregedés jelei. Hiszen ezekben a falvakban a lakosság döntő többsége egyedülálló, magányos öregasszony. A férfiak kihaltak, a fiatalok elköltöztek. Ez külön kihívás az egyház számára is.

– Mit ért ezalatt?

– Azt a gyülekezet szerkezetet, ami megvolt – tehát, hogy minden faluban volt templom, lelkész – mi még mindig igyekszünk fenntartani. Mert nagyon sok településen gyakorlatilag a lelkész – a mi vidékünkön református lelkész, hiszen ez elsősorban református vidék – az utolsó értelmiségi a faluban. Iskola és orvos már nincs. A közösségi agrárgazdálkodás, hogy úgy mondjam, megszűnt. A helyben lakó lelkipásztor pedig sokszor olyan funkciót is betölt, ami nem a szorosan az úgynevezett hitéleti tevékenységhez kapcsolódik. A Magyarországon meglévő nyugat-keleti lejtő hatása az életszínvonalban, a gazdaságban és egyebekben, abban a térségben fokozottabban jelentkezik. Nagyon nagy kihívást jelent a cigány lakosság növekedése, vannak olyan falvak, ahol az iskolába járó gyermekek 80-90 százaléka cigány gyermek. Nyugodtan és őszintén kellene arról is beszélni, hogy ezek a jelenségek milyen valódi feszültségeket jelentenek, mi az, amit nem lehet és nem szabad sem jelszavakkal, sem ilyen-olyan kategorizálással megoldani. Hanem valóban olyan programok indítására volna szükség, melyek valósan próbálják ezeket a dolgokat a helyükön kezelni. Tehát nem egy szívderítő látvány, ha az ember azt a vidéket, azt a vidéki közösséget nézi, együtt azokkal az új jelenségekkel is, melyek azon a határvidéken megjelennek.

– Mire gondol?

– Ilyen például, hogy a román határ közelében lévő magyar településeken egyre több Romániában élő magyar ember vesz házat, itt él, de visszajár dolgozni. A falusi turizmus fejlesztéséhez a falun élő embereknek meg kellene tanulniuk újra azt a falusi kultúrát, amit nagymértékben elveszítettek. Mert az elmúlt évtizedekben leginkább a magyar vidék, falu változott meg és veszítette el azokat a hagyományokat, amelyekre megpróbálni építeni így most nem egyszerű. Sokat hallom például azt a gondot a mezőgazdasági betakarítás, az alma- és meggyszedés kapcsán, hogy nincs munkaerő. Ilyen időszakokban azok, akik valóban dolgozni akarnak és tudnak, sokszor Marosvásárhely környékéről jönnek. Mert azok, akik helyben élnek, elszoktak a munkától vagy a felajánlott fizetségért nem vállalják el azt.

– Ön szerint jó irányba mennek most a dolgok Magyarországon? Egyrészt vannak, úgymond „alulról" azok a helyzetek, amelyeket említett, másrészt „felülről", a hatalom részéről tapasztalható akkora arrogancia, amely miatt felvethető nem csak a munkától elszokott emberek, hanem az állami vezetők felelőssége is.

– Nyilván mindenkinek megvan a felelőssége. Megvan a felelőssége egy állami szociálpolitikának, gazdaságpolitikának. Én azt gondolom, hogy ha nem csupán a jelszavak szintjén fogalmazódik meg a Magyarországon meglévő természeti adottságok megerősítése, az a jó. Azt nem tudom megítélni, hogy a meghirdetett programok – például a tanyaprogram, stb. – milyen eredménnyel járnak. Azt látom, hogy itt valóban van egy szétzilált és meggyengült közösség, amelyet valóban minden lehetséges eszközzel meg kellene erősíteni ahhoz, hogy az emberek ki tudjanak jönni abból a helyzetből, amelyben sokszor vannak. Helyi szinten látok jó példákat, hadd hozzam fel megint csak a saját szülőfalumat.

Néhány éve van ott egy fiatal, nem is odavalósi polgármester, aki megpróbál olyan programokat odavinni – útépítés, nyári gyerektáboroztatás, elszármazottak visszahozatala, stb. – amelyekkel valóban kicsit azt érzik az ott élők, hogy „nekünk is van valami kincsünk". Én ezt a szemléletet gondolnám jónak megerősíteni. Ehhez nyilvánvalóan nagyon fontosnak tartanám az olyan intézkedéseket, amelyek például segíthetik egy helyi iskolának a talpon maradását. Hogy abból mi lesz, hogy nagy átalakítási lendülettel az iskolák államosítását most elvégezték, azt meg fogjuk látni.

– A Magyarországi Református Egyház költségvetése 2014-ben 17, 2 milliárdra nő a 2013-as 16,5 milliárdról. A vatikáni megállapodás módosításának is van hatása a református költségvetésre. Mi várható pontosan?

– A költségvetés még nincs elfogadva, de azt, hogy az összege emelkedik, két dolog miatt tartom természetesnek. Magyarországon az egyházfinanszírozás alapja a személyi jövedelemadó felajánlásának a rendszere, 1 százalékot mindenkinek fel lehet ajánlani. A statisztikák szerint mi évről évre növeltük a támogatottságunkat a felajánlott összeg és a felajánlók száma tekintetében is. Az elmúlt évben a történelmi egyházak közül mi voltunk az egyetlenek – és ez egy társadalmi fokmérő – akik meg tudtuk duplázni azoknak a számát, akik a személyi jövedelemadójuk 1 százalékát nekünk ajánlották fel. Ezek az emberek elsősorban nem egyháztagok, mert a Magyarországi Református Egyház tagjai közül nagyon sokan nem is fizetnek személyi jövedelemadót, hiszen szegények, nyugdíjasok, fiatalok. Sajnos vegyes a rendszer, az 1 százalékként felajánlott összeget az állam valamilyen kulcs szerint kiegészíti. Mivel Magyarország nem arról nevezetes, hogy bizonyos törvények hosszú ideig hatályban vannak, a kormányzati fél az elmúlt időszakban – és most egészen a Horn kormányig gondolok vissza – állandóan változtatta a kiegészítés szisztémáját és nem egy esetben előfordult az: mi jóval megnöveltük a saját arányunkat, a végén mégis kevesebbet kaptunk. Jelenleg is mondhatni furcsa változás állt be a vatikáni szerződés módosításával, mert abban is téma volt ez. Ha az a szisztéma fog érvényesülni, akkor mi kevesebb pénzt fogunk kapni 2014-ben, mint 2013-ban, holott a felajánlók száma és a felajánlott összeg is nőtt. Olyan rendszert alakítottak ki ugyanis, amelyben a teljes 1 százalékra való kiegészítést veszik alapul. Tehát az állam a felajánlást kiegészíti nem csak a korábbi 0,9 százalékra, hanem 1 százalékra, ugyanakkor számunkra feladatként benne hagy központilag meghatározott célt, ami mondjuk a parlagfű irtása vagy a tehetséges gyerekek gondozása és ennek a költségét az egészből levonja. Így a végén kevesebbet kapunk, mint a régi szisztéma szerint. Ennek az egész egyházfinanszírozási rendszernek az alapvető átalakítását mi már évek óta szorgalmazzuk. Úgy véljük, le kellene ülni átgondolni egy olyan megoldást, amely biztosítaná, hogy ne legyen kitéve az egyház esztendőről esztendőre annak, hogy majd a költségvetés parlamenti véghajrájában vagy így, vagy úgy dől el a végkifejlet. Ez szerintem senkinek nem jó. A helyzetet mi világosan elmondtuk, leírtuk, de még mindig nincs meg rá a megoldás. Pedig vannak erre megoldások, Csehországban, Olaszországban például az egyháznak az államtól nincs olyan anyagi függősége, mint amilyen a magyar rendszerben. Visszatérve az egyház költségvetésének emelkedésére, az amiatt van, hogy az úgynevezett egyházi közgyűjtemények támogatása – ilyen például a Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtára, vagy a sárospataki, pápai közgyűjtemény – jelentősen megemelkedett. Itt semmi más nem történik, minthogy érvényesül az azonos finanszírozási elv. Azok az egyházi gyűjtemények, amelyek közgyűjteménynek számítanak, az utóbbi években a töredékét kapták annak, mint egy állami fenntartású gyűjtemény. Ez a változás tehát jelentős és számunkra megnyugtató, hiszen ezeket a gyűjteményeket, amelyeket mindenki szabadon látogathat, idáig nagyrészt mi tartottuk el.

– Ahogyan az egyházi iskolákat is?

– Amikor egyházi iskolát, szociális intézményt működtetünk, arra úgy tekintünk, hogy ezt a tevékenységet gyakorlatilag az állam helyett végezzük. Minden ellenkező híreszteléssel ellentétben olcsóbban, mintha az adott intézmény állami fenntartású lenne. Ezért van az, hogy a zárszámadáskor mindig összehasonlítják: az elmúlt évben az úgynevezett egyházi kiegészítő támogatás ténylegesen hogyan hasznosult az azonos jellegű önkormányzati, illetve állami fenntartású intézményeknél. Soha nem fordult még elő, hogy nekünk kellett volna visszafizetni. Mi fajlagosan nemhogy többet kaptunk volna annál, mint amit az állam az intézményeire fordít, hanem jóval kevesebbet.

– Mi a helyzet a hitoktatással?

– Ennek kapcsán is óriási zűrzavar van. A fejekben is. Nemrég azt lehetett olvasni a sajtóban, hogy 330 ezer forintot keres a hittanoktató, ami óriási csúsztatás. Mi már korábban is hangsúlyoztuk: állami döntés volt, hogy legyen szabadon választható hit- és erkölcstan oktatás. Azután, hogy az első és

ötödik osztályban bevezették az új tantárgyat, most gyűjtjük még az első tapasztalatokat. A kezdet nyilvánvalóan ezernyi buktatóval, gyakorlati kérdéssel jár. A hitoktató nem tagja a tantestületnek, de ez a feladat mégiscsak kötelező – a tantestület többi tagjának jogosítványai nélkül. Kérdés továbbá, hogyan tud ugyanabban az időben annyi termet biztosítani az iskola, amennyire szükség van. A hittankönyvek kiadása körül is voltak anomáliák. Ahol a hitoktatás fakultatív módon „normálisan" működött, ott ezt is sikerült így bevezetni.

Volt olyan igazgató is, aki azt mondta, hogy nála nem lesz hit- és erkölcstan, csak etika. Ez törvénytelen, de előfordult. A hitoktatók státusza kapcsán nekem az a határozott véleményem, hogy ennek az egésznek az adminisztrációját – beleértve a bérszámfejtést, stb. – nem nekünk kellene végezni. Nem csak azért, hogy az említett csúsztatások elkerülhetők legyenek, hanem mert ez állami feladat. Úgy kéne megoldani, mint a börtönlelkészség, a tábori lelkészség esetében, azaz, hogy az egyház delegálja a szolgálatot végző személyt, s onnantól kezdve az illető annak a testületnek a tagja, annak minden előnyével és nyűgével együtt. Ez a „vegytiszta" megoldás, amelynek során a szóban forgó személy odakerül végül az illetékes minisztériumhoz. Annál is inkább indokolt lenne ez, mert ha ez államilag elrendelt, állami tantervbe illeszkedő tevékenység, miért kéne az egyháznak az adminisztratív és egyéb részeit magára venni? Nekünk nincs is apparátusunk erre.

– Nem akkora tehát az összhang, mint amilyennek látszik, pedig magas állami pozíciókban ma református presbiterek ülnek, rossznyelvek szerint már át is vették az állam irányítását...

– Tény, hogy a mai magyar kormányban nagyon sokan vannak, akik tudatosan vállalják azt, hogy ők a református egyház tagjai, adott esetben presbiterek. Bár én ilyenről nem tudok, mert presbiter volt ugyan korábban, de már lemondott. A lelkésznek kötelessége is, hogy szüneteltesse az egyházi tevékenységét ilyen esetben, ami érvényesült Balog Zoltán miniszter esetében is. Az egyházi törvényünkben elég szigorúan benne van, hogy ha valaki már jelöltté válik, akkor is köteles szüneteltetni a lelkészi státuszát. Azt tartottuk ugyanis és tartjuk ma is, hogy ne legyen senkinek se előny, se hátrány, hogy ő református lelkész. Ha politikai pályára indul, mérettesse meg magát, de ne használja a református lelkészi titulust semmire, mert nem a református egyháztól kapja a mandátumát és a megbízását.

– Érdekesen alakul az állam és a történelmi egyházak viszonya, úgy tűnik, mintha mégis jobban odafigyelnének az egyházakra. A történelmi keresztény egyházak vezetőinek idei utolsó konzultációján szóba kerültek az utóbbi hónapokban az állammal kötött megállapodások, illetve az ezek alapján megvalósuló beruházások is. Református „oldalról" mit említene meg erről?

– Vannak egyedi döntésen alapuló beruházások, amelyeket támogat a kormány, ezek azonban a közgyűjtemények támogatásához hasonlóan ugyancsak nem tekinthetők pusztán egyháztámogatásnak. A beruházások között kiemelt a Debreceni Református Kollégium teljes rekonstrukciója is. Ez a kollégium az ország legrégebben folyamatosan működő protestáns intézménye, 475 éves. Az itt tanulóknak a töredékéből lesz egyházi alkalmazott. Többségük nem lelkész lesz, hanem tanár, orvos, mesterember, stb. Olyan jellegű nagyobb támogatás pedig 1990 óta nem jutott a kollégiumra, ami lehetővé tenne egy egységes korszerűsítést. Amiről most szó van, az egy elhúzódó beruházás, négy év alatt 10 milliárd forintos kerettel. Ilyen egyeztetett beruházás része lesz Budapesten a Kálvin téri templom is, amely eléggé megsínylette a metróépítést.

– A kormány nemrég arról is döntött, hogy a következő uniós költségvetési időszakban az uniós pénzek azon négy százalékát, amelyet a központi apparátusban dolgozók el-

látására fordíthatnának, átvállalja az Európai Uniótól. A felszabadult 300 milliárd forintot pedig – ami ötször nagyobb, mint az előző uniós költségvetési ciklusban az egyházaknak jutó forrás – a tervek szerint a történelmi egyházak pályázhatják meg a következő hét évben.

– Valóban elhangzott ez az összeg, ez így jól is hangzik, csakhogy ehhez meg is kell találni a csatornákat. Nekünk ennek kapcsán nyilván az a feladatunk, hogy legyenek olyan projektjeink, amelyekkel „becsatlakozhatunk" az adott programokba. Reméljük, hogy az elkövetkező, 2014-2020-as uniós költségvetési időszakban is sikerül forrásokat elnyernünk az Európai Uniótól, a saját egyházi fejlesztési koncepciónk alapján. Ezek nyilván elsősorban intézmény korszerűsítési, vallási turizmushoz kapcsolódó projektek lehetnek.

– Ugorjunk a budapesti Szabadság térre. Az egész világ tudja, hogy a budapesti Szabadság téren álló Hazatérés templomában a Horthy szobor avatását és ifjabb Hegedüs Lóránt református lelkész ezzel kapcsolatos tevékenységét botrány és botránkozás övezte. Amikor ezt egy református lelkésznek említettem, csak annyit mondott, hogy amit a „Kislóri" – azaz ifjabb Hegedüs Lóránt – képvisel, az nem a református egyház álláspontja. Amit azonban ifjabb Hegedüs már hosszú ideje művel, az sokak sokak szerint a Btk.-ba ütközik, úgy hívják, hogy közösség elleni izgatás. Azonban palást alól hirdeti a kirekesztő eszméket. De 1998 táján önnek is meggyűlt már a baja ezzel az emberrel…

– Én 1997 óta vagyok a zsinat elnöke. Valóban volt egy ügy 1998-99 táján, amikor a zsinat elnöksége hivatalból tett panaszt, ami aztán hosszú évekig elhúzódott és a végén úgy döntött a független egyházi bíróság, hogy a panasz nem volt megalapozott. Lehet szeretni meg nem szeretni a mi egyházi rendszerünket, de mindenképpen ismerni kell ahhoz, hogy lássuk azt: egy református lelkész ügyében ki jogosult dönteni. A zsinat lelkészi elnöke nem jogosult. Egy református lelkész ügyében első fokon és közvetlenül az illetékes egyházmegye, tehát a legkisebb közigazgatási testület jogosult eljárni. Háromszintű bíróság van a Magyarországi Református Egyházban: egyházmegyei, egyházkerületi és a zsinati. A zsinat lelkészi elnöke a zsinati bíróságnak az elnöke, ami egyébként azt jelenti, hogy közvetlenül egy ügy tárgyalásában, kimenetelében az elnök nem vehet részt. Odáig terjed a jogköre, hogy kijelöli az eljáró zsinati bíróságot. A mi egyházunk 1990-ben úgy döntött, hogy a Montesquieu-i elvek alapján teljesen szétválasztja a végrehajtói, a törvényhozói és a bírói hatalmat. Tehát ilyen értelemben az egyházi bíróság az egyház vezetőségétől függetlenül működik. A konkrét eset idején Koreában voltam, ezért Szabó István püspököt kértem, hogy nyilatkozzon az ügyben. Annak rendje-módja szerint pedig az illetékes egyházmegyében elindult egy eljárás, a történtek kivizsgálása tehát folyamatban van. Ennek eredményét nyilván a lezárulása után lehet majd megtudni, ennél többet és sem tudok, nem is tudhatok.

– Ez a „Kislóri" – szintén sokak szerint – már csak azért sem lehetne lelkész, mert látványosan jóban van egy kirekesztő nézeteket valló párttal, amelynek vezetője szerint „Az iszlám az emberiség utolsó reménysége a globalizáció és a liberalizmus sötétségében" (Moroccoworldnews, is Islametinfo.fr, stb.). Lát-e olyan fiatalokat, akik képesek kiragadni ezt az egyházat abból az örvényből, ami elnyelni készül?

– A Magyarországi Református Egyháznak 1200 gyülekezete, többszáz iskolája és diakóniai intézménye van, református nevelőszülői hálózata is, amivel nagyon sok embert elér. A református egyházak közül a világban az elsők voltunk, akik a Fülöp-szigetekre tudták indítani a Magyar Református Szeretetszolgálat egy csapatát a tájfun után. A Magyarországi Református Egyházban nincs lelkészhiány és nincs gond az utánpótlással. Az egyház jövőjéről folyik egy belső, egyébként a zsinat által elindított diskurzus, ezt én nagyon pozitívnak tartom. Nagyon sok fiatal lelkészkol-

légát, presbitert ismerek, akik egy öntudatos, egészséges magyar reformátusságot képviselnek. Azt gondolom, hogy az ő jelenlétük és az ő szavuk sokkal inkább meghatározó. Nagyon sok olyan dolgot el tudtunk érni az elmúlt időszakban, beleértve a Kárpát-medencei református egységet, ami hőbörgés és jelszavak skandálása helyett azt teszi, aminek van értelme. Nem gondolom tehát, hogy az határozná meg a református egyházat, ami a Szabadság téri gyülekezetben vagy előtte történik. Jövőre lesznek nálunk a tisztújító választások, december 31-én jár le minden egyházmegyében a ciklus. Biztos vagyok benne, hogy jönnek új emberek, akik meg lesznek bízva a vezetéssel és abban is biztos vagyok, hogy nem lesz semmi látványos változás abban a nézőpontban, amely egy kiegyensúlyozott, józan, a bibliai realizmusokon alapuló egyházat szeretne itt látni. Ezt ki-ki a maga helyén és módján tudja szolgálni. Én így tudtam, tudom. Azt gondolom, nem az én tisztem megítélni azt, hogy mit kellett vagy lehetett volna másképp csinálni. Amikor innen is, onnan is rúgják az embert, csak a csizma más, a rúgás ugyanaz. De ebből legalább tudom, hogy jó helyen vagyok, mert nem akarok tartozni sem ide, sem oda. Egy egyházi vezető számára a legfontosabb az egyház autonómiájának a megőrzése mindennel és mindenkivel szemben, kivéve az Úristent. Továbbá annak a háttérnek a biztosítása, amelyben az egyház élete megvalósulhat. Az egyház élete ugyanis nem a zsinati irodában van – ott is persze –, hanem sokkal inkább a kis falusi, lakótelepi közösségekben, óvodában, iskolában, nevelőszülőknél, fogyatékosoknál és még sorolhatnám. Mert az egyház igazi élete ez.

Írta: Tóth László Levente
Fotók: Stalter György

Gusztáv Bölcskei, president of the Synod of the Hungarian Reformed Church

Born in the rural eastern region of Hungary and now living in Debrecen, presiding over the Synod and acting as the clerical bishop of the Transtibiscan Reformed Church District, the reverend Bölcskei has a profound and up-to-date vision about what is going on in today's Hungary. It's not quite wine and roses. "Take my little village: in the fifties, we were a close-knit, self-sufficient community," says the bishop. "Now it is in shambles, scores of villagers have deserted the place over decades, even the school was closed down. You mostly see retired, widowed women. It is an enormous challenge for the church."

The region used to be the stronghold of Calvinism, and the Reformed Church is determined no to give in to social pressure and maintain the house of God even in the remotest of settlements. Enumerating the most burning issues, he refers to the growing poverty and virtual ghettoization of gypsies, and appalling unemployment figures. "Whole generations dropped out and never learned work ethics, but now the arrogance of government and state leaders make it even worse. For real changes, we need meaningful programs that strengthen our communities so that their members can find a way out of desperation."

The bishop sees the Reformed College of Debrecen as the backbone of strong communities. They are using slowly dribbling resources and hopefully further EU subsidies in the upcoming financial period to constantly develop and modernise the 475 year-old institution. The collage is as much a seat of knowledge as it is a tourist attraction. On that note, the Reformed Church manages 1,200 congregations, hundreds of schools and dioceses, and an extensive network of foster parents.

"I personally know scores of young ministers and presbyters who are propagating a healthy, self-conscious reformed faith to Hungarians," says the bishop, referring to a recent national scandal when the statue of Governor Horthy, a precarious historical figure who dominated Hungarian politics before and during World War 2, was erected in a reformed church in downtown Budapest.

"The church lives in the people of small villages and housing estates, in schools and kindergartens – that's what really matters."

DIGITALSTAND
www.digitalstand.hu
Bárhol vagyok, velem vannak a lapjaim.

Olvassa kedvenc lapját digitálisan, már a megjelenés pillanatától számítógépen, táblagépen vagy iPad-en!

WWW.DIGITALSTAND.HU

YOUR DIGITAL MEDIA

Dimag your digital m

VÁLTSON DIGITÁLISRA!

interaktív tartalmak | folyamatosan bővülő kínálat | IPad, PC, Android

.DIMAG.HU // WWW.DIMAG.HU // WWW.DIMAG.

FIVE INTERNATIONAL KFT. // UGYFELSZOLGALAT@DIMAG.HU

Száz százalékos a szélessávú lefedettség az EU-ban

KÖVETKEZŐ LÉPÉS A GYORS SZÉLESSÁV

Az EU-szerte elérhető műholdas szélessávnak köszönhetően már minden európai szélessávon csatlakozhat az internetre. A műholdas kapcsolatok mind a 28 uniós tagállamban elérhetővé váltak, így bármely uniós polgár előfizethet rájuk – köztük az a 3 millió is, akik eddig sem vezetékes, sem mobil szélessávú hálózatokhoz nem tudtak csatlakozni. A következő lépés a gyors szélessávú internetkapcsolat mindenkinek.

Fotó: Európai Parlament

Neelie Kroes

„A műholdas szélessávú internet által biztosított pótlólagos lefedettségnek köszönhetően megvalósítottuk 2013. évi célunkat és mindenki számára elérhetővé tettük a szélessávú hozzáférést" – mondja Neelie Kroes, az Európai Bizottság (EB) alelnöke annak kapcsán, hogy sikerült elérni a száz százalékos alapszintű szélessávú lefedettséget Európában. Ez a mérföldkő az európai digitális menetrend egyik fő célkitűzésének megvalósítását jelenti. Az EB két olyan kezdeményezést is finanszírozott, melyek a műholdas szélessávú internetkapcsolat európai régiókra való kiterjesztését támogatták, ebben 16 tagállamból 43 partner vett részt. „Még sokat kell tennünk a hálózatok javítása és annak érdekében, hogy e lehetőség mindenki számára egyenlően hozzáférhető legyen, de maga a lehetőség adott."

A 2012-es év végére az uniós háztartások 99,4 százaléka rendelkezett hozzáféréssel alapszintű vezetékes vagy mobil internethez – a vidéki területeken található háztartások 96,1 százalékával együtt. A fennmaradó 0,6 százalékba (ami mintegy 3 millió polgárt jelent) számos család és vállalkozás tartozott olyan elszigetelt vagy vidéki területeken, ahol a vezetékes vagy mobil szélessávú hálózatok kiterjesztése nehézkesebb és költségesebb. „Az EU-ban a technológiasemlegesség elve érvényesül, ám a leginkább elszigetelt területeken élők számára a műhold kiváló lehetőség, hogy kapcsolatban legyenek a világgal – és ez várhatóan a jövőben is így lesz" – véli Neelie Kroes.

Hogy áll össze a teljes lefedettség? (százalék)

Vezetékes (ADSL, VDSL, kábel, optikai szál, rézdrót)	96,1
Mobil (2G, 3G, 4G)	99,4
Műhold	100

Forrás: *Európai Bizottság*

Mi is az a műholdas szélessávú internetkapcsolat?

A műholdas internet – vagy műholdas szélessávú kapcsolat – olyan nagy sebességű internetkapcsolat, amelyet telefonvezeték vagy más földi továbbítás helyett műholdakkal hoznak létre. Ma már költségét és teljesítményét tekintve is összehasonlítható a DSL szélessávú kapcsolattal, az alapszintű csomagok már 10 eurótól elérhetők. Bár az optikai szál és a kábel sebesség tekintetében jobb teljesítményt nyújt, ezeket – ellentétben a műholddal – jelenleg nem éri el minden felhasználó. A műholdas kapcsolat főként az elszigetelt helyeken vonzó, ahol a vezetékes és mobil lefedettség aránya (ha van egyáltalán) alacsony.

Sokan persze nincsenek tisztában azzal, hogy műholdas szélessávú kapcsolatot is igénybe vehetnének. Ezért indította útjára Neelie Kroes a Műholdas Szolgáltatók Európai Szövetsége (ESOA) kezdeményezését, a broadbandforall.eu honlapot, amely lehetővé teszi, hogy bárki gyorsan tudomást szerezzen a rendelkezésére álló műholdas szélessávú lehetőségekről. A kétirányú KA-sávos szélessávú műholdak akár 20 Mbps letöltési sebességet is biztosítanak. Több uniós vállalkozás is a műholdas szélessávú szolgáltatások élvonalában szerepel világszinten, a legismertebbek közülük az Eutelsat és az Astra. Ma összesen több mint 250, geostacionárius pályán keringő műhold szolgáltat

Melyek a Bizottság új célkitűzései a szélessávú kapcsolat terén?

A holnap digitális szolgáltatásai – legyen szó akár a hibrid televíziózásról, a számítástechnikai felhőről vagy az elektronikus egészségügyről – egyre inkább támaszkodnak a gyors, szélessávú internetkapcsolatokra. Ezek egyre fontosabbá válnak a gazdaságban – becslések szerint a szélessávú lefedettség 10 százalékos növekedése 1-1,5 százalékkal növeli a GDP-t. Az európai digitális menetrend céljai között szerepel, hogy minden európai e-polgárrá váljon és hogy Európa versenyképes legyen a 21. században. Ennek megvalósításához mindenkinek el kell tudni érnie az új generációs hálózatokat (NGN, 30 Mbps vagy gyorsabb) 2020-ig, s szükséges az is, hogy a háztartások 50 százalékának legyen 100 Mbps vagy nagyobb sebességű előfizetése.

Az internetkapcsolat létfontosságú a tágabb értelemben vett, a berendezésgyártókat, internetszolgáltatókat, intelligens tárgyakat, kis- és nagykereskedőket, a logisztikai vállalkozásokat, az európai kreatív tartalmat, az oktatást és a digitális közszolgáltatásokat is magában foglaló uniós „digitális ökoszisztéma" számára. Az EB „behálózott kontinens" nevű, az egységes távközlési piac megerősítését célzó csomagja elősegíti, hogy a digitális ökoszisztéma más területein is erős és versenyképes európai szereplők fejlődjenek ki. Az egységes engedélyezés és hasonló intézkedések biztosítják, hogy az egy tagállamban való működés joga feljogosítson az összes többi tagállamban való működésre is. Ez mindenekelőtt az olyan, határokon átnyúló technológiáknak ad majd hatalmas lökést, mint a műholdas szolgáltatások.

Az EB csomagot terjesztett elő az egységes távközlési piac megerősítésére, mindenekelőtt a nagysebességű szélessávú hálózatokba történő beruházás ösztönzésére.

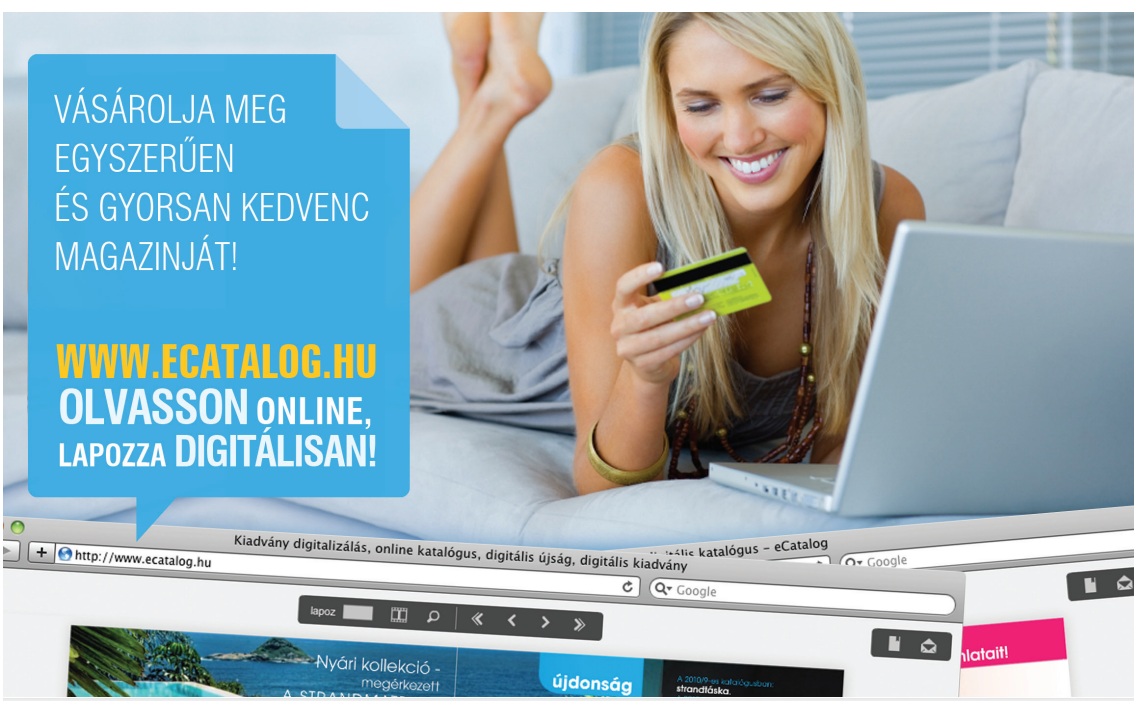
Írta: Max Roseman

Állami támogatások a szélessávú hálózatok további kiépítéséhez

Az állami finanszírozásnak továbbra is fontos a szerepe abban, hogy az uniós háztartások és vállalkozások számára (különösen a vidéki területeken) elérhetővé váljon a szélessávú internetkapcsolat. Az EB igen nagyvonalú állami támogatási iránymutatást bocsátott ki, segítve a tagállamoknak abban, hogy a versenyjogi szabályokkal összhangban tudják kiépíteni szélessávú hálózataikat. Ehhez az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz nyújt támogatást. Emellett a téma az uniós strukturális alapok kiemelt területe.

több mint 20 ezer televíziós programot, ezek közül mintegy 148 európai, amelyet az ESOA tagjai üzemeltetnek. Az európaiak e 148 műhold szolgáltatásait vehetik igénybe. A legolcsóbb alapcsomagok havi 10 euróba kerülnek, a 20 Mbps sebességű csomagok ára havi 25 eurónál kezdődik, a parabolaantenna átlagos ára pedig 350 euró (ez alacsonyabb is lehet prémiumkategóriás előfizetés esetén).

Neelie Kroes felhívja a figyelmet arra, hogy az alapszintű szélessávú internetkapcsolat nem elég, a „behálózott" kontinens megteremtéséhez elengedhetetlen a gyorsabb szélessáv. „Európának fénysebességű kapcsolatokra van szüksége, nem engedhetjük, hogy az ezáltal kínált lehetőségekből egyes vállalkozások vagy polgárok kimaradjanak. Most, hogy mindenki számára biztosítottuk az alapszintű szélessávú kapcsolatot, haladéktalanul az új, gyors hálózatokba való beruházásra kell összpontosítanunk. A megbízható és megfizethető, 30, illetve 50 Mbps sebességű szélessávú kapcsolathoz való hozzáférés létfontosságú Európa gazdasági fejlődése, a digitális termékek és szolgáltatások új generációja, például a hibrid televíziózás, az elektronikus egészségügy, a számítástechnikai felhő és az »összekapcsolt« autók szempontjából."

LÁTOGASSON EL A WWW.ECATALOG.HU DIGITÁLIS KIADVÁNY ADATBÁZIS OLDALÁRA!
eCatalog

Vidék Magazin
Az ország magazinja

MÁSODIK ORBÁN-KORMÁNY: URAM, BÁTYÁM ÉS MÉSZÁROSÉK

Földmutyi extra

A földet megfogni és elfutni vele nehéz lenne, a hozzá kaphat uniós földalapú támogatással azonban akár a Hebridákra is mehet az a szerencsés földbérlő, aki évi több millió, vagy tízmillió forintot markolhat fel az állami földek osztogatása nyomán.

Az elmúlt több mint egy évben a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) jóvoltából nem kevés olyan ember is úgy jutott állami földbérleti lehetőséghez, hogy alig, vagy semmi köze nem volt vagy van a mezőgazdasághoz. Ennél fontosabbnak tűnik jó kapcsolatuk a kétharmados parlamenti többséggel rendelkező kormánypárttal, annak funkcionáriusaival.

Hogy mitől támadt föl ez a fene nagy földéhség? Hát nem attól a nem csak a nagyobb városokban, hanem vidéken is tapasztalható fene nagy kilátástalanságtól és nyomortól, amiben mostanában Magyarországon azoknak van részük, akik nem a Fidesz szekerét tolják. Inkább attól a mohóságtól, ami annyira jellemzi a másik oldalt. Vélhetően azon állami földterület miatt is, melyeket 2011-től folyamatosan, több pályázaton osztottak, osztanak és fognak még kiosztani. A tét pedig a hektáronként jelenleg árfolyamtól függően 67-69 ezer forint támogatás, ami 100 hektárnál már évi majd' 7 millió forint akkor is, ha valaki csak lekaszáltatja a földjét – néhány tízezer forintért.

November végén a vidékfejlesztési miniszter és államtitkára ünnepélyesen aláírta a háromezredik állami földbérlet-pályázati szerződést. A nagy sajtónyilvánosságot kapott eseményen a két kormányzati politikus nem győzte hangsúlyozni: lám, nem igaz, hogy oligarchák és politikailag elkötelezett emberek kapják az állami földeket, mert íme, egy tíz éve gazdálkodó helyi fiatal gazda nyert néhány tíz hektárt. A rossznyelvek persze azt fűzték hozzá ehhez, hogy legalább a háromezredik nyertes valóban egy helyi, fiatal gazda lett, csak a többivel van némi gond. Ez így túlzás, de a közhangulatra igazán jellemző.

Botrány botrányt követ ugyanis az állami földbérlet-pályázatok elbírálása során. Ángyán József, a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) volt államtitkára tavaly januárban a szerinte kétes állami földbérlet-pályázatok miatt mondott le posztjáról. Nem sokkal ezt követően az Országgyűlés mezőgazdasági bizottsága előtt fakadt ki az akkor „földmutyinak" elkeresztelt, korrupciósnak tűnő folyamatok miatt. A „professzor úr" több tanulmányban is nevekkel, településekkel, konkrét adatokkal bizonyította: több megyében is előfordult, hogy – a kormány propagandájával ellentétben – egyetlen helyi gazda sem nyert egy talpalatnyi földet sem. Ráadásul a kormányfőhöz, illetve vezető fideszes politikusokhoz közel álló, vagy valamilyen módon köthető személyek jelentős állami földeket kaptak. A vidékfejlesztési miniszter mindezekre tények említése nélkül csak azzal válaszolt, hogy meghazudtolta Ángyán állításait, aki nyáron, a földtörvény elfogadásának bejelentését követően a Fidesz parlamenti frakciójából is kilépett.

A vádakat tényszerűen azóta sem cáfolta senki, de a volt államtitkár, ellenzéki politikusok, illetve valódi civilszervezetek állításait nehéz lesz bizonyítani. A kormányzat ugyanis úgy alakította át a jogszabályokat, hogy a vesztes pályázatokat visszaküldték, küldik a pályázóknak. Ezzel gyakorlatilag lehetetlen lesz összehasonlítani az elutasított és az elfogadott pályázatokat. Mindenesetre az állami földbérlet-pályázatok elbírálása körüli gyanút erősíti, hogy ezt a köztulajdont osztogató programot olyan titkolódzás veszi körül, mintha legalábbis államérdeket sértene, ha kiderülne: ki, milyen szempontok és indokok alapján kapott az üzleti tervére maximális, míg másvalaki feleannyi pontot.

Egy egész lapszámot megtöltene, ha minden megkérdőjelezhető földügyet részletesen taglalnánk. Ezért csak a legismertebbekkel, a legnagyobb hullámokat felvert esetekkel foglalkozunk, időrendi sorrend nélkül. Sajtóhírek szerint Junek Nikolett, az Államreform Operatív Program (ÁROP) projektmenedzsere tavaly 88 hektárt nyert Felcsúton. A

Jelképes vetés Kishantoson

hölgy a pályázat elbírálásának idején még a VM dolgozója volt. A településen jól ismert – és a kormányfőtől nem túlságosan távol álló – Flier család tagja Junek, s a família Felcsúton és környékén összesen 320 hektárt nyert. Ez évi több mint 20 millió forintot jelent, igaz ebből „csak" 6 millió jut Junekre. Talán csak a véletlen műve, de Junek Nikolett férje, Junek Károly Felcsúton és Bicskén nyert egy-egy trafikot.

Ha már Felcsúton járunk, nem lehet megkerülni az ország 150 leggazdagabb embere közé idén bekerült polgármestert, Mészáros Lőrincet sem, aki családjával és a Búzakalász '66 Kft.-vel, melynek ügyvezetője, összesen több mint 1000 hektárt nyert el. Ez már évi jó 70 millió forintos uniós támogatás, de ez csak csepp a Mészáros vagyon tengerében. Felcsút első embere, illetve cége egyebek mellett Kajászón 600 hektárt nyert. A helyi gazdáknak nem volt ilyen szerencséjük, vagy rosszabbnál rosszabb pályázatokat adhattak be, mert egy göröngy sem jutott nekik. A ma már országosnak mondható felháborodás és szervezkedés is Kajászóhoz köthető talán, ahol a gazdák földfoglalással is tiltakoztak a szerintük részrehajló és igazságtalan pályázati döntés ellen.

A már említett Ángyán József és mások felméréseiből pedig kiderült, hogy az ország más területein is furcsa eredmények születtek a földpályázatokon. Talán a legnagyobb, határokon is túlnyúló vihart a Kishantosi Vidékfejlesztési Központ Kht. ökogazdaság és népfőiskola ügye kavarta (Vidék Magazin, 2013. évi 11. szám). A több mint két évtizede dán és német támogatással létrejött nonprofit társaság nemzetközi elismerést aratva működött. Az ökogazdaság másfél évtizede bérelt az államtól 452 hektárt, ahol vegyszermentesen gazdálkodtak. A népfőiskola az elmúlt években 200 fiatal gazdának tette lehetővé, hogy Dániában képezhessék magukat. Az NFA 10 részletre szedve hirdette meg az egységes gazdaságot és a kishantosiak egy négyzetmétert sem nyertek. Hiába adtak be mind a tíz részletre 3 ezer oldalas pályázatot, fizettek ki másfél millió forintos pályázati díjat. Egy helyi gazda jutott állami földhöz, de „szerencséje" volt egy salgótarjáni építési vállalkozónak is, aki még arra sem vette a fáradtságot, hogy a tevékenységi körébe beírassa a mezőgazdaságot. Ugyancsak kihasított egy jókora szeletet egy majd' 3 ezer hektáron gazdálkodó család egyik tagja is. A kishantosiak szerződése lejárt október 31-én, s másnap már meg is jelent az egyik „új földesúr" traktorosa, talajművelést végezni. Ács Sándorné, az ökogazdaság egyik alapító vezetője birtokvédelmet kért a helyi jegyzőtől, amit meg is kaptak, s amíg a hivatalos átadás-átvétel le nem zárul, senki nem végezhet mezőgazdasági munkákat a gazdaságban. Bírósághoz is fordultak, de ha nem járnak sikerrel, az ökogazdaságnak gyakorlatilag vége. Mindenesetre maguk mögött tudhatják vagy félszáz civilszervezet támogatását.

Fotó: Bielik István

Nem kisebb skandalum, ami a Bükki Nemzeti Park (BNP) pályázatain történt. Ott már Gőgös Zoltán, az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának szocialista alelnöke és Harangozó Gábor, a bizottság MSZP-s tagja feljelentése alapján nyomoznak a hatóságok. Mégpedig közokirat-hamisítás és költségvetési csalás alapos gyanúja miatt, ugyanis Kanyok Attila, volt fideszes tiszaújvárosi önkormányzati képviselő 495 hektár állami föld bérleti jogát nyerte el. A korábban a Borsod megyei közgyűlés fideszes elnöke, Mengyi Roland kampányfőnöke és munkatársa, a Start 2003. Bt. vezetője a gyanú szerint jogosulatlanul igényelt és vett fel több mint 18 millió forint közvetlen földalapú támogatást. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében nem ez volt az egyetlen, politikusi szálakat is rejtő furcsa pályázati eredmény.

A hegyvidékről a Petőfi Sándor megénekelte rónára ereszkedve a Hortobágyon is történtek délibábos dolgok. Például az NFA megyei elnöke nyert a Hortobágyi Nemzeti Park (HNP) pályázatán. Ónodiné Demeter Éva családi cége, az Ais '96 Bt. nyerte el a meghirdetett 800 hektáros legelő területnek majdnem a felét, 350 hektárt. A sajtó arról számolt be, hogy a helyi gazdák szerint 7-8 jelentkező volt a meghirdetett területre, de többségük semmit nem kapott az állami földekből. A családi vállalkozás a 350 hektárra évente mintegy 28 millió, de ha minden támogatási lehetőséget kihasználnak, 52,5 millió forintot is „kaszálhat" a legelőn. Igaz, ők legalább valóban tartanak állatokat.

Ezek az ügyek önmagukban is „megérnének egy misét" és még szó sem esett a műkörmös, gyógypedagógus, tetőfedő, könyvtáros „mezőgazdászokról". Szintén a sajtóban már megjelent adat, hogy országosan a teljes bérbe adott 18 ezer 624 hektár földterületből 2012. december 31-ig mindössze 6 ezer 144 hektár (nagyrészt elaprózott parcella) került helyi lakosokhoz, illetve helybéli illetőségű cégekhez. Ez azt jelenti, hogy számításaink szerint tavaly a nem helyi lakosok, illetve cégek több mint 8 milliárd forintos uniós támogatáshoz juthattak.

Azért, hogy a kormányzati állításokkal szemben, a „mundér becsületének védelme" ellenére mégiscsak lehetett valami gond az állami földbérlet-pályázatokkal, az is bizonyíthatja, hogy az NFA elnökét, Sebestyén Róbertet novemberben termőföld megóvásáért felelős miniszteri biztossá nevezték ki. Jogkörét helyettese gyakorolhatja. Az a Nagy János, akinek unokaöccse, Nagy Péter – szintén sajtóhírek szerint – két állami földbérlet-pályázaton is nyert Fejér megyében.

Írta: Bihari Tamás

A nemzet élő lelkiismerete

Fotó: Stalter György

INTERJÚ HORVÁTH ANDRÁSSAL, A NAV VOLT ADÓELLENŐRZÉSI KOORDINÁTORÁVAL

Bízik abban, hogy változás lesz az adóhivatal munkájában, ehhez azonban döntéshozói akaratra van szükség – mondja a vele készült interjúban Horváth András. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) volt munkatársa alapvetően optimista, azt reméli: lassú víz partot mos.

– Először is gratulálunk önnek a bátorságáért és azért a civil kurázsiért, amivel felvállalta, hogy a nyilvánosság elé áll a NAV belső ügyeivel, ráadásul politikusokat is „belerángat" ebbe. Nem félt, amikor elhatározta ezt? Vagy volt egy pont, ami után már nem volt megállás?

– Tartottunk tőle, hogy esetleg leállítanak, de ezek szerint talán nem vettek komolyan, pontosabban nem tudom, hogy mi történhetett. Főként én tartottam elképzelhetőnek, hogy esetleg valakik megjelennek éjszaka és mondjuk, legalább elbeszélgetnek velem. Ez persze még most is előfordulhat, bár most már olyan nyilvánosságot kapott ez az ügy, és annyi minden történt, hogy ez talán mégsem reális.

– Nem tartott, illetve nem tart attól, hogy attrocitás, nagyon konkrétan fizikai erőszak éri?

– Mielőtt a nyilvánosság elé léptem volna, akkor is gondoltam, hogy ilyen bekövetkezhet. Úgy érzem, hogy félnivaló nincs már, de hogy ilyesmi bármikor bekövetkezhet, az nincs kizárva. Gyakorlatilag a maffiának ugrottam neki.

– Na de itt Magyarországon állítólag – legalábbis a hivatalos nyilatkozatok szerint – egy tisztességes jogállam van…

– Mit mondjak erre? Ezt én is hallom, de a politikát és a gazdasági történéseket is figyelem, és amit az adóhivatalnál is tapasztaltam... egészen másról van szó.

– Miért borított?

– Mert az adóhivatalnál eltöltött évek alatt azért nagyon sok minden felgyülemlett bennem. Lehet, hogy előbb-utóbb lekapcsoltak volna akkor is, ha nem léptem volna ki. Összevetettem az ügyeket egymással és elég nagy nyomás is volt rajtam amiatt, hogy ilyen dolgokba belevágtam. Voltak álmatlan éjszakák is emiatt. Bizonyos ügyek már olyan szintre értek, illetve olyan rendszerszintűen láttam át a dolgokat és azt is, hogy milyen összegekről van szó. Az a helyzet tehát nem mondhatnám, hogy megnyugtató volt.

– Úgy emlékszem, az egyik miniszter azt állította, munkahelyén kapott egy figyelmeztető levelet arról, hogy ne politizáljon…

– Ez nem igaz. Se szóban, se írásban nem kaptam semmit. Ennek a felvetésnek még értelme sincs. Ha volt politizálás, annyi, mint minden más munkahelyen: a kollégák beszélgetnek a napi eseményekről. Emiatt sem mondott senki semmit. A munkám során pedig abszolút szakmai munkát végeztem. Nem is értem, mire gondolnak. Esetleg arra, hogy megtudták: kormányzati tényezőkhöz fordultam. Amikor a hivatalban beadtam a lemondásomat, bementem a közvetlen főnökeimhez és utaltam rá, hogy bizony voltak megkereséseim, tehát nem véletlenül indultak meg a vizsgálatok a multik ellen 2011-ben. Akkor mind a két főnököm úgy reagált, mintha nem is hallott volna erről. Ha nem hallottak, akkor hogyan szólítottak volna fel arra, hogy ne politizáljak? De valójában ez sem politizálás.

– Milyen megkeresésekre célzott?

– Amikor Rogán Antalnak átadtam az összefoglalómat, akkor két nap múlva már ki is választották azt a három leg-

nagyobb céget, amely a leginkább fertőzött volt ezekkel a csalási ügyletekkel kapcsolatban és 2011-ben elindultak a vizsgálatok. Ezek még folyamatban vannak, mert olyan méretű számlázási láncolat van mögöttük, annyi céget érint és olyan láncolatokat, hogy az ilyen ügyek évekig el szoktak húzódni az adóhivatalnál. Különösen akkor, amikor a revizorokat nem mentik fel más munkájuk, a többi nem kevés vizsgálat alól.

– Tudja, ennek a történetnek a mai nyomorúságos magyarországi közéleti közegben van egy olyan olvasata is, hogy az egész NAV egy „bolsevik fellegvár" vagy nem is tudom mi a csoda, ahogy a Szabad Földre is mondják, hogy „baloldali lövészárok". Szóval a NAV-ot még nem tudta volna bevenni Orbán? Van persze egy másik olvasata is, hogy bevette, mert vannak új emberek is…

– A meghatározó emberek maradtak. Ezt is elmondtam mindenkinek, hogy 2010-ben beszélgettünk a kollégákkal arról, hogy ez, meg ez, meg ez a vezető a Fidesz alatt biztosan megkapja majd a másik beosztását, mert felelősek azért a leépülésért, ami 2007-től kezdődően bekövetkezett. Semmi nem történt. Ugyanolyan vagy még magasabb pozícióban folytatták az egészet. Én azt mondom, hogy ez már nem a politikától függ. Sajnos azok az emberek, akik már az előző és az azt megelőző kormány alatt is ott ültek a hivatalban, ugyanúgy diszponálnak most is a hivatal meg a politikai fölött.

Fotó: Stalter György

– Ilyen tehetetlen a magyar politikai elit? Én csak Orbánék alatt is ennek az ellenkezőjét tapasztaltam, persze nekik is maguk felé hajlik a kezük, de annyira, hogy mindjárt görcsoldóra lesz szükség…

– Szerintem nem tehetetlen, de ha valaki azt mondja, hogy szabadságharcot folytat, ugyan már, erre is terjedjen ki a szabadságharc! Nem is csak a multi cégekre értem ezt, hanem arra a rendszerre, amit itt hosszú évek alatt kialakítottak.

– Sokáig nem volt egységes álláspont az ügyben a politikai színtéren, lapzártakor annyi biztos, hogy a feljelentése nyomán elindult már a nyomozás, önt meghallgatta a rendőrség. Felállhat talán egy vizsgálóbizottság, de állandó parlamenti bizottság, illetve albizottság még nem hallgathatta meg önt a kormánypárti képviselők „betartása" miatt, holott éppen ezek a helyek azok, ahol előrukkolhatna még a „farbával", azaz azokkal a konkrétumokkal, amelyeket sokan hiányolnak, köztük Orbán is.

– A Fidesz nemhogy a vizsgálóbizottság felállítását nem támogatja, de bojkottálja az állandó bizottságot és albizottságot is a működésében. Pedig amikor Orbán Viktor a közelmúltban a cukorgyár silóját avatta Kaposváron, megmondta, hogy nagy disznóságok vannak ezen a területen, költségvetési károk történtek. Ez teljesen egybevág azzal, amit én mondtam. Én jóval több területről beszéltem, de a cukoré az egyik frekventált kör, ahol ezek a disznóságok vannak. Ott is azért lehetnek, mert az adóhivatal nem lép fel kellő szigorral bizonyos szereplőkkel szemben. Más miatt ez nem is lehet, hiszen az adóhivatal dolga minden országban, hogy az általam említett adócsaló hálózatokat visszaszorítsa. Ez Magyarországon nem történik meg.

– Nem kezdeményezett még személyes találkozót Orbánnal?

– Nem, Rogán megkeresése után azért juttattuk el az észrevételeimet levélben Lázár Jánoshoz, mert ő vezeti a Miniszterelnöki Hivatalt és Orbán Viktornak a legközvetlenebb tanácsadója vagy „második embere". Lázárnak már azért küldtem levelet, mert a korábbi jelzésem óta nem láttam, hogy vizsgálat indult volna a többi cég vonatkozásában. Illetőleg, hogy a szervezetben pozitív irányú változások indultak volna el.

– Azt kizárhatónak tartja, hogy nem indult meg a vizsgálat, de azért megkeresték ezeket a cégeket, hogy – úgymond – „kiegyezzenek" velük egy-két dolog „finanszírozásában"?

– Ez általánosabb jelenség ennél.

– Mit szól ahhoz az álláspontho, hogy ha a sarki üzletben olcsóbban lehet kapni a cukrot, mint a gyári ára, akkor a szomszédos üzletnek is ugyanígy kell adni, feltéve, ha nem akar becsukni?

– Ezt is leírtam. A helyzet az étolajra ugyanígy érvényes, mert annál is ugyanolyan mértékű családok vannak, mint a cukor esetében. Ugyanez van a kávé, a tejtermékek esetében. Az étolaj és a cukor azonban a két fő termék, azok nem romlandók, azokat elég sokáig lehet fuvaroztatni ide-oda. Az jó, hogy mióta én előálltam, a sarki fűszeres és a gyár kereskedője névvel vagy anélkül szintén előálltak és alátámasztják azt, amit mondtam. Azaz, hogy az áfacsalások ellehetetlenítik a napi működésüket. Egyre többet erősítik meg tehát ezeket a híreket nem csak a NAV-ból, hanem kintről, a cégvilágból is.

– Említhette volna a fuvarost is, aki azt állítja, hogy vasat, de volt, hogy csak számlát hurcolászott ide-oda…

– Örülök annak, hogy az általam elmondottakat egyre többen egészítik ki. Ez is a hozadéka ennek. Ez rászoríthatja a kormányt előbb-utóbb arra, hogy valamilyen mértékű változást igenis vinni kell a rendszerbe.

– Amit ön – engedje meg: a nemzet lelkiismerete – elénk tárt, azért valóban köszönet illeti meg. De ez olyan trutyi, amibe egy kormány bele is tud bukni, ha nem lép vagy nem jó irányba.

– Hát nézzük meg már, mi van itt Magyarországon! Hány ügy robbant ki az utóbbi időben és – legalábbis a közvélemény kutatások szerint – nem befolyásolta a kormány támogatottságát. Ott van például Ángyán a földügyekkel, ott van a trafikügy. Lett ezeknek következménye? Az elején volt sajtójuk, de politikai következménye egyiknek sem lett. Ennek ellenére azért bízom benne, hogy most valami megmozdul.

– Ön az adóhivatalon belül a Kiemelt Ügyek Igazgatóságát is szóba hozta…

– Mert megszüntettek ott egy olyan egységet, amely éppen a részemről is kifogásolt láncolatos csalásokkal foglalkozhatott volna hatékonyan, hiszen erre alapították 2007-ben. Ezt az egységet kidobták a szervezetből úgy, ahogy van, az embereit meg szétszórták a NAV-on belül. Több mint száz revizorról volt szó! Adódtak működési problémái ennek az egységnek, de éppen ezeket kellett volna orvosolni, a szervezetet pedig erősíteni, fejleszteni. Ehelyett most összehangolás nélkül, „szétszabdaltan” folyik a munka az adóhivatalon belül. Pedig az említett egységtől is jelezte ezt egy kolléga, szintén mindenhová – tehát nem csak a NAV-on belül, hanem minisztériumi szinten is –, mégsem történt semmi. De ez is azt mutatja, hogy nem csak én voltam az, aki mozgott kifelé is és a NAV vezetői felé is, hanem más is. Ezzel a kollégával egyébként akkor még nem is ismertük egymást, később ismertem csak meg, s tudtam meg azt is, hogy már ő is tett lépéseket az ügyben – hasztalan.

– Ez egy birka nép vagy egy következmények nélküli ország?

Fotó: Stalter György

Fotó: Stalter György

– A „következmények nélküli” abszolút igaz. Ha az általam jelzett helyzet is ugyanúgy fog elsikkadni, mint a földügyek és a többi, akkor már tényleg nem lehet mit mondani. Azonban bízom abban, hogy nem így lesz.

– Varga Mihály szerint a multinacionális kereskedelmi láncok részvétele az adóelkerülésben rendkívül nehezen bizonyítható…, a közvetlen beszállítóik adóhatósági kapcsolatai kifogástalanok, a csalás nem ezen a szinten következik be, hanem a láncolat alsóbb szintjein…

– Ez azt bizonyítja, hogy bár az adóhivatal és a kormány is tud a problémáról, a NAV nem hajlandó a nagyadózóknál

rendszerszinten ellenőrzéseket elrendelni, a problémát rátolják a beszállítói hálózatra, emiatt folyamatosan újratermelődik a probléma és folyamatosan emelkedik az az összeg, amellyel ezek a nagy konglomerátumok a költségvetést megkárosítják. A NAV-nál pedig beindulnak a végrehajtások. Mivel a nagyoknál és a fantomcégeknél nem tudnak eleget behajtani, a sok kicsinél inkasszóznak.

– A jelenlegi kormány felhatalmazása nem a kicsik vegzálására szólt, de nagyobb volt annál, mint általában lenni szokott, ennek fejleményeit gazdasági ügyek kapcsán is láthattuk már…

– Hát akkor lássuk ezen a területen is! A csalással érintett összeg csak a környező országok viszonylatában nettó több ezer milliárd forint. Ez nagyon nagy összeg. Az év első három hónapjában a vámosok mélységi ellenőrzést végeztek a szlovák határszakaszon és napi 1650 kamionnal kevesebb áru mozgott a szokásosnál, miután híre ment az ellenőrzésnek. Románia felé legalább így megy ez. Ebből származik a becsült szám. Az érintett cégek társasági adót sem nagyon fizetnek. Nem csak nálunk van ez, Szlovákiában, Romániában is. Magyarország egyik legnagyobb – talán már negyedik – legnagyobb kereskedelmi partnere Szlovákia. Szerintem nem kell sok idő, már Németországot is „be fogja fogni", mert olyan óriási fiktív teljesítések vannak a két ország között. Ugyanez a helyzet Romániával is. Áruutaztatás és számlamozgás van, nem csak a már említett cukor, étolaj, hanem a fémtermékek, faanyagok vagy például a számítástechnikai termékek esetében is. Korábban, még a fordított adózás bevezetése előtt a gabona is ide tartozott. Erről is írtam, kitérve a makrogazdasági hatásokra is. Arra, hogy ez olyan mértékben befolyásolhatja az exportot, az importot és a külkereskedelmi mérleget is, hogy ezek nélkül elképzelhetően egészen más adatok jönnének ki. Nem annyira szépek, mint ami az ország teljesítményéről most látszik. Még azt sem tartom véletlennek, hogy Orbán Viktor nyitni akar más országok felé. Azt a kormányzatnál is érzik, hogy a szóban forgó gazdasági teljesítménynek a nagy része fantom.

– Ezek szerint nem csak nálunk, Szlovákiában és Romániában is.

– Ezért van az, hogy hol egyik, hol másik ország csökkenti az áfát vagy vezet be fordított adózást egyes termékek kereskedelmére és amelyik ebben lemarad, annál jelennek meg ezek az áfacsalási cselekmények. Ezt a gabonánál egyértelműen kimutattam és 42 milliárd forintnyi jogosulatlan visszaigénylés növekedést találtam a magyar költségvetés kárára. Mert amit korábban a román költségvetésből „húztak le", azt utána a magyarból, most a szlovákból veszik ki ezt a pénzt, mert ott nincs fordított áfa. Tehát a lánc így ment végig szépen. Ez gazdaságpolitikai, makrogazdasági kérdés. Ezzel azért kellene foglalkozni kormányszinten, mert úgy néz ki, mintha jobban élnénk, pedig nem így van. Az élelmiszeriparban – főleg az alapvető élelmiszereknél – Európában mindenütt alacsonyabb az áfa vagy nincs is. Jellemző módon éppen ebben a régióban (Románia, Magyarország, Szlovákia) a legmagasabbak az áfakulcsok ezen a területen. Ez is egy lobbi.

– Pártfinanszírozás?

– Ez nagyon is lehetséges, csakhogy ezek sokkal nagyobb összegek annál, mint ami pártfinanszírozásra kell. Ezekből csak morzsák mennek pártfinanszírozásra.

– De mennek?

Fotó: Stalter György

– Kérdéses, hogy aki nem támogatja, miért nem támogatja a tisztázását ezeknek az ügyeknek. Ha lecserélnék azokat az embereket, akik ezt a rendszert működtetik, bedugulnának a csapok? De ebbe inkább nem megyek bele, mert a véleményem szerint az egész szóban forgó összeg olyan nagy, hogy ehhez képest ami a pártoknak megy, nagyon kis összeg. Fontos ez is, de a nagy része kimegy az országból és mondjuk ki: magánvagyonokban van.

– Pontosan hol?

– Azoknál, akik ezeket a szervezett hálózatokat működtetik. Én úgy vettem észre, hogy minden szektorban vannak ilyenek. Van a sertés- és a gabonaiparban is, stb. A húsipari bedőléseknek is közük lehetett ehhez. Aki Magyarországon akar értékesíteni, annak be kell tagozódnia a rendszerbe, hogy pótolja azokat a bevételeket, amelyek nála a csalások

miatt közvetetten „hiányoznak”. Ha tisztességesen, áfával akar értékesíteni, akkor bedől. Ez a legnagyobb baj ezzel, hogy egy ilyen piaci kultúra alakult ki. Az érdekvédelmi szervezetek már évek óta kiabálnak a kormánynak emiatt.

– Valaki azt mondta, hogy a korrupció ma már nem úgy működik, hogy jönnek-mennek és közben fizetnek, hanem emberek emberei vannak beépülve a rendszerekbe…

– Ez pontosan így van. Csak csatlakozni tudok az általam nagyra becsült Ángyán József megfogalmazásához: van bent valaki, van egy tartótisztje és van egy harmadik, aki hozzaviszi az ukázokat. Ebből is látszik, hogy ez általános probléma a magyar közigazgatásban. De ez nem most kezdődött vagy 2010-ben, az előző érában is így volt. Sőt, azóta néhol még fel is erősödött, például a NAV-nál is. Ezen a helyzeten tehát meg sem próbált változtatni a Fidesz, a régi embereket otthagyta, akik továbbvitték, amit addig évekig csináltak. Ebben nagyon hibás a Fidesz.

– Miből él most?

– Egyelőre vannak tartalékaim.

Írta: Ungvárnémeti Tóth László

Fotó: Marjai János

Éliás Ádám, a Vállalkozások Érdekvédelmi Szövetsége (VÉSZ) elnöke beszél a VÉSZ által szervezett akciónapon Budapesten, a Fidesz székházánál 2013. december 11-én. Az akciónap célja, hogy kiálljanak Horváth András, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) volt munkatársa mellett, parlamenti vizsgálóbizottság felállításáért.

NITROGÉNMŰVEK Zrt.
1931

A Nitrogénművek Vegyipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság

(8105 Pétfürdő, Hősök tere 14.)

újonnan induló vetőmag- és növényvédőszer-kereskedelmi üzletágainak irányítására

üzletág igazgatókat

keres

olyan szakemberek személyében, akik:

- az üzletág tevékenységéhez illeszkedő felsőfokú agrár iskolai végzettséggel, nagy gyakorlattal és széleskörű értékesítési, szakmai tapasztalatokkal rendelkeznek,
- kommunikációs, tárgyalási és prezentációs képességük kiváló, szervezői készségük kiemelkedő,
- rugalmas, önálló munkavégzésre képesek, de csapatban is hatékonyan tudnak dolgozni,
- „B” kategóriás gépjárművezetői engedéllyel, felhasználói szintű számítógépes ismeretekkel bírnak.

Angol nyelvismeret és az SAP rendszer ismerete előnyt jelent.

A leendő munkatársak fő feladata lesz:

- országos kereskedelmi hálózat és stratégia kiépítése, az üzletágaknál alkalmazott régió igazgatók munkájának koordinálása,
- ellenőrzése, a meglévő 50 fős műtrágya szaktanácsadó és kereskedő hálózat integrálása,
- a mezőgazdasági végfelhasználók és forgalmazók részére történő értékesítés irányítása,
- kapcsolattartás a gyártó, a végfelhasználó és a forgalmazók között.

Juttatások:

- A hasonló munkakörökben dolgozó vezetői bérezés duplája.
- 12 havi éves prémium.
- Cafeteria rendszer.
- Személygépkocsi (Ford mondeo), telefon, laptop.

A bérezés kiemelkedő, ezért csak a legjobb szakemberek jelentkezését várjuk!

A munkavégzés nem helyhez kötött. Irodáink vannak Nyíregyházán, Nádudvaron, Szolnokon, Budapesten és Pétfürdőn.

A munkakezdés várható ideje: 2014. január 15.

A jelentkezéseket – pályázat, önéletrajz és bizonyítványok csatolásával -, a pozíció megjelölésével **2013. december 15.**–ig a **bigeholding@bigeholding.hu** e-mail címre, vagy az alábbi levelezési címre várjuk: **Bige Holding Kft. 4400 Nyíregyháza Kórház u. 1/a**

A jelentkezéseket teljes diszkrécióval és titoktartás mellett kezeljük!

Kiszámítható kiszámíthatatlanság

BÜDZSÉ, 2014

Fotó: Bugány János

Evellei József állatgondozó Mikulás-jelmezben búvárkodik egy viza mellett a Tisza-tavi Ökocentrum 800 ezer literes nagymedencéjében

A kormány eddigi valamennyi költségvetését az jellemezte, hogy sohasem sikerült eltalálni a gazdaság pályáját. Ami a 2014. évi költségvetésben biztos, hogy minden bizonytalan.

A jelenlegi kormány költségvetéseiben minden évben – beleértve a 2013-at is – optimista prognózisok születtek, amitől aztán a tényleges növekedés, jövedelemtermelés rendre elmaradt. Ez persze negatívan érintette a költségvetés bevételeit is. Amikor az elfogadott költségvetés alapján a kasszához járultak az érintettek az év folyamán, rendre kiderült: abban jóval kevesebb pénz van. Erre a legjobb példa a 2012-es esztendő, amikor növekvő gazdasággal számolva (+1,5) fogadták el a költségvetést, ehelyett a GDP 1,7 százalékkal csökkent.

A három év során az állam költségvetési gazdálkodását rendszeres kiigazítások, megszorítások, zárolások kísérték, hogy tartani lehessen a 3 százalék alá szorított deficitet. Ma már szinte megszokottá vált, hogy a költségvetés zsákja időről-időre kilyukad, amit aztán részben a kiadások megfaragásával, részben a gazdaság szereplőinek, főleg a bankoknak a megsarcolásával tömnek be.

Növekedési prognózisok (százalék)

	2013	2014	2015
Kormány – 2014. évi költségvetés	0,9	2,0	2,3
Európai Bizottság – őszi jelentés	0,7	1,8	2,1
IMF – World Economic Outlook 2013	0,2	1,3	-
OECD – felülvizsgált prognózis	1,2	2,0	1,7

Forrás: Vidék Magazin gyűjtés

Kérdés, ehhez képest hoz-e változást a jövő esztendő, a 2014-es költségvetés. Várható-e végre kiszámíthatóbb, tervezhetőbb, kevésbé kapkodó gazdálkodás a közpénzügyekben?

Közelebb a realitásokhoz

Most úgy tűnik, a 2014-es költségvetés tervezete a növekedés tekintetében megalapozottabb a korábbiaknál. A prognózisokat tekintve elég nagy a szórás és még mindig a kormány tűnik a legoptimistábbnak, de a felvázolt növekedési pálya közelebb van a realitásokhoz, mint korábban.

A jövő évi költségvetés tervezete (százalék)

	2013	2014	2015
Fogyasztói árindex változása (éves átlag)	1,9	2,4	3,0
Háztartások fogyasztása	0,1	1,5	1,5
Közösségi fogyasztás	0,0	0,0	- 0,2
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	0,2	5,9	3,6
Termékek és szolgáltatások exportja	4,5	5,8	6,1
Termékek és szolgáltatások importja	4,5	6,2	5,7

Forrás: 2014. évi költségvetés tervezete

A kiszámíthatóság valószínűleg ennek ellenére sem fog javulni. Egyrészt továbbra is sok ad hoc intézkedés jellemzi a folyamatokat, elsősorban a közelgő országgyűlési választások miatt. Ezek az intézkedések egyáltalán nem, vagy csak részben épültek be a tervezésbe. Másrészt az intézkedések egy része alapvetően nem fenntartható. Elképzelhető, hogy nem sokkal később – tehát már 2014-ben az év folyamán –, közvetlenül, vagy közvetett formában „vissza kell venni" azokból.

Ami fenntarthatatlan

Miről van szó? Például a rezsicsökkentésről, amely ha így marad, netán folytatódik, rövid időn belül gondokat okozhat az ellátásban. De ide tartozik a lakossági készpénzfelvétel ingyenessé tétele (legalábbis a jelenlegi körülmények között), a devizahitelesek további megsegítése (a bankok kontójára), a családi adókedvezmény kiterjesztése és még néhány egyéb lépés, amiről egyelőre nem tudni, de a választások közeledtével majd hirtelen előkerül.

Hogy mi ezekkel a baj? Nemcsak az, hogy szétverik a valamennyire konzisztensen összeállított költségvetési tervezetet. Egyre több kiadási, bevételi számot kell módosítani, hogy a költségvetési mérleg legalább matematikailag ne boruljon fel. Ahogy telik az idő, a tervezet a realitások talajáról egyre inkább az irreális világba csúszik át.

A rezsicsökkentés jobban növelheti a fogyasztást, mint a félresikerült egykulcsos adó, mert ez különböző mértékben szinte mindenkinek ad. Lenyomja mesterségesen az inflációt, növeli a reáljövedelmeket, úgy tűnik, szinte csodaszer. De amit ad a lakossági fogyasztóknak, azt el kell venni valahonnan. És nem a költségvetésből, mert ott nincs. Maradnak a céges fogyasztók és a szolgáltatok, akik azonban ezt csak egy darabig viselik el. Törvényszerű, hogy előbb-utóbb megkezdődjön a visszarendeződés, aminek természetszerűleg ellenkező a hatása. Minden elsőre népszerű intézkedés, ha annak költségét nem a költségvetés állja – és a legtöbb ilyen –, végső soron a lakossági terheket növeli. Visszaveti az egyébként más eszközökkel élénkített fogyasztást, a munkahelyteremtést, a gazdasági növekedést.

Mire jutunk ezzel?

Az eredmény: elkerülhetetlenek a további kiigazítások, csak ezúttal nem az év elején, hanem a választásokat követően. E tekintetben tehát semmi nem változik.

És abban sem, hogy bár a 2014. évi költségvetés is ügyel az egyensúlyra, a hiány így sem lesz kevés, ezermilliárd forint körül alakul, ami az alacsony növekedés miatt nem elegendő az eladósodás megállításához. A jelenlegi 80 százalék körüli GDP arányos szint alig fog mérséklődni, sőt esetenként ismét emelkedhet. A tartósan alacsony növekedés és a magas adósságszint konzerválja az ország sérülékenységét, magasan tartja a finanszírozási költségeket, amelyet a legutóbbi 2 milliárd dolláros magyar kötvénykibocsátás mintegy 6 százalékos, jelentős felárat tartalmazó kamata is mutat.

Írta: Kovács Lajos

Rekordszinten eladósódott Magyarország

December elejére minden korábbi rekordot megdöntött a központi költségvetés adóssága, az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (ÁKK) adatai szerint és elérte a 22 728 milliárd forintot, amely a 2013-ra várható GDP 78 százaléka. Ez rekord. Január óta ugyanis 2000 milliárd forinttal nőtt a tartozás. A növekedés mögött az IMF hitel helyetti, novemberi dollárkötvény-kibocsátás áll. Az ÁKK novemberben jelent meg újra a nemzetközi tőkepiacokon, új, összesen 2 milliárd dollár értékű kötvényével. A tízéves futamidejű dollárkötvényeket 5,75 százalékos kamattal jegyezték le a befektetők.

A világ legnagyobb hitelminősítő csoportja, a Moody's Investors Service a magyar gazdaság előtt álló kihívások között említi a magas államadósság-rátát, amely a cég 2013-ra szóló becslése szerint a hazai össztermék (GDP) 80 százalékán lesz. Ez az adósságráta meghaladja a Moody's által a Magyarországéhoz hasonló államkötvény-besorolással nyilvántartott szuverén adósok államadósság-rátáját - hangsúlyozza a hitelminősítő. A ház szerint jóllehet a magyar államadósság-ráta stabilizálódott, a következő néhány évre valószínűsíthető pályája bizonytalan, mivel a magyar gazdaság alacsony növekedéssel jellemzett, elhúzódó időszakban jár. Mindemellett a gazdaság jelentős refinanszírozási igénye és a külső adósság magas aránya - a devizaadósság és a nem rezidens befektetők kezén lévő hazai adósság egyaránt - kiteszi a gazdaságot a befektetői hangulat változásainak.

A Moody's megismételte, hogy Magyarország negatív kilátású "Ba1" államkötvény-osztályzata a magyar gazdaság korlátozott középtávú növekedési lehetőségeit tükrözi, és azt, hogy a cég véleménye szerint a magyar gazdaság növekedési korlátai valószínűleg megnehezítik a magyar kormány számára a jelentős adósságteher csökkentését. A cég szerint hitelminősítési szempontból az első számú kihívás a magyar gazdaság korlátozott középtávú növekedési potenciálja, amelyet olyan strukturális tényezők terhelnek, mint a gyenge demográfiai mutatók, a térségi összehasonlításban alacsony foglalkoztatási ráta, és a rossz beruházási klíma. A bruttó állóeszköz-beruházások rátája csak mostanában fordult pozitív tartományba, miután 17 egymást követő negyedévben zsugorodott. Ez részben a kiszámíthatatlan gazdaságpolitikai környezet kedvezőtlen hatását tükrözi. A cég hitelminősítői szempontból a gyengeségek közé sorolja a bankszektorban folyó, hitelforrás-szűkítő hatású, jelentős ütemű mérlegalkalmazkodási folyamatot és a bankok alacsony nyereségességét is.

Két mankó

AZ AUTÓIPARRA ÉS AZ ÁLLAMRA TÁMASZKODIK A MAGYAR GAZDASÁG

Élénkült 2013-ban a magyar gazdaság, ám főleg az autóipar vitte előre az országot, a többi ágazat (energiaipar, elektronika) lemaradóban vannak. Az élénkülés kormányzati intézkedéseknek is köszönhető, így a hitelezésben célzott programokkal, illetve az építőiparban kisebb-nagyobb projektek révén pumpálnak pénzt a gazdaságba. A közmunkaprogrammal pedig a foglalkoztatási statisztikát javítják. A régiók közti különbségek is növekedtek. Győr-Moson-Sopron az Audinak, Bács-Kiskun megye pedig a Mercedesnek köszönhetően értékelődik fel.

Dőltek a kedvező adatok az év utolsó hónapjaiban a KSH gyorsjelentéseiből és ágazati statisztikáiból. A foglalkoztatottság 2013 első tíz hónapjában 3,99 millió volt, 57 ezerrel (1,5 százalékkal) magasabb, mint egy éve. Csökkent – 434 ezer főre – a munkanélküliség is: 2013 augusztusától októberig 29 ezerrel kevesebben voltak állás nélkül. Így a munkanélküliségi ráta 0,7 százalékponttal, 9,8 százalékra mérséklődött. Ez részben a közmunkaprogramoknak is köszönhető, anélkül ugyanis rosszabbak lennének a számok. Nehéz megbecsülni persze, hányan dolgoznak külföldön, akik távozásukkal enyhítik a hazai munkaerő-piaci feszültségeket, és közvetve a munkanélküliségi statisztikát javítják. Számuk mindenesetre több százezres nagyságrendű lehet. (Igazán ideje lenne végre megreformálni a KSH munkanélküli adatainak alapjait, konkrétan kivenni a statisztikából a külföldön dolgozókat, ők ugyanis nem a magyar gazdaságban találtak munkát, elhelyezkedésüket magyar statisztikában nyilvántartani ezért félreértésekre adhat okot, nem beszélve arról, hogy nyilvánvaló hazugság – szerk.) Aki itthon maradt és még munkája is van, annak a bruttó átlagkeresete 3,6, a nettója pedig 5 százalékkal emelkedett egy év alatt. Így a bruttó átlagkereset elérte a 227 500 forintot.

Nem véletlenek a kedvező munkaerő-piaci statisztikák: 2013 harmadik negyedévében 1,7 százalékkal nőtt a GDP a KSH gyorsbecslése alapján (éves összehasonlításban), alapvetően a mezőgazdaság, az ipar és az építőipar bővülése nyomán. Ugyanakkor például az OTP elemzői egész évre 0,7 százalékos gazdasági növekedést várnak, tehát a harmadik negyedévi adat kedvező ugyan, de az első hat hónap gyengélkedését ez még nem tudja kellően ellensúlyozni. (Az első negyedévben még visszaesett a magyar GDP, 99,2 százalékon állt.) 2013 októberére mindenesetre az infláció rendkívül alacsony, 0,9 százalékos volt, elsősorban a rezsicsökkentés (tíz százalékkal kevesebbet kellett fizetni gázért, villanyért és távfűtésért), illetve az üzemanyagok 5 százalék körüli olcsóbbodása miatt.

A különbségek ugyanakkor elsősorban az iparban érhetők tetten. A termelés az év első kilenc hónapjában az egy évvel ezelőtti szintet érte el, szeptemberben 5,5 százalékkal bővült. A növekedésben kulcsszerepet játszott az autóipar és beszállítói ágazatai. A járműgyártás kibocsátása 27,6 százalékkal nőtt. A feldolgozóipar exportjának több mint háromtizedét képviselő alágazat kivitele is megugrott, 27,9 százalékkal. Ám a feldolgozóipari export közel hatodát

adó számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásának exportja 3,2 százalékkal csökkent, s termékgyártása is 5,3 százalékkal zuhant. (Igaz, ezen belül a híradás-technikai berendezések gyártása növekedett, 2011 júniusa óta először.) A feldolgozóipar egésze szeptemberben 6,3 százalékkal emelkedett éves szinten, de az energiaipar 4,9 százalékkal zuhant.

Az iparban a területi különbségek kezdenek egyre élesebbé válni. A Vidék Magazin elmúlt három évfolyamában folyamatosan írtunk arról, hogy az EU-támogatások ésszerűtlen területi elosztása miatt Pest megyéből és a központi régió előnytelen fekvésű részeiből távoznak az iparvállalatok. Ezzel szemben a fejletlenebb EU-régiók Budapesthez legközelebbi, autópályák mentén lévő pontjaira (amelyek esetleg közelebb vannak a fővároshoz, mint Pest megye bizonyos területei) vagy új, vagy a központi régióból kiköltöző cégek telepednek le. Így például a Henkel Vácról Tatabánya-Környére költöztette az egyik gyárát, a Mercedes Kecskeméten épített hatalmas új gyárat. A Bosch már régebben Hatvant, a Samsung pedig a Jászságot választotta, a Hankook Rácalmáson fejleszt folyamatosan. Így új ipari körgyűrű alakul ki a Rétság-Hatvan-Jászság-Szolnok-Kecskemét-Dunaújváros-Székesfehérvár-Bicske-Tatabánya-Esztergom körív mentén, Pest megye határának túloldalán. A másik kristályosodási pont az Audi győri bázisa, ahol az elmúlt évtizedekben 6 milliárd eurós beruházás zajlott.

Mindezt mutatja a legfrissebb ipari statisztika is: 2013 első három negyedévében Magyarország területi egységei közül az ipari termelés egyetlen régióban, a Dél-alföldiben bővült jelentősen, 22,8 százalékkal. Ez egyértelműen a Mercedesnek köszönhető, amely a kilenchavi statisztika szerint Bács-Kiskun megye termelését 44,6 százalékkal dobta meg. A Kecskeméten és a németországi Rastattban gyártott kompakt autók iránti kereslet ugyanis idén 70 százalékkal emelkedett világszerte, így a tavaly beindult kecskeméti Mercedes-gyár gőzerővel dobja piacra az új autókat.

Mindeközben Pest megye és Budapest ipara 3 és 6 százalékkal, az Észak-Alföld és a Közép-Dunántúl pedig 5 és 4 százalékkal zsugorodott. Bács-Kiskunon kívül a másik dinamikus régió Magyarországon az Audi telephelye, Győr környéke. Itt szeptemberben 18 százalékkal emelkedett az ipari termelés, az év egészében viszont éppen, hogy csak nőtt, 1,2 százalékkal. A számok egyértelműen magyarázhatók az Audi teljesítményének ingadozásával: az Audi Hungaria 1 millió 19 ezer 595 motort készített 2013 januárja és júniusa között, ami majdnem 20 ezerrel kevesebb az előző év hasonló időszakához képest. Az első félévben 13,4 ezer járművet gyártottak, ez a 2012-es első félévi 21,6 ezerhez képest jelentős visszaesés. Az Audi A3 Cabriolet és az Audi RS3 modellek kifutása 40 százalékkal csökkentette a termelést. Az első hathavi árbevétel 2,8 milliárd euró volt, szemben az egy évvel korábbi 2,96 milliárddal.

Ugyanakkor új győri beruházások dinamizálják az év második felére a termelést. A fejlesztések idén 30 millióval nőttek 2012-höz képest, és elérték a 335 millió eurót. Kilencszáz új munkatársat vettek fel az első hat hónapban, így immár majdnem 9400-an dolgoznak a cégnél, s a létszám hamar tízezer fölé nőhet. Győrben közben megkezdődött az Audi A3 Limousine gyártása, ami úgy tűnik, az év második felében már felhajtotta az egész megye ipari termelését. Megnyitották már az új járműgyárat is, amely összesen 900 millió euróba került.

Az esztergomi Suzuki első félévi gyengélkedése után szintén lábra kapott, az Opelnél pedig hatalmas fejlesztések zajlanak, csak idén 130+60 millió eurós beruházásokat jelentettek be két ütemben, és megkezdődött az új motorgyárban is a termelés Szentgotthárdon, ami Vas megye iparát 8,3 százalékkal lendítette fel 2013 első kilenc hónapjában.

A járműgyártás mellett konjunktúra tapasztalható az építőiparban is, de itt elsősorban az állami megrendelések segítenek be. Szeptemberben 9,3 százalékkal emelkedett a termelés, az év első kilenc hónapjában pedig 8 százalékkal.

Munkások a LuK Savaria Kft. szombathelyi üzemében, ahol a hetvenötmilliomodik kuplungtárcsa gyártását ünnepelték

A növekedés az ipari épületek beruházásainak, illetve a vasút- és útépítési munkáknak köszönhető. Ugyanakkor Budapest kivételével tovább csökkent a lakásépítés. Az első kilenc hónapban 4077 új lakás épült, 37 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. A visszaesés valamennyi régióra jellemző, csak a fővárosban nőtt a használatba vett lakások száma 3 százalékkal. A kiadott lakásépítési engedélyek száma 5327 volt, ami 32 százalékos csökkenés. Az egy évvel korábbihoz viszonyítva az ország szinte minden térségében visszaesés tapasztalható. Győr-Moson-Sopron megye az egyedüli, ahol a korábbi, viszonylag magas értékhez viszonyítva is nőtt az engedélyezett lakóépületek száma és azok hasznos alapterülete is.

A hazai kereslet még mindig gyenge, ezt mutatja, hogy szeptemberben 0,3 százalékkal nőtt ugyan a kiskereskedelmi forgalom volumene, ám ez elsősorban az olcsóbbá vált üzemanyagok forgalmának 3,1 százalékos növekedésének volt köszönhető, az élelmiszer- és élelmiszerjellegű vegyes kiskereskedelemben 0,4 százalékos volt a csökkenés.

Ami a legnagyobb magyar ipari cégeket illeti, a Mol-csoport harmadik negyedévi „tiszta", újrabeszerzési árakkal becsült EBITDA-ja (kamatok, adózás és értékcsökkenési leírás előtti eredménye) 138 milliárd forint lett, 20 százalékkal több, mint az előző negyedévben. A speciális tételek nélküli EBITDA 158 milliárd forintot ért el, ami 66 százalékos javulás az előző negyedévhez képest. A mantovai finomító átalakításakor egyszeri, 123 milliárd forintos veszteség jelentkezett, ami negatívba fordította a cég negyedéves nettó eredményét. Ám a csoport 364 milliárd forint működési cash-flow-t realizált 2013 első kilenc hónapjában, ami 2 százalékkal több, mint egy éve.

Fotó: Kászoni László

A Mol-hoz tartozó TVK vegyipari vállalat vezérigazgatója, Pethő Zsolt hangsúlyozta: „Eredményeink számottevően javultak az egy évvel korábbihoz képest, illetve a 2008 utáni évekhez képest. Eredményességünk további tartós stabilizálásához járul hozzá a butadién-kinyerő üzemünk terv szerinti megvalósítása." Az új üzem alapkövét októberben rakták le, a próbaüzem 2015 elején kezdődhet meg a tervek szerint. A TVK 2013 harmadik negyedévi üzemi eredménye közel 1 milliárd forinttal meghaladja az előző negyedévet. Az első kilenc hónapban elért 11 milliárd forintos üzleti eredmény (EBIT: kamatok és adók levonása előtti eredmény) pedig több mint 21 milliárd forintos javulást jelez.

A legnagyobb magyar bank, az OTP első kilenc hónapja az egész magyar gazdaság és a pénzügyi szektor helyzetét is jól jellemzi. Az OTP beszámolója szerint a 2013-as év kedvezően alakult makrogazdaságilag Magyarországon. Az állampapírhozamok a harmadik negyedév során tovább csökkentek (éven belüli hozamok esetében 60-80 bázisponttal). Az egyensúlyi mutatók is jól alakulnak: a költségvetési hiány 3 százalék alatt marad, a folyó fizetési mérleg többlete pedig meghaladja a 2 százalékot.

Jörg Heinze, a kecskeméti présüzem vezetője egy Mercedes CLA személygépkocsi műanyagból forgácsolt makettjét ajándékozza Zombor Gábornak, Kecskemét polgármesterének a kecskeméti Mercedes-Benz Gyár Fémmegmunkáló Üzemének ünnepélyes átadásán Kecskeméten

Fotó: Ujvári Sándor

A Magyar Nemzeti Bank által meghirdetett Növekedési Hitelprogram első szakaszában a 750 milliárd forintos keretösszegből a hitelintézetek összesen 701 milliárd forintért kötöttek szerződéseket. Az MNB október elejétől újabb 500 milliárd forint keretösszegű finanszírozási programot jelentett be. Így a támogatott magyar mikro- és kisvállalkozói hitelállomány 4 százalékkal bővült az OTP-nél, a közép- és nagyvállalati szegmens pedig 3 százalékkal növekedett. 2013. szeptember végéig az OTP Csoport a program első szakaszának legnagyobb hitelezőjeként összesen 91 milliárd forint összegben kötött szerződést kis- és középvállalati ügyfelekkel. Ezzel a magyar vállalatoknak nyújtott hitelek állománya a csoportnál 5 százalékkal tovább emelkedett, míg a magyar hitelintézeti rendszer OTP nélkül számított állománya 7 százalékkal csökkent éves szinten. Ennek következtében a bank piaci részesedése a magyar vállalatoknak nyújtott hitelek állományában 11,6 százalékra nőtt (éves szinten 1,4 százalékponttal).

A bankcsoport 2013 első kilenc hónapjában 135 milliárd forintos korrigált adózott eredményt ért el, ami 9 százalékkal magasabb a bázisidőszakénál. A kilenchavi működési eredmény 341 milliárd forint volt, ami gyakorlatilag megegyezik a bázisidőszaki szinttel. 2013 harmadik negyedévének korrigált adózott eredménye 42,2 milliárd forint volt. Ez a 19 százalékos negyedévi visszaesés részben a duplájára emelkedő társasági adóterhelésnek, részben pedig a 11 százalékkal emelkedő kockázati költségeknek az eredője.

A problémás hitelállomány növekedése a válság eleje óta tapasztalt legalacsonyabb negyedéves értékét érte el (idén az első negyedévben 14 milliárd forint volt, a második negyedévben 18 milliárd, a harmadikban pedig csak 9 milliárd forint). A deviza jelzáloghitelek romlása lassult, míg a vállalati hitelportfólió minősége javult. A betétek negyedéves szinten enyhén mérséklődtek az OTP-nél. A lakossági betétállomány 4 százalékkal esett vissza a csökkenő kamatkörnyezet (az MNB folyamatosan viszi lejjebb az alapkamatot), illetve az alternatív megtakarítási formák által támasztott verseny miatt.

Írta: Szegő Iván Miklós

Kalmár Ferencné egy erőgép kezelőpultjának összeszerelését ellenőrzi a Phoenix Mecano kecskeméti üzemében 2013. december 9-én. A magyar kormány stratégiai partnerségi megállapodást kötött a svájci központú, gépipari és elektronikai rendszereket gyártó Phoenix Mecanóval

Fotó: Ujvári Sándor

NITROGÉNMŰVEK Zrt.
1931

A Nitrogénművek Vegyipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság

(8105 Pétfürdő, Hősök tere 14.)

újonnan induló vetőmag- és növényvédőszer-kereskedelmi üzletágainak irányítására

régió igazgatókat

keres

Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Pest (nyugat), Vas, Veszprém és Zala megyei régióban
Baranya, Fejér, Somogy és Tolna megyei régióban,
Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest (kelet) és Nógrád megyei régióban,
Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei régióban,
Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei régióban,

olyan szakemberek személyében, akik:

- az üzletág tevékenységéhez illeszkedő felsőfokú agrár iskolai végzettséggel, nagy gyakorlattal és széleskörű értékesítési, szakmai tapasztalatokkal rendelkeznek,
- kommunikációs, tárgyalási és prezentációs képességük kiváló, szervezői készségük kiemelkedő,
- rugalmas, önálló munkavégzésre képesek, de csapatban is hatékonyan tudnak dolgozni,
- „B" kategóriás gépjárművezetői engedéllyel, felhasználói szintű számítógépes ismeretekkel bírnak.
  Angol nyelvismeret és az SAP rendszer ismerete előnyt jelent.

A leendő munkatársak fő feladata lesz:

- országos kereskedelmi hálózat és stratégia kiépítése, működtetése
- az üzletág igazgató irányításával a régióban alkalmazott üzletkötők munkájának koordinálása, ellenőrzése,
- a mezőgazdasági végfelhasználók és forgalmazók részére történő
- értékesítés irányítása,
- kapcsolattartás a végfelhasználó és a forgalmazók között.

Kiemelkedően magas bérezés, szakmai kihívások!
Egyéb juttatások: megegyezés szerint

A munkakezdés várható ideje: 2014. január 15.

A jelentkezéseket – pályázat, önéletrajz és bizonyítványok csatolásával -, a pozíció megjelölésével **2013. december 15.**–ig a **bigeholding@bigeholding.hu** e-mail címre, vagy az alábbi levelezési címre várjuk: **Bige Holding Kft. 4400 Nyíregyháza Kórház u. 1/a**

A jelentkezéseket teljes diszkrécióval és titoktartás mellett kezeljük!

Új szemléletmód a mezőgazdaságban

INTERJÚ CZIGÁNY TIBORRAL, A SYNGENTA KFT. ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJÁVAL

2011-ben átszervezte globális működését a Syngenta. A világ egyik legjelentősebb agrárvállalata fokozatosan egyesítette növényvédelmi és vetőmag-üzletágait annak érdekében, hogy növénykultúra-alapú integrált technológiai megoldásokat tudjon nyújtani termelőinek. Azt kevesebben tudják, hogy több programuk egy irányba mutat az új Közös Agrárpolitika céljaival.

– Hol tart az integráció a Syngenta magyarországi érdekeltségeinél?

– Céges, jogi szempontból tart még az egybeolvadás, reményeink szerint jövőre be fog fejeződni. A lényeget tekintve egy cégként működünk már, egy kereskedelmi csapattal. Úgy érzem, hogy a tudás, ami az egyik és a másik cégben – Syngenta Növényvédelmi Kft. és Syngenta Seeds Kft. – külön, külön megvolt, mára kicserélődött, kiteljesedett. Ennek köszönhetően a korábban az egyik üzletágban dolgozó kollégáink ugyanolyan hatékonysággal tudnak dolgozni a másikban is, illetve fordítva. Tehát nem csak azt tudják már, amiben több évtizedes gyakorlatuk van, hanem azt is, amivel a 2-3 éve kezdődött integráció kapcsán elkezdtek foglalkozni. Így integráltan tudják a termelőknek ajánlani a termékeinket, komplett technológiákat és a különböző szolgáltatásokkal egybeöltve. Egyértelműen kiderült, hogy milyen előnyökkel jár egy cégként dolgozni. A korábbinál jobban ki tudjuk használni a szinergiákat, az üzletágak kölcsönösen segíthetik egymást. Az elmúlt három évben mindig túlteljesítettük azt a célt, amit magunk elé kitűztünk, és ez az idén is így lesz . Árbevételünk körülbelül egyharmada a vetőmag, kétharmada a növényvédőszerek értékesítéséből származik. A Syngenta részesedése a magyarországi növényvédő szer és vetőmagpiacon 25 százalék körüli. Napraforgó vetőmag tekintetében piacvezetők vagyunk: minden 10 liter napraforgó olajból, ami Magyarországon készül, 6-7 liter alapanyaga „Syntenta napraforgón" terem. Egyértelműen vezetjük a növényvédő szerek és a zöldség vetőmagok piacát is.

– Hogyan értékeli az évet?

– Összességében nem rossz a 2013-as év, azonban érdekes történései voltak. Úgy indult, hogy a vetőmagelőállítók vetőmaghiányról beszéltek, s arról, hogy nem lesz elég kukorica. Év végére aztán kiderült: több tízezer zsák eladatlan kukorica vetőmag van a kereskedőknél és az előállítóknál. A hiánypszichózis az év elején jelentősebb áremelkedést okozott, majd megjelent a növényvédelem terén is, indokolatlan elvárásokat és készletfelhalmozást okozva néhány kereskedőnél. A termés általában jobb volt, mint 2012-ben, de nem kiemelkedő, az aszály megfogta a növényeket, a kukoricát különösen. Öt tonna fölötti országos termésátlagot realizálnak a termelők, szemben a megszokott 6-7 tonnával. Mindeközben a terményárak folyamatosan csökkentek, ma 20-40 százalékkal is alacsonyabbak, mint egy éve. Az árakat ugyanis a világpiac határozza meg, például kukoricából globálisan rekordtermés várható.

– Az Európai Unió két évre felfüggesztette a neonikotinoidokat, de az Európai Parlament mezőgazdasági bizottságában is volt, aki azt mondta erről, hogy egyértelműen politikai döntés született…

– Az egész magyar gazdatársadalom számára húsbavágó, hogy uniós szinten két évre korlátozzák a neonikotinoid hatóanyag családba tartozó rovarölőszereket a méhlátogatott kultúrában a méhpusztulásokra hivatkozva. Az egyik érintett vezető termék a Syngentáé, a tiametoxam, ami az Actara rovarölő szer hatóanyaga, amit permetezőszerként használnak, állománykezelésekre zöldség-gyümölcsre és szántóföldi növényekre. A szintén érintett, csávázószerként használt termékünket Cruiser néven ismerik a termelők. A Cruiser a kukoricában, napraforgóban legalább két évre így eltűnik, az Actara pedig korlátozva lesz. Az uniós döntés egyébként azt jelenti, hogy a termelők a rovarproblémáikat kevésbé modern rovarölő szerekkel fogják megoldani. És nem egyszeri csávázással – ami esetleg a napraforgónál megoldotta a rovargondok nagy részét – hanem többszöri állománykezeléssel. Tehát több növényvédőszert fognak kijuttatni egy hektárra és lehet, hogy kevésbé hatékonyan. Drágább lesz ez és nehezebb lesz ellenőrizni is, hogy mikor, ki, mivel permetez. A helyettesítő termékek emellett nem váltják ki teljes mértékben a csávázószereket, így bizonyosan termésveszteséget okoz a termelőnek a neonikotinoid típusú termékek hiánya. A termelő szempontjából tehát érthetetlen ez, magyar szempontból pedig azért is érthetetlen, mert amióta a neonikotinoidok a piacon vannak, Magyarországon megduplázódott a méhcsaládok száma és a méztermelés is jelentősen nőtt.

– Hosszabb időintervallumot tekintve vajon mennyire megfelelő a változó magyarországi klíma a kutatás és a termelés terén a Syngentának?

– Az extremitások gyakorisága biztosan nőtt az utóbbi tíz évben. A hozzáértők azt mondják, a Kárpát-medencében ebben mutatkozik meg a klímaváltozás, a felmelegedés hatása. Egy fejlesztő cégnek minden kihívás, ami a világban történik. Az egyik legnagyobb kihívás az, hogy a 250 ezernyi fővel naponta növekvő emberiséget hogyan lássuk el élelmiszerrel. (Egy Szegednyi város lakosságával többet kell minden este etetni.)

– Több jelentős változás van most a magyar mezőgazdaságban, ami egyesek szerint bizonytalanságot okozhat. Konkrétan a nagy integrátorok körüli történésekre gondolok. Mi erről a véleménye?

– Ez bizonytalanságot nem jelenthet, de okozhatja azt, hogy két-, három-, ötéves távlatban átrendeződhet a piac. Én az elmúlt évek történései alapján azt látom, hogy az erős, jó stratégiával működő kereskedők nőnek, a többiek stagnálnak, gyengülnek, esetleg eltűnnek.

– Az Európai Parlament november végén szavazott a Közös Agrárpolitika (KAP) reformjáról. A változások között lesz például a kezdő fiatal gazdák kiemelt, 25 százalékos többlettámogatása is, bizonyos mérethatár fölött pedig lefaragnak a támogatásból. Igazságos ez?

– A döntést szintén politikaiként lehet értékelni, ez nem igazságosság kérdése. A generációváltás folyamatban van, az pedig tény, hogy a következő tíz évben a mostani gazdaságok vezetőinek kétharmada már nem lesz vezető, mert át fogja valakinek adni a vállalkozását, földjét. Jó, hogy a fiatal gazdákat segítjük, ugyanakkor nehezen lehet elképzelni azt, hogy sokan lennének, akik teljesen kezdőként, föld nélkül vágnának bele ma Magyarországon a gazdálkodásba. A nagyokra vonatkozó döntés pedig a nyilatkozatok szerint Magyarországon alig pár céget fog érinteni. Vannak azonban az új KAP-ban olyan kitételek – a zöldítés, a fenntartható mezőgazdálkodás –, amelyek kapcsán a Syngentának vannak jó kezdeményezései, melyhez érdemes kapcsolódni.

– Melyek ezek?

– Működik például egy úgynevezett „beporzó” programunk, amelynek keretében méhlegelő sávokat hagyunk a forgókon, ami a termesztett kultúrák számára nem ideális, mert ezeket a területeket összetapossa a traktor a művelés során. Van egy talajkímélő, pontosabban talaj- és vízvédelmi programunk, a SOWAP. Az idén indítottunk el egy Contivo nevű programot startégiai partnerkapcsolatokkal (gép-, mű-

trágyagyártók), amely a klímakár-csökkentő talajművelésre irányul. A cél a talajművelési rendszer környezeti szempontok szerinti megváltoztatása úgy, hogy a tápanyag-mennyiséget optimalizáljuk, megfelelő növényfajtákat választunk ki és ehhez adaptált növényvédelmi megoldásokat alkalmazunk. Bizton ígérhetjük, hogy annak a gazdálkodónak, aki hajlandó erre vonatkozóan velünk egy ötéves programban részt venni, az időszak végére egy egészen más cége lesz, nagyobb, fenntartható hozamokkal és profittal.

– Ez jól hangzik. Mi a titok?

– A programban olyan komplex tudást és technológiát adunk át a cégvezetés, intenzifikáció, talajkímélő és vízmegőrző művelésmód, műtrágyázás terén – amely más szemléletmódú, mint a korábbi volt. A program a cég átvilágításával kezdődik, a folyamat vége pedig a profi gazdálkodás lesz. A gazdálkodók részéről nagy bizalom kell ehhez, hiszen itt arról is szó van, hogy a kormányt egy időre át kell adni másnak. Az első megállapodásokat azonban már meg is kötöttük. A „benevezett" gazdákat Contivo szakértő csapatunk viszi végig a programon. Nem a semmiből indulunk. Vannak gazdák, akikkel 6-7 éve dolgozunk már együtt. Nekik megvolt az elszántságuk, de nem volt meg a kellő rálátásuk a lehetőségekre. Ma pedig elmondják, hogy a Syngenta nélkül nem ott tartanának, ahol tartanak. Úgy gondoljuk, hogy a Contivo programnak lesz az egész magyar mezőgazdaságra hatása, kisugárzása.

Írta: Tóth László Levente
Fotók: Stalter György

A New Approach to Agriculture

An interview with Tibor Czigány, the managing director of Syngenta Kft.

In 2011 Syngenta reorganised their global operation. The company is one of the most significant global agribusinesses and have consolidated their plant protection and seed businesses to ensure that they can provide their producers with plant culture based integrated technological solutions. However, less people are aware that a number of their schemes have objectives that are similar to the ones of the Common Agricultural Policy (CAP).

„We can better make use of synergies than before, business lines can mutually help each other." Sygenta's market share in Hungary on the plant protection products and seeds markets is around 25 percent. „We are definitely a leader in the plant protection products and vegetable seeds markets."

It is crucial for the entire Hungarian farming community that on EU level neonicotinoid systemic pesticides will be limited to two years in honeybee visited cultures, because of bee mortality. One of the affected leading brand is Sygenta's tiametoxam, the active ingredient of the Actara pesticide product that is used for spraying in the management of vegetable, fruit and farming plant crops. Producers know another affected product under the name of Cruiser that is used for seed treatment. So in case of maize and sunflower, Cruiser will disappear for at least two years and Actara will be limited. Otherwise, the EU decision means that producers will control insect problems with less modern pesticides. Seed treatment will need to be performed not just once (that in the case of sunflower eliminated the majority of insect issues) but several times. So more pesticides will be applied to a hectare and in a less effective manner. It will be more expensive and difficult to control who is spraying when and with what. In addition, replacement products cannot fully replace seed treatment products so as a result of the lack of neonicotinoid systemic pesticides, producers will definitely have less crop. It is impossible to understand this from the producers' point of view and in Hungary this is even more ununderstandable because the number of bee families doubled and honey production increased considerably ever since neonicotinoid systemic pesticides are available on the market.

However, there are certain subjects in the new CAP (greening, sustainable agriculture) where Syngenta have good initiatives and it makes sense to join them.

„We have a so-called pollination program. This means that we keep strips at the edge of plots for bee pasture purposes as these strips are not ideal for cultivated crops because the heave tractor trample them during cultivation. We have a new soil protection (or to be more precise, a soil and water protection) program called SOWAP. A scheme called Contivo was launched this year for strategic partners (producers of machinery and fertilizers) and is aimed at the promotion of tillage that mitigates climate damage. The objective is to change the tillage system using environmental aspects by optimising nutrient quantity, selecting appropriate plant species and applying conforming plant protection solutions. We are confident that producers willing to join us in this 5-year program, will have a totally different company by the end of the period, a bigger company with sustainable yields and profits. The program is designed to transfer complex know-how, technology in the fields of company management, intensification, soil and water protection and fertilizing – this approach is different from the previous one. The program starts with the screening of the company and the process will lead to professional agriculture. We have already signed the first agreements."

GENEZIS
partnerhálózat

MŰTRÁGYA

VÉGFELHASZNÁLÓK, KIS-KÖZEPES FORGALMAZÓK, INTEGRÁTOROK FIGYELEM!

FÖLD, MUNKAHELY
MAGYAR
MŰTRÁGYA

LEGYENEK NACIONALISTÁK
csak annyira, mint a többi európai ország!

Hazai gyártású műtrágyát vegyenek!
A Nitrogénművek Zrt. versenyáron közvetlenül kiszolgál mindenkit!

Ha hülye, ammóniumnitrátot vesz! Kérésére gyártjuk, de szakmailag ellenezzük!
A fejlett mezőgazdasági kultúrájú országokban sehol sem használják!
Elsavanyítja, termőképtelenné teszi gyermekei, unokái örökségét!

Ha jót akar magának, vegye meg a legjobbat, a 39% összhatóanyag-tartalmú PÉTISÓT.

Teljes terméksort kínálunk: Levéltrágyák, Kertészeti műtrágyák, Teljes NPK műtrágya sor, Pétisó, Nitrosol, Karbamid, Ammóniumnitrát, Kálisó és MAP.

Keresse közvetlenül a Genezis Partnerhálózat üzletkötőit!

www.genezispartner.hu • Tel.: 06 40 63 00 43

Takarmányozás javuló piaci környezetben

INTERJÚ KULIK ZOLTÁNNAL,
A VITAFORT ZRT. VEZÉRIGAZGATÓJÁVAL

A várakozásokhoz képest jobb évet zár az árbevételét 8 százalékkal növelő és 2013-ban 30-35 új partnert köszöntő Vitafort Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt. – derül ki a cég vezérigazgatójával készült interjúból. Kulik Zoltán kifejti véleményét a piacról, a tágabb gazdasági környezetről és az agrárvilágban igencsak aktuális generációváltásról is.

– Hogyan zárja a 2013-as évet a Vitafort Zrt.?

– Nagyon óvatosan terveztük az évet, megpróbáltuk tartani a szintet. Nem volt példa 6-8 éve arra, hogy ne komolyabb növekedési prognózissal indítsuk az évet, de 2013-ban ez csak 1-2 százalék volt. Több bizonytalanságot láttunk ugyanis a mezőgazdaságban. Nem tudtuk például, mi lesz a földtörvénnyel, pedig ma egy mezőgazdasági nagyüzem számára elsődleges a föld kérdése. Nagyon sok olyan, jelenleg szövetkezeti formában működő cég van, akik úgy próbálták tervezni a gazdálkodásukat, hogy ha a föld miatt szükséges lenne, mobilizálni tudjanak egy nagyobb összeget. Említhetem a szövetkezeti törvénnyel kapcsolatos bizonytalanságot is. A piac is óvatosságra intett, hiszen az év elején a sertés pozíciója még nagyon rossz volt, a tevékenységünk 30 százaléka pedig a sertéságazathoz kapcsolódik. A tervezéskor a tejágazat helyzete sem volt még olyan kedvező, mint most. Aztán kiderült, hogy az óvatos terveinkhez képest mi is sokkal szebb évet zárunk és csaknem 10 százalékos export aktivitás mellett 8 százalékkal nő az árbevételünk az előző évhez képest.

– Mi van az említett folyamatok mögött?

– Mindent összevetve az említett 8 százalékos árbevétel növekedés az általánosságban 6-7 százalékkal csökkenő áraink mellett volumenben jelent nagyobb növekedést. Nagyon örülök viszont annak, hogy 2013-ban 30-35 céggel tovább nőtt a partnereink száma. Több esetben ez nem fedi le a telep teljes takarmányozását, de a lényeg, hogy a kapcsolat kialakul, egy-egy fázist már takarmányozunk, s a közös munka elkezdődött. Évente egy-két partnertől ugyanakkor kénytelenek vagyunk megválni nemfizetés, illetve egyéb okok miatt. A Vitafort 2013-ban többször csökkentett árat, bizonyos alapanyagok árainak mérséklődése ugyanis lehetővé tette ezt. Februárban-márciusban a védett zsírok árcsökkenése következtében engedhettünk mi is bizonyos speciális koncentrátumok árából. Ezt követően az olcsóbbá váló napraforgó nyomán csökkenthettük a koncentrátumok árát és természetesen a tápok árait is mérsékeltük. Az útdíjat ugyanakkor részben kénytelenek voltunk ráterhelni partnereinkre. Kiemelkedő exportpiacunk 2013-ban Moldávia, moldáv vegyesvállalatunk, a Vitafort-Combifeed Kft. megalapításának 15. évét is 2013-ban ünnepeljük. Ebben az évben a Vitafort a legnagyobb takarmány exportőr Moldáviába, az oda irányuló kivitelünk 12-13 százalékos növekedése mellett. Nem csak termékexportot bonyolítunk: specialistáink közül rendszeresen járnak ki szaktanácsokat adni, mert igény van erre és nagyon jó visszajelzéseket kapunk. A közelmúltban én is jártam ott egy mezőgazdasági kiállításon és örömmel láttam, hogy a kiállított állatok 90 százaléka mögött Vitafort takarmányozási háttér volt.

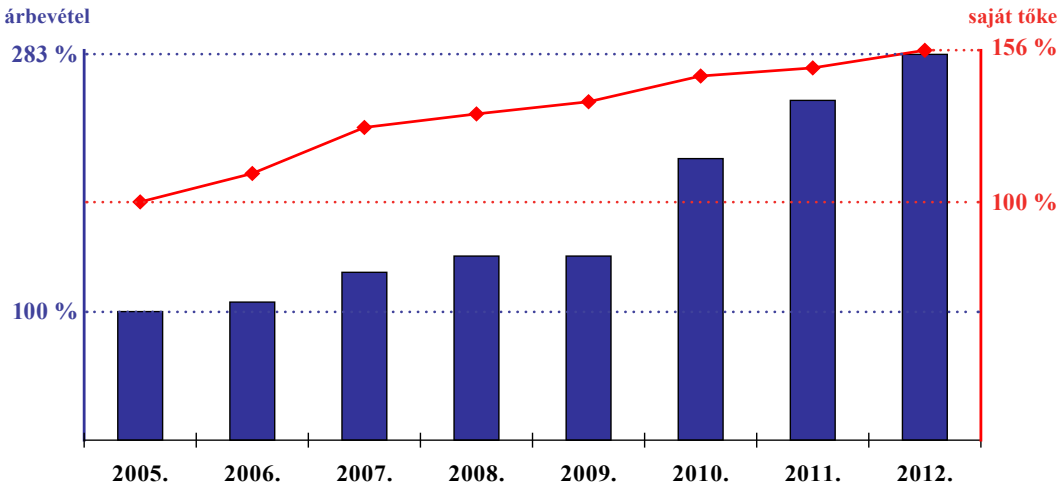
– Eredmény oldalról hogy néz ki a 2013-as év?

– Pozitívummal zárjuk az évet, de arról, hogy ez eredményszinten mit jelent, nem szeretnék jósolni. Nagyon sok összetevő befolyásolja ugyanis az eredményt, amit ma még nem látunk teljes mértékben. Az utóbbi időszakban elég nagy eurós ármozgások voltak, az euró 290-305 forint között mozgott. A jegybanki alapkamat folyamatos csökkenésének köszönhetően a kamatköltségünk jóval kevesebb lesz, mint az előző évben. Az is kedvező, hogy az MNB növekedési hitelprogramja keretében a partnereink többsége, a kkv-k tudtak élni a kedvezményes hitelfelvételi lehetőséggel. Azoknak mindenképpen kedvező volt ez, akik beruházásból vagy egy éven belüli forgóeszköz hitelből az első vagy a második pillér keretében tudtak átstruktúrálni hiteleket, és fix 2,5 százalék kamat mellett jutottak hitelhez. Az elmúlt 3-4 hónap során, az érintett partnereinknél járva, mindenkit arra bíztattam, hogy tegye meg ezt a lépést, illetve keresse meg a bankjait ez ügyben. Erre egyébként volt is lehetőség, azt OTP-nél, K&H-nál, de a többieknél is, azt gondolom, a bankok nem voltak ellenérdekeltek ebben.

– Hogy áll most az állati termékek piaca?

– Az elmúlt fél évben pozitív folyamat tanúi lehettünk a sertéspiacon. Nyáron az élősertés ára a 450, sőt 460 forintot is elérte kilogrammonként. Azóta 400 forintra csökkent, de ez még mindig magasabb, mint egy éve a 360 forint körüli. A Vitafort aktivitása sokkal nagyobb a sertéspiacon, mint korábban. Ez a piacnak is köszönhető, de a nyugat-európai kollégákkal együtt kifejlesztett Youpig malactápszerek bevezetése is nagyon sikeres volt, 20-22 százalékos növekedést értünk el vele az év során. Örülünk annak, hogy a sertéshús áfája 2014 januártól nagymértékben csökken, mert sokat segít az ágazaton. Mi is érzékeltük a feketegazdaság működését, ahogyan korábban – a fordított áfa bevezetése előtt – a gabonaágazatban is. A tej literenkénti 100 forintos ára is jóval magasabb, mint egy éve. Tehát nekünk most segít az a „piaci makroökonómia", ami körülöttünk van. A tejágazat sajátosságai mondhatni a legfontosabbak számunkra, hiszen az árbevételünk több mint 50 százaléka a tejelő szarvasmarhák takarmányozásából ered. Ezért stratégiai megállapodást kötöttünk a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanáccsal, a kapcsolat jól működik és fontos nem csak a tejtermelő partnereinknek, hanem a terméktanácsnak és nekünk is. Mi dolgoztuk ki például a tejkvóta 2015-ös kivezetése utáni, tejtermeléssel kapcsolatos közgazdasági helyzet takarmányozási oldalát. A teljes kérdéskörrel foglalkozó, több mint 200 oldalas tanulmány a kormányhoz is eljutott.

Vitafort Zrt. árbevétele és saját tőke változása 2005-2012.

– Egy korábbi interjúban mondta, hogy 2013-ban üzemi rekonstrukciókat hajtanak végre partnereiknél, illetve Franciaországban üzem épül a Vitafort know-how-ja alapján. Hogy állnak ezek a beruházások?

– Valóban, sok partnerünk nyert el pályázati támogatást takarmánykeverő üzem rekonstrukcióra. Ezeknek köszönhetően több üzemet rekonstruáltunk, nagyüzemeknek. Az ország 12

különböző pontján volt, illetve folyamatban van ilyen beruházás. Ezek együttes gyártási volumene jelentős, évi 120 ezer tonna táp előállítását teszi lehetővé. Ezeknek azért is örülünk, mert majdnem mindenhol szolgáltatásokat is adunk a fejlesztéshez. Például szoftveres vagy kémiai laborszolgáltatást vagy kiépítjük a HACCP rendszert. A Duo Pass védett fehérje gyártó üzemünk továbbra is sikeres, a kapacitásokat kihasználva működik. Amire nagyon büszke vagyok, hogy a gyártási know-how-t egy éve értékesítettük francia kollágáinknak, akik 2013-ban a miénknél hatszor nagyobb, éves szinten 50 ezer tonnás gyártókapacitású üzemet építettek fel a mi terveink és know-how-nk alapján az óceán partján, ahol 2014 év elején indul a termelés. Összességében tehát elégedettek lehetünk a 2013-as tevékenységünkkel.

– És hogy van a mindennapokban a Vitafort Zrt.?

– Az elmúlt hét évben csaknem megháromszorozódott a cég árbevétele, partnereink száma – ha nem is háromszorosára, de – szintén nagyon jelentősen bővült. Az egy partnerre jutó átlagos árbevételünk ugyanakkor csökkent. A takarmánypiac legalább 20 százalékos szereplőiként minden ötödik kilogramm árunál ott vagyunk valamilyen szinten, mikroelem, premix vagy koncentrátum vonatkozásában. Összesen 340-350 nagyüzemi, tehát 300 tejelő tehénnél vagy 300 anyakocánál több állatot tartó partnerünk van. Egyre több egyedi igénnyel találkozunk, így több alapanyaggal dolgozunk és többféle tételt gyártunk, a pénzügyi, gazdasági osztályunk is leterheltebb, s a kereskedelmünk is megnőtt. Automatizáltuk azokat az üzemeinket, ahol lehetett, nem csak a költséghatékonyság miatt. Tíz éve még csaknem kétszázan dolgoztak a cégnél, a mai létszám 140-150 fő. Több munkát végzünk tehát, kevesebben, de nálunk nem jellemző a fluktuáció. Sok erőt ad a munkához annak tudata, hogy tapasztalt csapat van mögöttem. Kereskedőink 10-18 éve dolgoznak a cégnél, de az újabbak is legalább 3-4 éve csapatunkat erősítik. A vezetőink 20-22 éve vannak itt, magam is 18 éve. A vezetői, kereskedői stáb minden rezdülését érzi a működésnek, de tapasztalt kollégáim egy része 60 év körüli. Nagyon fontos, hogy még sokáig dolgozzanak – erre meg is van minden esélyük –, ám nekünk is koncentrálnunk kell az agrárvilágban napirenden lévő generációváltásra. Egy-két rátermett, idegen nyelveket beszélő új emberre pedig a munka növekedése, a partnerkörünk bővülése miatt lesz szükség.

– Van-e Vitafort ösztöndíj program?

– Nincs, de a kérdés annyira időszerű, hogy éppen most dolgozunk ennek a részletein és egy év múlva már lesz. A Szent István Egyetemmel a tárgyalások közepén tartunk. Az ösztöndíj programokat az ilyen nagyságú cégeknél másütt is nagyon fontosnak tartom.

– Melyek még a legújabb céges fejlemények?

– Az ősz folyamán két, több napon át tartó road-show-t tartottunk – a Sertéstakarmányozási Szimpózium október 1-4., a Szarvasmarha Takarmányozási Szimpózium november 5-8. között zajlott, 4-4 különböző helyszínen – és ezt folytatni is kívánjuk. Ezek a szakmai összejövetelek – amelyek kisebb létszámúak, mint az évente egyszer, 350-400 vendég szakember részvételével megrendezett partnertalálkozónk – a hozzánk érkező visszajelzések szempontjából is nagyon fontosak. Akárcsak a nagy partnercégek vezetőivel folytatott rendszeres, szűkebb körű véleménycserék, megbeszélések. 2013-ban új szakmai hírmagazinokat indítottunk el, elsőként VitaPigHír, a napokban pedig VitaCowHír címmel. Nagyon fontos számunkra, hogy 2014-ben is – ahogyan 4 évvel ezelőtt – a Vitafort lesz a Normandiában, Caen városában megrendezendő Alltech FEI Lovas Világjátékok 2014 magyar takarmányozási nagykövete. A világ lovas elitje minden negyedik évben találkozót hirdet és a világjátékokon mérkőzik meg, jövőre 8 sportágban. Nagyon komolyan, sok innovatív termékkel készülünk erre az eseményre. Ugyancsak büszkék vagyunk arra, hogy a közelmúltban az általunk támogatott újhartyáni versenyző, Hölle Martin aranyérmes lett a franciaországi Pauban megrendezett pónifogathajtó-világbajnokságon. Így 16 évével ő a magyar fogathajtás legfiatalabb felnőtt világbajnoka.

– Nem véletlenül említette a generációváltást az ágazatban. Ennek kapcsán mit tapasztal?

– Ma már szinte nincs is olyan tárgyalásom, ahol ne kerülne szóba. Nem csak a tulajdonosok, hanem például a termelési igazgatók körében is időszerű kérdés ez. A közelmúlt-

ban volt egy beszélgetés a Kossuth Rádióban, ahol Győrffy Balázzsal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökével és Gyuricza Csabával, a Szent István Egyetem Mezőgazdasági és Környezetgazdálkodási Szakának dékánjával vitattuk meg a témát. Kiderült, hogy bár hozzávetőleg majdnem egykorúak vagyunk, más megvilágításban látjuk, de mindkettőjükkel egyet tudok érteni. Győrffy Balázs arról beszélt, hogy a gazdálkodás szempontjából nem jó, ha az öröklés során három gyermek esetében háromfelé „szakad" 30-40 hektár. Jobb lenne, ha a három közül a legrátermettebb kezében csoportosulna a lehetőség. Gyuricza Csaba emlékeztetett arra, milyen átalakulások történtek az elmúlt 20-30 évben. Én a 80-as évek végén kezdtem járni a gödöllői agráregyetemre, aminek akkor nagy presztizse volt. Mire az egyetemet elvégeztem, de inkább a 90-es évek közepére, végére, ez a presztizs megkopott, az elmúlt 3-4 évben azonban újra az őt megillető figyelem övezi – köszönhetően a mezőgazdaság társadalomban és a gazdaságban, a GDP-ben betöltött szerepének. Ezt a „nézőpontváltást" egyébként magam is érzékelem. Én egyébként arra hívtam fel a figyelmet, hogy a magyar kézben lévő nagy agrárvállalkozásoknál mennyire komoly probléma az utódlás. Nagyon sok helyen ugyanis nincs lehetőség átadni a céget az utódoknak alkalmatlanság vagy érdektelenség miatt.

– Hogyan látja az agrárbékét?

– A mezőgazdasággal foglalkozók soha nem elégedettek: ha esik az eső, az a baj, ha nem esik, akkor az a baj, ezzel mi is így vagyunk. Most például érzik a termelők és velük együtt mi is, hogy a gabonaárak már nagyon alacsonyak, miközben az aszályból adódó kisebb termés miatt – főleg a kukoricánál – látványosan csökken a termelők eredményessége. A mezőgazdaságban persze soha nem egy évet nézünk, hanem többet, hiszen a kedvező és kedvezőtlen időszakok ki szokták egyenlíteni egymást. Más kérdés, hogy bár a kisüzemek nagyon fontosak számunkra, hiszen több mint egymilliárdos árbevételünk származik az úgynevezett bolthálózati forgalomból, a Vitafort árbevételének 70-80 százaléka a nagyüzemektől származik, tehát „nagyüzem pártiak" vagyunk. Nem csak a Vitafort vezérigazgatójaként mondom ezt, hanem közgazdasági megfontolásokból is. Franciaországban például szinte elképzelhetetlen, ami nálunk szerencsére már kialakult, hogy egy üzemegységen belül 3000 tejelő tehén legyen. Ez akkora előny, amit ki lehet és ki is kell használni. A nagyüzemek tulajdonosai, vezetői nem kívánnak előnyt, csak egy dolgot szeretnének, hogy ne kerüljenek hátrányba. Ezek a nagyüzemek ugyanis, ha van földjük, köszönik szépen, megvannak. Mi nagyon szigorúan, szinte „banki szemmel" monitorozzuk a partnereinket és látjuk, hogy milyen árbevétel mellett mekkora nyereséget tudnak realizálni, s hogy 10 százaléknál alacsonyabb szinten vesznek ki osztalékot, mert inkább visszaforgatnak. Egy cég esetében azt kell nézni, hogy minél több embernek adjon munkát, termeljen eredményt – azt jó esetben forgassa vissza – és fizesse az adóját. A most vezetői pozícióban lévő generáció ilyen hozzáállású és a generációváltásnál is nagyon fontos, hogy ilyen legyen az is, aki ezeket az értékeket továbbviszi. Gondolkodjon hosszú távon, földben és állattartásban, és forgassa vissza a forrásait gépekbe, termelői értékbe. A napokban például új támogatások indulnak állattenyésztési gépekre, technológiákra, aki tehát fejleszteni akar, annak van lehetősége rá.

Írta: Tóth László Levente | *Fotók:* Stalter György

Feeding the Future – Recovering market for animal feed
Zoltán Kulik, CEO of Vitafort Zrt.

With a respectable 8 percent rise in revenues and more than thirty new contracted partners, the head of Vitafort is content with what 2013 had on offer for the company. The financial results are ever more satisfying when put in perspective: prices have dropped by 6-7 percent over the same period. Vitafort-Combifeed, a joint venture in Moldavia, achieved a 12-13 percent annual increase in export in its fifteenth year of operation. What with the positive sales figures, number crunchers at Vitafort are not sure yet how those revenues translate into profit. The purchase price of live stock and milk reached a healthy height, and central directives to lower the VAT on pork is a welcome incentive. Thanks to subsidies, Vitafort is investing and developing 12 plants nationwide, raising production capacity by 120 thousand metric tons of animal feed. The Duo Pass factory is running at full steam. The know-how of the popular feed was sold to French partners – their 50 thousand ton capacity factory is set to open early 2014.

Vitafort doubled their revenues in the past six years and contracted hundreds of new partners, now serving one fifth of the national market. Successful as they are, there are challenges to face. Revenue per partner has dropped, and the majority of management have less than a decade until retirement, a good enough reason to start negotiations with Szent István University to launch a scholarship program next year. The CEO is eager to welcome a new generation of experts into the Vitafort stable.

In 2014, Vitafort is honoured as the ambassador and official purveyor of feed at the Alltech FEI Equestrian Games in Caen, Normandy.

Martin Hölle, pony carriage driving world champion is supported by Vitafort. His gold medal from Pau, France, makes him the sixteen year-old the youngest world champion carriage driver in Hungary ever.

KITE logisztika:
a még hatékonyabb gazdaságért!

Hígtrágya kijuttatás | **Szerves trágya** kijuttatás | **Vetés** | **Növényvédelem** | **Szemestermény** aratás tárolás | **Bálakezelés** | **Tömegtakarmány** betakarítás kiosztás

Szerves trágya kitrágyázás

A mezőgazdaságban számos technológiai művelet eredményességét meghatározza, hogy milyen logisztikai támogatást kap.

Takarítson meg időt, energiát, helyet, ezáltal pénzt!

A nehezen megközelíthető, alacsony és szűk **istállók kitrágyázásához** elengedhetetlen a megfelelő gép. A **JCB** csúszókormányzású rakodógépek méretükkel és teljesítményükkel **megoldást kínálnak** minden ilyen kitrágyázásához.

www.kite.hu

40 éve KITE Zrt.

Új csúszókormányzású JCB rakodók!

A JCB és a KITE kapcsolata 2007-ben kezdődött, mely időponttól a KITE Zrt. lett a JCB hivatalos magyarországi képviselője. A hazai piacon a mezőgazdasági rakodót döntő mértékben a teleszkópgémes gépek jelentik, de a most bemutatott új csúszókormányzású technológia olyan megoldásokkal rendelkezik, amelyek adott viszonyok között hatékonyabb munkavégzést tesznek lehetővé nagyobb társaikhoz képest. Ezeket a „kis" gépeket olyan telepekre ajánljuk, ahol régi, szűk és alacsony mennyezetű istállókból kell a kitrágyázást megoldani.

A JCB, a világ vezető rakodógép gyártója, új, hatékony és megbízható csúszókormányzású és gumihevederes kompakt rakodó családot mutatott be. Ezek a gépek a legelsők, amelyeknek nemcsak a gyártása, hanem a teljes tervezése (forma- és gépészeti tervek) a cég amerikai központjában, a Georgia állambeli Savannah-ban zajlik.

A JCB új gépcsaládjában tíz csúszókormányzású és hét gumihevederes kompakt rakodó szerepel. Tizenkét gép függőlegesen emel, így a gép előrenyúlása és a maximális emelési magasság is könnyebben elérhető. Öt gép körívesen emel, így megtartva az ásáshoz szükséges teljesítményt. A modellek névleges emelési teljesítménye 612 - 1479 kg közötti. Két családot, a kis alvázas és a nagy alvázas gépcsaládot különböztetünk meg a gépek méretei szerint, így a 2 méter alatti és feletti gépeket.

Radiális és függőleges emelés. A 135, 155, 150T, 225 és 225T gépek radiális emelésűek, amelyek jobb ásási geometriát nyújtanak a nehéz rakodási feladatokhoz. Mivel ezek kevesebb csapot és perselyt tartalmaznak, a radiális emelésű gépek jól teljesítenek olyan magas-ciklusú alkalmazásoknál, mint a hulladékkezelés, újrahasznosítási és bontási munkák. A 175, 190, 205, 190T, 205T, 280, 300, 330, 260T, 300T és 320T modellek függőleges emelést kínálnak, amelyek maximális kinyúlást biztosítanak teljes magasságnál – ez fontos szempont dömperek rakodásánál, palettaemelésnél, kitrágyázásnál, bálapakolásnál.

Körkörös kilátás. Az új függőleges emelésű gépek a JCB egyedülálló "PowerBoom" kivitelével rendelkeznek, amely egyetlen rakodókarral rendelkezik a hagyományos kétkarú csúszókormányzású kivitellel szemben. A JCB modellek nem igényelnek a gép hátulján magas gémfelfogatási pontot, így a kezelő akadálytalan kilátást élvezhet és közel 360 °-os körkilátást a páratlan munkahelyi biztonság és a kezelő magabiztossága érdekében. A kilátás további javításának eléréséhez JCB kiküszöbölte a kezelőfülke hálós ablakait és laminált üvegre cserélte fel.

Kategóriavezető karbantarthatóság. A hidraulika szerelvények O-gyűrűs csúszógyűrűs tömítéseivel és az egyszerűsített kivitellel 38 %-os alkatrészcsökkentést lehetett elérni, így a JCB új gépeinek karbantartása még egyszerűbbé vált. Az új billenthető kezelőfülke kivitele a szerelők számára jobb hozzáférést biztosít a gép hajtásrendszeréhez és a hidraulikaegységekhez. Az új modellek hátsó karbantartási ajtóval is rendelkeznek a motorhoz és a napi ellenőrzési pontokhoz való könnyű hozzáférés érdekében, felülnyitható fedéllel a hűtőhöz való hozzáféréshez, valamint csuklós hűtővel a motorhoz való jobb hozzáféréshez. A KITE Zrt. az általa forgalmazott gépek stabil üzemeltetését 1+2 év kiterjesztett jótállással teszi még biztosabbá.

Biztonság magasfokon. Mint a korábbi modellek, az új csúszókormányzású és lánctalpas rakodók is az egyedülálló baloldali ajtóval rendelkeznek, amely lehetővé teszi a kezelő számára, hogy a munkaeszköztől és rakodókartól távol szállhasson be vagy ki, ami az iparág a legbiztonságosabb csúszókormányzású gépévé teszi.

Kezelői kényelem. Az új generációs gépek nagyobb bejárati ajtóval és 17 %-kal nagyobb kezelőfülkével rendelkeznek, mint a korábbi modellek. Így a kis emelőgépek kezelőfülkéi 46 %-kal kal nagyobbak, mint az átlagos konkurens gépeken. A kezelőfülkékben, alapkivitelben az ülések mechanikai felfüggesztésűek - opciósan fűthető, légrugós, állítható kartámasszal felszerelt ülések rendelhetők. Mivel a kényelmesen elhelyezkedő kezelő termelékenyebben dolgozik, a gépekhez opciósan teljesen zárt fűthető és légkondicionált kezelőfülke is kapható. A kezelőfülkék szigeteltek és nyomás alatt vannak a por és szennyeződés bejutása ellen. Az ergonómiailag elhelyezett kezelőelemek és műszerek is segítenek a kezelő elfáradásának megelőzésében.

Sokoldalúság és teljesítmény. A gép imponáló 30 db-os munkaeszköz családjából bármelyiket egy lendülettel lehet a gépre csatlakoztatni a standard univerzális mechanikus csatlakozónak vagy az opciós hidraulikus gyorscsatlakozónak köszönhetően. A párhuzamos emelés és a 2-sebesség könnyen irányíthatóvá teszi a munkavégzés helyén, és kevesebb idő alatt több feladatot képes elvégezni. Az opciós gémrugózás (SRS) pedig a terepen való anyagszállítást teszi könnyebbé, megakadályozva annak kihullását a kanálból vagy más munkaeszközből.

Hatékony üzemeltetés. A JCB csúszókormányzású kerekes vagy gumihevederes rakodói üzemben tartási költségei az előző generációhoz képest kedvezőbbek a nagyobb termelékenységnek, hosszabb karbantartási periódusoknak és alacsonyabb üzemanyag fogyasztásnak köszönhetően. A KITE mindezt gyors alkatrészellátással és szakértő szervizzel teszi teljessé.

Vidék Magazin
Az ország magazinja

Mire jó a tojásvédjegy?

A TERMÉKTANÁCS SZERINT ÖSSZEFOGÁS NÉLKÜL NEM MEGY

Nincs a tojáságazatban egységes vélemény a Koronás Tojás védjegy bevezetéséről. Egyesek támogatják és előnyösnek tartják, mások kimondottan ellenzik, a termelők legtöbbje viszont teljesen érdektelen a védjegy bevezetésével kapcsolatban.

A Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetsége az utóbbi években több problémával szembesült: az EU csatlakozással járó, szigorúbb állatjóléti elvárásokkal, az importtojások okozta erős belkereskedelmi versennyel, s az állomány, a termelés és a tojásfogyasztás csökkenésével. A szövetség az utóbbi időszakban számos javaslatot fogalmazott meg az ágazat megmentése érdekében. Ilyenek a szigorúbb importszabályok és piaci ellenőrzések, a célirányos támogatások, a tojás áfájának 5 százalékra csökkentése, illetve az az elvárás, hogy a tojás kilogrammonkénti árát kötelező legyen nagy betűkkel megjeleníteni az üzletekben. Az is világos, hogy igény van a minőségi tojás megkülönböztetésére.

A britek és az osztrákok már a 80-as és a 90-es években bevezették a maguk védjegyét (Nagy-Britannia – Lion Quality Eggs, Ausztria – AMA Frischeier, Ovum). Ezek nagy sikerrel működnek, a vásárlók 85-95 százaléka nem is választ más tojást. A Baromfi Termék Tanács nálunk is évekkel ezelőtt kidolgozta és elindította a Koronás Tojás védjegy programot. A védjegy emblémája megtalálható mind a doboz csomagolásán, mind pedig a tojásokon. A tojásra az a termelő pecsételheti rá, aki vállalja, hogy a hatályos magyar és uniós jogszabályokon túl annak a szigorú követelményrendszernek (a tyúkok tartására és takarmányozására vonatkozóan) is megfelel, amelyet a védjegy szabályzata előír.

A védjegy garancia a magyar eredetre, a frissességre, a tojás sárgájának egyöntetű mély színére. A szaktárca támogatja a szövetség védjegyes kezdeményezését. A termelői, csomagolói auditokat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) vállalta magára. Saját szakmai hátterére, ellenőrzési tapasztalatára és laboratóriumi hálózatára építve biztosítja a tojás nyomon követhetőségét a termelőtől a csomagolón át a forgalomba kerülésig A védjegy használatára a termelők jelentkezése önkéntes. A szabályzat betartásán és az auditok vállalásán túl feltétel a BTT tagság, s a termelőknek a védjegyhasználatáért díjat is fizetniük kell. Eddig hiányzott a termelői összefogás és akarat ahhoz, hogy a védjegynek átütő sikere legyen. Most a regisztrált tojóállomány mintegy 54 százalékával rendelkező 26 cég jelezte igényét a védjegy használatára.

„Így tapasztalható egy többségi együttműködés" – mondja Káhn Norbert, a Gyermelyi Tojás Kft. kereskedelmi igazgatója. „Emellett a Gyermelyi Tojás Kft. már használja a Koronás Tojás megjelölést a termékein. Ennek nagy előnye, hogy naposcsibe korától kezdve nyomon követhető, ellenőrzött rendszerben történik a tojástermelés. Így a védjegyes tojás termelője a kereskedőnek és a fogyasztónak is garantálja, hogy magyar takarmánnyal, rendszeres, független szerv általi ellenőrzéseknek megfelelően, többlet humán-, állathigiéniai és járványügyi vállalások betartásával termel magyar tojást" – fejti ki Káhn Norbert. A kereskedelmi igazgató felhívja a figyelmet arra, hogy bár adódnak többletvállalások a védjegy használatából, ezek nem okoznak átadói áremelkedést. „Ugyanazon az áron biztosítjuk a tojást, ez egy bizalmi alap a kereskedők és a fogyasztók felé."

Másként vélekedik a védjegy bevezetéséről dr. Kertész Tamás, a Farm Tojás Kft. ügyvezető igazgatója. „A védjeggyel kapcsolatban kialakult ágazati széthúzás, az eltérő meglátás számomra még inkább arra utal, hogy nem érdemes ezt erőltetni" – mondja. „Ez egy ágazati védjegy, így csak a tojás ágazatban létezik, és nem is tervezik más szektorban kialakítani. Ez azért probléma, mert a tojáságazat rendkívül kicsi szegmense a magyar élelmiszerpiacnak, így véleményem szerint a Koronás Tojás védjegy nem tud nagy ismertségre szert tenni a fogyasztók körében. Ehelyett inkább egy olyan generális védjegyet lenne célszerű alkalmazni, amely széles körben elterjedt, és valamiféle plusz jelentése van a fogyasztók számára. Erre tökéletesen alkalmas a Magyar Termék védjegy és jelölésrendszer" – fejti ki dr. Kertész Tamás.

Hasonló véleményen van a Magyar Tojás Kft. ügyvezetője is. Páva Zoltán arra hívja fe a figyelmet, hogy mintegy tíz éve létezik ez a megjelölés, melyből hat éve viseli a Koronás Tojás védjegy elnevezést. „Nem véletlen, hogy ennyi idő alatt sem tudott szélesebb körben elterjedni. Ennek egyik fő oka,

hogy nem képviseli egyöntetűen a magyar termelők érdekeit, sőt, sok esetben nem is találkozik ezekkel." Páva Zoltán elmondja: a Magyar Tojás Kft. nem tervezi a védjegyhez való csatlakozást, mivel annak szabályzata, illetve a szabályzat könnyű megváltoztathatósága nem szolgálja a hazai tojástermelő és tojásforgalmazó társadalom fejlődésének érdekeit. „Viszont javasoljuk, és mi is használni fogjuk a Magyar Termék védjegyet és jelölésrendszert, mivel ez a hazai termelőknek és forgalmazóknak egyaránt megfelelő, így diszkriminációmentesen alkalmazható" – teszi hozzá.

Dr. Erőss Jenő, a Rábamenti Agrár Kft. ügyvezető igazgatója egészen más problémákra világít rá. Szerinte előbb az ágazat „háza táján" kellene „rendet csinálni", mielőtt különböző védjegyeket alkalmaznának. „Nekem az a véleményem, hogy alapvetően két dolog miatt nem lesz sikeres a Koronás Tojás védjegy, s ezek miatt nem sikeres a tojáságazat sem. Az egyik a 27 százalékos áfa, amely hatalmas terheket ró a szektor szereplőire. A másik, hogy védjegy nélkül is lenne esély az import visszaszorítására. Próbáljon meg valaki például Ausztriába jelöletlen tojást bevinni, nem jár sikerrel. Jelenleg hazánkban megközelítőleg 3,5 millió tyúk van termelésben, amire alapozva tojáshiány lenne. Ennek ellenére a féktelen import miatt túlkínálat van. Ennek egyik következménye, hogy a tisztességes termelő nem tud megélni az import miatt kialakult nyomott árak miatt, másrészt a fogyasztói árakban sincs változás, a haszon a kereskedelemé. Összességében tehát úgy gondolom, jelenleg nem védjegyekre, hanem inkább a valóban fontos problémák orvoslására kellene fordítani az energiát" – vélekedik dr. Erőss Jenő. „Megmondom őszintén, még az utolsó pillanatban csatlakoztunk a védjegy használóinak körébe, ám egyre inkább úgy látom, hogy ez nem más csupán, mint egy újabb hadisarc, amiből szükség esetén hamar ki lehet lépni."

Írta: Fazekas Hunor, Ruskó Beatrix

NITROGÉNMŰVEK Zrt.
1931

A Nitrogénművek Vegyipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság

(8105 Pétfürdő, Hősök tere 14.)

újonnan induló gabonakereskedelmi üzletágának irányítására

üzletág igazgatókat

keres

olyan szakemberek személyében, akik:

- az üzletág tevékenységéhez illeszkedő felsőfokú agrár iskolai végzettsége és kiemelkedő értékesítési, szakmai tapasztalata van,
- jártas a gabonakereskedelemben, széleskörű hazai és nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik,
- kommunikációs, tárgyalási és prezentációs képessége kiváló, szervezői készsége kiemelkedő,
- rugalmas, önálló munkavégzésre képes, de csapatban is hatékonyan tud dolgozni,
- „B" kategóriás gépjárművezetői engedéllyel, felhasználói szintű számítógépes ismeretekkel bír.

A leendő munkatársak fő feladata lesz:

- országos kereskedelmi hálózat és stratégia kiépítése,
- az üzletágnál alkalmazott régió igazgatók munkájának koordinálása, ellenőrzése, a meglévő műtrágya szaktanácsadó és kereskedő hálózat integrálása,
- a mezőgazdasági végfelhasználók és forgalmazók részére történő értékesítés irányítása,
- kapcsolattartás a gyártó, a végfelhasználó és a forgalmazók között.

Juttatások:

- A hasonló munkakörökben dolgozó vezetői bérezés duplája.
- 12 havi éves prémium.
- Cafeteria rendszer.
- Személygépkocsi (Ford mondeo), telefon, laptop.

A bérezés kiemelkedő, ezért csak a legjobb szakemberek jelentkezését várjuk!

A munkavégzés nem helyhez kötött. Irodáink vannak Nyíregyházán, Nádudvaron, Szolnokon, Budapesten és Pétfürdőn.

A munkakezdés várható ideje: 2014. január 15.

A jelentkezéseket – pályázat, önéletrajz és bizonyítványok csatolásával -, a pozíció megjelölésével **2013. december 15.**–ig a **bigeholding@bigeholding.hu** e-mail címre, vagy az alábbi levelezési címre várjuk: **Bige Holding Kft. 4400 Nyíregyháza Kórház u. 1/a**

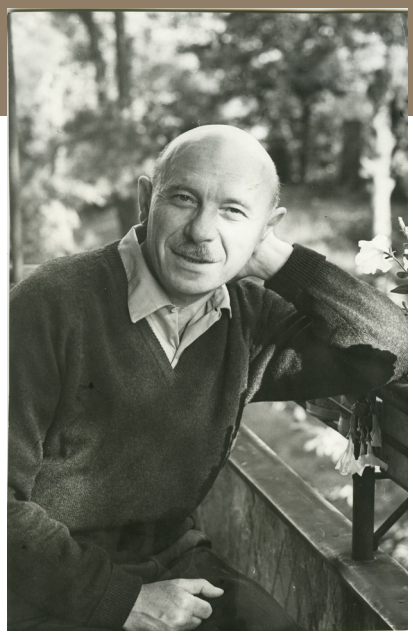
A jelentkezéseket teljes diszkrécióval és titoktartás mellett kezeljük!

Egy baloldali, aki soha nem adta fel

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT DONÁTH FERENC

Szeptemberben lett volna száz éves Donáth Ferenc. A 20. századi magyar történelem kimagasló, de kevéssé ismert alakja 1956-ban sorsdöntő pillanatokban volt döntő szerepben, a 70-es, 80-as években pedig megpróbálta egyesíteni a demokratikus és a népi-nemzeti ellenzék erőit. Életművének csúcsa, az 1985-ös monori találkozó megszervezése utáni halálával megakadt az a folyamat, ami a későbbi SZDSZ és MDF vezetőit hozhatta volna közös platformra.

Donáth Ferenc a 70-es évek közepén, Vámos László fotója

Donáth Ferenc életét tragikus fordulatok jellemzik: letartóztatások, súlyos börtönbüntetések, munkaszolgálat, többszöri politikai kirekesztettség. Azonban nemcsak mélypontokat, hanem különleges pillanatokat is átélt: osztott földet Nagy Imrével, alapított pártokat Kádár Jánossal – baloldali létére mindkétszer az addigi kommunista párt feloszlatásával –, és 1956-ban a forradalom egyik kulcsszereplője volt. Horthy és Rákosi börtönei után harcostársáét, Kádárét is megjárta. Mégis jobban járt Losonczy Gézánál, aki Donáthtal párhuzamos életút után Kádár börtönében halt meg a Nagy Imre-per előkészítésekor. Donáthra ugyanakkor a per másodrendű vádlottjaként nem szabtak ki halálos ítéletet. Erről valószínűleg Kádár János döntött, nem véletlen, hogy a Legfelsőbb Bíróság Népbírósági Tanácsa 1958-as ítéletében úgy fogalmazott: a forradalom alatt sokkal inkább „Nagy Imre vádlott befolyásolta Donáth Ferencet, mint viszont".

A valóság persze más volt, Donáth igenis nagy hatással volt Nagy Imrére, a mártír miniszterelnök éppen az ő és Losonczy nyomására radikalizálódott a forradalom idején. De ne szaladjunk ennyire előre: az 1956-os Intézet információi szerint Donáth Ferenc 1930-tól jogot tanult, 1932-ben bekapcsolódott az illegális kommunista diákmozgalomba, két év múlva pedig belépett a pártba is. 1939-ben részt vett a Nemzeti Parasztpárt létrehozásában. 1940-ben őrizetbe vették, majd munkaszolgálatra hívták be, ám 1942-ben tüdővérzéssel leszerelték. Szervezte ezután az illegális kommunista pártot és annak feloszlatása után az alakuló Békepártot is. Mindezt Kádárral és Losonczyval együtt tette.

1945 februárjától a Nagy Imre vezette földreform-előkészítő bizottság tagja, majd a földreform végrehajtója Donáth. A Földművelésügyi Minisztérium politikai államtitkára volt 1945-48-ban. A kommunista állampártban, a Magyar Dolgozók Pártjában (MDP) 1948-tól a (fő)titkárság irodavezetője. 1951 elején letartóztatták, decemberben a „Kádár János és társai" ellen indított koncepciós perben 15 évre ítélték, míg Kádár életfogytiglant kapott. 1954-ben szabadultak, akárcsak a szintén letartóztatott Losonczy – ez az „1956 kézikönyve. Kronológia" című kötetben olvasható.

Donáth csupán 1956 késő tavaszán térhetett vissza a politikai életbe – Nagy Imre híveként. Nagy már 1955 márciusában javasolta, hogy az állampárt legfőbb vezető testületébe, a Politikai Bizottságba vegyék be Kádárt és Donáthot, ám Rákosi a Központi Vezetőség (KV) ülésére készült beszéd felolvasását megtagadta. Végül a KV 1955. június eleji ülésén fő veszélyként a Nagy Imre által képviselt „jobboldali, antimarxista, pártellenes" nézeteket jelölte meg, így Donáth sem került a politika élvonalába.

1956-ban indult a moszkvai desztalinizáció: a Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa, Hruscsovnak Sztálin örökségével leszámoló titkos beszéde után aktivizálta magát Donáth. Májusban a Petőfi Kör közgazdasági vitákat rendezett, melynek vitavezetői között volt ő is. A résztvevők bírálták a bürokratikus tervutasításos rendszert. Októberben, a forradalom kitörése előtt ismét vitát vezetett a Petőfi Körben, sürgetve a magyar mezőgazdaság korszerűsítését.

A forradalom kitörésének éjszakáján, távollétében, 1956. október 23-án az MDP KV titkárává választották, de másnap lemondott Losonczyval együtt, mert nem értettek egyet az események ellenforradalomnak minősítésével. Később részt vettek az október 26-ai KV-ülésen, ahol követelték, hogy az MDP hagyjon fel a felkelés megbélyegzésével, tárgyaljanak a felkelőkkel és kössenek fegyverszünetet. A Központi Vezetőség elutasította javaslatukat, mire elhagyták az ülést, de Kádár kérésére mégsem mondtak le tisztségükről.

Két nap múlva, október 28-án Donáthnak Losonczyval együtt nagy szerepe volt abban, hogy Nagy Imre hosszas hezitálás után megváltoztatta álláspontját, és a forradalom mellé állt. Október 31-én aztán az MDP Elnöksége kimondta a kommunista állampárt feloszlatását, és Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) néven új pártot hoztak létre. Az alapító kongresszus előkészítésére többek között Donáth, Kádár, Losonczy és Nagy Imre részvételével intézőbizottság alakult. Még aznap Kádár elnökletével megtartották az MSZMP első gyűlését, a pártszervezést pedig Donáth kezdte el két nap múlva. A forradalom leveréséről Donáth az elsők között értesült november 4-én, majd Nagy Imrével közösen fogalmazták meg az aznapi híres kormánynyilatkozatot is, amely hajnalban hangzott el.

A szovjeteket persze egy nyilatkozat nem állította meg, és Kádárt helyezték az általuk kreált (báb)kormány élére. November 4-én reggel 6-8 óra között a jugoszláv nagykövetségre érkezett Nagy, Donáth, Losonczy, Lukács György filozófus és Szántó Zoltán (az MSZMP Intéző Bizottságának tagjai) is. Összesen negyvenhárman kaptak menedékjogot. November 11-én, a követségen tartott ülésén az Intéző Bizottság jelenlévő tagjai – Donáth, Losonczy, Lukács, Nagy, Szántó – határozatot hoztak, amelyben törvényesnek nyilvánították a Nagy Imre-kormányt. Szerintük a kabinet nem mondhatott le, mert így igazolta volna Kádár árulását.

Donáth Ferenc a 40-es évek második felében

Kádár azonban ekkor már egyre nagyobb hatalomra tett szert – persze szovjet segítséggel. November végén a Nagy Imre-csoportot a romániai Snagovba szállították, őrizet alatt tartották, majd 1957 tavaszán letartóztatták. A Nagy Imre-per – elnapolás után – 1958. június 9-15. között zajlott. A Legfelsőbb Bíróság Népbírósági Tanácsának elnöke, Vida Ferenc Nagyot halálra, Donáthot 12 évi börtönre ítélte.

Donáth 1960 áprilisában egyéni kegyelemmel szabadult, jellemző módon a sztálinista politikussal, Farkas Mihállyal és a forradalomban részt vett íróval, Déry Tiborral együtt. A 60-as években visszavonultan élt, agrárkérdésekkel foglalkozott. Ekkoriban jelent meg a „Demokratikus földreform Magyarországon 1945-47" című kötete, amely gyökeresen eltért az addigi hivatalos értelmezésektől. Donáth ugyanis nemcsak a „kormányban, parlamentben, a pártok vezetőségeiben, a politika magas régióiban" zajló eseményeket írta le, hanem igyekezett a „történés gazdagságát", „több mint félmillió paraszt földhöz juttatását" érzékeltetni. Szerinte a földosztásról addig, 1969-ig rajzolt kép egyoldalú volt: „a szegényparasztoknak csupán a földbirtokosokkal folytatott küzdelmeiről" adott számot. Donáth szerint ugyanakkor a szegényparasztok nemcsak a birtokosokkal, hanem „egymás között is vitáztak", méghozzá a föld elosztásán.

Nemcsak a negatívumokra hívta fel a figyelmet. Arra is rá akart mutatni, „hogyan oldja meg a nép a maga nagy problémáját, ha lehetőséghez jut a cselekvésre". Szerinte ugyanis a nagybirtok felosztása sok tízezer szegényparaszt tevékenységének volt az eredménye. Népmozgalomról volt szó, hiszen az új központi hatalom akkor még nem rendelkezett szilárd igazgatási szervezettel. Nemcsak földigénylő bizottságok alakultak spontán módon, hanem üzemi, nemzeti és termelési bizottságok is. Ezzel az agráriumon messze túlmutató folyamatot igyekezett kimutatni: a népi szervek működésével a közvetlen demokrácia időszaka jött el szerinte Magyarországon. Ez egyfajta forradalmi demokratizmussal párosult, főleg a tiszántúli népi szerveknél. Egy ideig ezek az igazgatás hivatalos szerveit is maguk alá rendelték – jegyezte meg.

Tíz évvel a nagyhatású Donáth-kötet után meghalt az 1956-os forradalom kiemelkedő alakja, Nagy Imre államminisztere: Bibó István. Az 1979-es temetés után megalakult a Bibó-emlékkönyv szerkesztőbizottsága – benne olyan későbbi politikusokkal és politikai tanácsadókkal, akik a rendszerváltás után különböző pártokban és pártok környékén tűntek fel: Bence György (később a Fidesz tanácsadója), Csoóri Sándor (az MDF egyik alapítója lesz majd), Göncz Árpád (SZDSZ, a rendszerváltás utáni első köztársasági elnök), Kenedi János (SZDSZ), Kis János (később SZDSZ-elnök). A 76 szerző írását tartalmazó Bibó-emlékkönyv kéziratát Donáth Ferenc – a kötet szerkesztőbizottságának elnökeként – 1980 októberében nyújtotta be a Gondolat Kiadóhoz. A könyv végül nem jelenhetett meg, így később szamizdatként terjedt.

1985. június 14-16-án jött el Donáth Ferenc nagy pillanata: 45 magyar értelmiségi Monoron a nemzet helyzetéről tanácskozott. A konferenciát kezdeményező Donáth megnyitója után a nép-nemzetiek közül Csurka István, Csoóri Sándor, a demokratikus ellenzék részéről Bauer Tamás és Kis János tartottak előadást. Vagyis a kádári belső ellenzéki mozgalom és a nép-nemzeti írók, az oppozíció két meghatározó tábora között teremtett kapcsolatot Donáth. A 70-es évek végén a demokratikus ellenzék egyik vezetője lett maga is: aláírta 1979-ben a Charta '77 csehszlovák mozgalmat támogató nyilatkozatot. Donáth 1986. július 15-én hunyt el. Csoóri Sándor, Kis János és Mécs Imre is beszédet mondott ravatalánál, illetve sírjánál. Három évvel később, éppen Kádár halálának napján, 1989. július 6-án a Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte Nagy Imre és Donáth Ferenc ítéletét, s bűncselekmény hiányában felmentette őket.

Írta: Szegő Iván Miklós

Vidék Magazin
Az ország magazinja

Karácsonyi „halpénz” helyett pulyka?

GUNDEL JÁNOS A KARÁCSONYI MENÜRŐL

Egykor vallási esemény volt, majd a szeretet ünnepévé lépett elő a karácsony, s kevesen tudják, hogy december 24-én Jézus, a Megváltó születését ünneplik a világ számos olyan helyén is, ahol a többség nem keresztény. Az ünnep pedig egy ideje sokaknak nem csak a hitről, a szeretetről szól, az ajándékok utáni rohangálásról. Megváltozott a karácsonyi vacsora menüsora is: a „halpénz” helyébe jórészt a pulyka lépett.

Gundel János, a Budapesti Gazdasági Főiskola (BGF) Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Karán oktatja a jövő gasztronómiai szakembereit. Igaz, csak az elmúlt évtizedben léphetett a nagy elődök, édesapja, illetve nagyapja nyomdokaiba. Gundel Károly – idén szeptemberben volt születésének 130. évfordulója –, a korabeli Budapesten igen népszerű Wampetics vendéglő helyén nyitotta meg nemzetközi hírnévre emelkedett éttermét az Állatkert tőszomszédságában. (A 70-es években sajnos egy jellegtelen kockaépületet húztak a vendéglő és a Bagolyvár közé. Talán egyszer végre lebontják.) Az 50-es, kora 60-as években a rendszer valamiért irtózott attól, hogy orvos, építész, ügyvéd, vagy éppen vendéglős dinasztiák adják tovább a felhalmozott tudást utódaiknak. A most 72 éves, de fiatalos Gundel János azonban „túljárt a hatalom eszén” és ha nem is folytathatta az elődök nemes mesterségét, az agráriumban az állatok jóllakatására tette fel az életét: takarmányozással foglalkozott.

„Ha már nem engedték, hogy vendéglátós legyek, hát állatvendéglátós lettem” – tekint vissza iróniával a múltra Gundel János. A magyar gasztronómia meghatározó családjának harmadik generációs képviselője arra int: a karácsony ünnepe sokkal bonyolultabb annál, mint hogy mikor eszünk, vagy mikor nem. Már azzal is sikerül meglepnie, hogy karácsonyi szokásaink sok elemét – beleértve a gasztronómiát is –, alig 100-150 éve vettük át a német-osztrák közvetítéssel. Bizony ilyen a karácsonyfa mellett a betlehemezés, a jászolállítás.

„Számomra nagyon furcsa volt, amikor kiderült, hogy a ma annyira népszerű adventi koszorú csak az 50-es években terjedt el Magyarországon. Azt talán még kevesebben tudják, hogy eredetileg 24 gyertyát gyújtottak a koszorún, s az fogyatkozott meg négyre. De térjünk vissza az ünnepi asztalhoz. Azért nagyon szép és izgalmas eredeti magyar szokások is voltak, vannak. Eleink például szalmát raktak az asztal alá és a mezőgazdasági eszközöket is oda helyezték, s ezeknek Vízkeresztig ott is kellett maradniuk. A karácsonyra sütött kalács szintén Vízkeresztig az asztalon maradt, s a morzsákat összegyűjtötték. Ezek valószínűleg még a pogányságból maradt termékenységi szokások voltak. Az ételek is jelentéssel bírtak. A hal a következő év gyarapodását jelképezte, utalva

Fotó: Kertész Gábor

arra, hogy Jézus öt hallal lakatta jól a sokaságot. A halpikkely, vagy halpénz, a lencse, pénzt jelentett a jövő évben. A disznó előre túr és kitúrja a szerencsét, míg baromfit azért nem tettek a karácsonyi asztalra, mert az hátrafele kapar, elkaparja az ember szerencséjét. Persze a magyarországi karácsonyi étkek tükrözik országunk sokszínűségét, a különböző vallások, nemzetiségek szokásait, kultúráját, melyek együtt gazdagítanak minket. Ezek együttélése tette a magyar konyhát is azzá, amivé lett" – fejti ki nem minden tanulság nélkül Gundel János.

A nagy változások a karácsonyi ünnepi szokásokban és a konyhában a 19. században következtek be. A korábbi szakácskönyvekben még nincsenek külön említve és kiemelve a karácsonyi étkek. Egyebek mellett a pulyka nem volt fontos része a magyar gasztronómiának. A tengerentúlon őshonos madár nagyjából 150 éve hódította meg az egykori gyarmattartó Nagy-Britannia tepsijeit és sütőit. Onnan a La Manche csatornán át már csak egy ugrás volt a kontinens. Érdekesség, hogy Magyarország a múlt század 30-as éveiben jelentős pulyka-exportőre volt Angliának. Nálunk a II. világháború után, az 50-es években kezdték felfedezni a háziasszonyok ezt a „kapitalista" szárnyast. Igazi népszerűségre a 70-es években tett szert, amikor is megjelentek a hibrid fajták.

„A két »őshonos« fajtánk, a réz és a bronz pulyka még inkább a vad ősökhöz álltak közel. A nagy különbség a vad és a hibrid között, hogy az utóbbiban a mellehús – kis túlzással – a teljes húshozam fele, míg a réz és bronz ebben a versenyben csak a dobogó második, harmadik fokára pályázhatott. A pulyka különlegessége, hogy gasztronómiai szempontból a melle húsa fehér, míg a comb és szárny vörös húsnak számít. Az 1900-as évek elején megjelent szakácskönyvekben azonban még szó sem esett a pulykáról. Azokban a menüsorokban a vacsora többnyire borlevessel kezdődött (pirított zsemlekockákkal), vagy halpaprikás, halászlé került az asztalra. A hal általában főszereplő volt: rántott hal, roston sült harcsa. Köretnek majonézes zeller- és/vagy burgonyasalátát

szolgáltak fel. Esetenként bélszínt is ajánlottak. Desszertnek mákos metéltet, vagy bobajkát, aprósüteményeket, narancsot kínáltak. Ez a tipikus karácsonyi ételsor a korábbi évtizedekben, a 19. század felében alakult ki, és jelentette az ünnepi gasztronómiát"– ad bepillantást a múltba Gundel János.

Karácsony másnapján, december 25-én, már 80 évvel ezelőtt is megjelent a pulyka, aprólékleves vagy sült képében.

Fogas GUNDEL módra

Hozzávalók 5 személyre

5 db 12 dkg-os fogas filé szelet,
10 dkg liszt,
15 dkg vaj,
6 tojás,
20 dkg zsír,
20 dkg morzsa,
15 dkg gomba
10 dkg reszelt sajt,
25 dkg leveles paraj (azaz spenót)
só,
bors,
1 kg burgonya,
szerecsendió.

A halszeleteket sózzuk, bundázzuk, és forró zsírban kisütjük (= rántott hal).

A megtisztított parajleveleket sós vízben kissé megfőzzük, hideg vízben lehűtjük, ruhán leszárítjuk, megsózzuk, megborsozzuk (szebb zöld színe marad a spenótnak, ha egy kis szódabikarbónát teszünk a főző vízbe).

A gombát felszeleteljük, vajon megpirítjuk.

Mártás: 5 deka vajból és 6 deka lisztből világos rántást készítünk és felöntjük a fél liter (forró) tejjel, majd az egészet felforraljuk, mérsékelten besűrítjük – a tűzről elvéve belekeverjük 2 tojás sárgáját, kevés reszelt sajtot, sót.

Pommes duchesse („burgonyapüré"): 1 kg főtt burgonyát áttörünk, ha kihűlt, 10 deka vajjal, sóval, szerecsendióval és 4 tojás sárgájával összegyúrjuk.

A parajleveleket kivajazott tűzálló tálba rakjuk, rátesszük a rántott halszeleteket és beszórjuk a pirított gombával. A mártással bevonjuk a bordákat, majd beszórjuk reszelt sajttal, kevés morzsával, kissé meglocsoljuk olvasztott vajjal. (Nyomózsák + csillagcsővel vagy nélkülük, kanállal) körül rakjuk burgonyapürével és az egészet forró sütőben, megpirítjuk.

Magyar Elek, a neves újságíró, a 30-as években megjelent szakácskönyvében dióval hizlalt karácsonyi sült pulykáról (ahogyan még ő írta: pujkáról) regél, külön kiemelve a melle húsának méreteit: „Ismeretes ugyanis, hogy a szárnyasok világában őszinte tisztelői vagyunk a jól fejlett melleknek, s a divat nálunk semmiképpen sem fog olyan ultramodern formában jelentkezni, hogy a pujkánál a kis mellet tartsuk kiváltságosnak." Utána következhetett a hideg vaddisznófej vagy a töltött káposzta, frissen sült karmonádlival (karajjal). Ebben az időben jelenik meg a gesztenyével töltött pulyka. A másnapi étkezést pedig a vörösborban eltett mandulás szilva zárta. Aki még bírta, 26-án bekanalazhatott egy tányér gombakrémlevest, szalonnával sült őzgerinccel, vagy egyéb vadhússal. Nem feledkezhetünk meg a karácsony mára elmaradhatatlan szereplőjéről, a bejgliről sem, ami ugyancsak alig több mint másfél évszázados múltra tekinthet vissza Magyarországon. Sok más étkünkhöz hasonlóan szintén német eredetű. A 19. század közepén jelent meg, elébb pozsonyi kiflire magyarosodva. A mákos, diós, gesztenyés bejgli azután villámgyorsan elterjedt az egész országban.

Eleink karácsonyi vacsoráját ma is el lehetne készíteni, igaz, akkor nem sok pénz maradna ajándékozásra. Talán ezért is tarol a pulyka, hiszen ma már a vad, a hal igencsak költséges konyhai alapanyagok. A pulyka viszont viszonylag megfizethető, semleges íze miatt szárnyalhat a konyhaművész fantáziája. Elkészítéséhez segíthetnek a gasztronómiai szakember praktikus tanácsai is. Gundel János azt javasolja, hogy a combból például sütés előtt az inakat ki kell húzni – kombináltfogóval –, hiszen mégiscsak futómadárról beszélünk, talán ezért is sikerült neki alaposan lefutni karácsonyi versenytársait – véli a híres vendéglős dinasztia tagja. Szerinte a leggyakrabban használt gesztenye mellett lehet májas, gombás, vagy egyéb, a töltött húsokba szánt töltelékkel elkészíteni a pulykát. Érdemes valamilyen szószról, pecsenyeléről is gondoskodni, hiszen a pulyka húsa száraz.

Azért nem tűnt el a hal sem napjaink karácsonyi asztaláról. A legnépszerűbb a ponty, ami azért is érdekes, mert rajtunk kívül Európában szinte sehol nem számít különösebben értékes halnak. Kissé lemaradva úszik a mezőnyben a leső és a törpeharcsa. A csúcs persze a balatoni fogas. Folyami rokonaihoz képest lágyabbak az izomrostjai, finomabb a húsa, mert nem kell folyamatosan küzdenie a sodrással. A halászlé pedig továbbra is kevés családban hiányozhat a karácsonyi menüből.

„Azoknak, akik akár egészségügyi okokból is diétáznak, azt javaslom, mértékkel, keveset, de nyugodtan fogyasszanak mindenből, ami a karácsonyi asztalra kerül" – ajánlja végül Gundel János.

Írta: Bihari Tamás

Ahány táj, annyi szokás

Némileg önkényesen öt tájegységre lehet osztani a főbb halászlé fajtákat. A Dunán a Pakstól, Dunaújvárostól északra, illetve Pakstól délre Bajáig, a határig. A Vajdaságban is másként főzik és persze a szegedi halászlé is önálló személyiséggel bír. Sok híve van a tiszainak és jegyzik még a balatoni alfajt is. Alapvető különbségek fedezhetők fel e halalkotások között. A tiszai ember sokféle halból főzi és a hal húsa nagyon fontos eleme. A bajai típus kedvelőinek a lé a lényeg, no meg a tészta – gyakran gyufatészta –, s a halhúst másnap, kocsonyaként fogyasztják. A Vajdaságban tejföllel behabarják. Pakstól északra főzik a „standard" lét, ami a legelterjedtebb. Persze a halászlé variációk száma közelít a végtelenhez, ahány ember, annyiféle. A lefőzött, átpasszírozott hallal – a halászlé kocka ősével – készített lé az 1910-es évek találmánya, szegedi vendéglősök „főzték ki", hogy gyorsan a vendég elé varázsolhassák.

Bébi pulyka recept, szerző módra:

Vegyünk egy 3,5-4 kilós bébi pulykát. Alaposan mossuk meg, majd egy megfelelő méretű edénybe tegyünk annyi vizet, ami elfedi a pulyka legalább háromnegyedét. A vízbe öntsünk egy liter tejet, szórjunk ízlés szerint egész feketeborsot és nyomjunk bele fokhagyma nyomóval 4-5 gerezd fokhagymát. A pulykát hagyjuk egy egész éjszaka ázni a páclében, úgy, hogy a melle húsa legyen a lében. Néha azért meg is fordíthatjuk, hogy az ízeket a combok, a hát is átvegyék.

Vegyünk 15-20 deka aszalt szilvát. Ízlés szerint vörösborban is lehet néhány órát áztatni. Vegyünk ugyanennyi gesztenyét. Vágjuk meg keresztben vagy X alakban a héját és főzzük meg a csemegét. Ha ezzel megvagyunk, vegyük ki a pácléből a pulykát és néhány félbe, vagy gerezdekbe vágott alma társaságában az aszalt szilvát és a gesztenyét tömjük a madárba.

A tejes páclének köszönhetően a száraz pulykamell a szokásosnál jóval puhább. porhanyósabb lesz. Be lehet dörzsölni némi sóval, fűszerkeverékkel. Azért mégsem árt, ha bacon, vagy szalonna szeletekkel „megvadíthatjuk" a jószágot. Ezután tepsibe vele, s az alma, ami nem fér be a pulykába, kiváló körétté párolódhat a madár mellett a tepsiben.

Fólia alatt lassú tűzön általában a madár súlyának megfelelő ideig süssük a pulykát, vagyis a 3,5 kilósat 3,5 óráig, a 4 kilósat 4 óráig. Nagyjából félórával a pulyka elkészülte előtt vegyük le az alufóliát a sültről és úgy fejezzük be a sütést.

Köretnek a pulykával sült alma mellett krumplipürét, de akár párolt zöldséget, rizst is ajánlunk.

BOLDOG ÉS BÉKÉS ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!

GALLICOOP®

Mindig a hasára gondolunk!

www.gallicoop.hu

Gallicoop Pulykafeldolgozó Zrt.
5540 Szarvas, Ipartelep 531/1
Telefon: +36 66 621-500, Fax: +36 66 621-507
Email: kapcsolat@gallicoop.hu

SOKSZÍNŰSÉG FELSŐFOKON

A DEBRECENI EGYETEM AGRÁR- ÉS GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYOK CENTRUMÁNAK KARAIN A 2014/2015 TANÉVRE HIRDETETT SZAKOK

Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar

Alapképzés (BSc):
- állattenyésztő mérnöki
- élelmiszermérnöki
- kertészmérnöki
- környezetgazdálkodási agrármérnöki
- mezőgazdasági mérnöki
- növénytermesztő mérnöki
- természetvédelmi mérnöki
- vadgazda mérnöki

Mesterképzés (MSc):
- agrármérnöki
- állattenyésztő mérnöki
- élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki
- kertészmérnöki
- környezetgazdálkodási agrármérnöki
- növényorvosi
- növénytermesztő mérnöki
- természetvédelmi mérnöki

Felsőoktatási szakképzés:
- állattenyésztő mérnöki
- környezetgazdálkodási
- mezőgazdasági mérnöki
- növénytermesztő mérnöki

Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar

Alapképzés (BSc, BA):
- kereskedelem és marketing (BA)
- pénzügy és számvitel (BA)
- turizmus-vendéglátás (BA)
- sportszervező (BSc)
- gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki (BSc)
- informatikus és szakigazgatási agrármérnöki (BSc)

Mesterképzés (MSc, MA):
- emberi erőforrás tanácsadó (MA)
- logisztikai menedzsment (MSc)
- számvitel (MA)
- vállalkozásfejlesztés (MSc)
- gazdasági agrármérnöki (MSc)
- vidékfejlesztési agrármérnöki (MSc)

Felsőoktatási szakképzés:
- gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök
- kereskedelem és marketing (kereskedelmi, kereskedelmi logisztika szakirány)
- turizmus-vendéglátás (turizmus szakirány)
- pénzügy és számvitel (államháztartás, nonprofit, pénzintézeti,
- vállalkozási szakirány

DE AGTC

További információ: www.agr.unideb.hu